

MILIEU-EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN

Jaarverslag 2003

2004 | 1

D/2004/7080/Al

Overname wordt verwelkomd, mits bronvermelding

© 2004 Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
Kliniekstraat 25, 4de verdieping
1070 Brussel
tel. 02-558 01 30
fax 02-558 01 31
e-mail: info@minaraad.be
internet: www.minaraad.be

Overzicht

Art. 4, § 5 van het decreet van 29 april 1991 tot instelling van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen schrijft voor dat de MiNa-Raad een jaarverslag moet opmaken. Dit moet de Raad voorleggen aan de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement. Het huishoudelijk reglement van de Raad bepaalt dat het ontwerpverslag opgemaakt moet worden door het Bureau.

Woord vooraf 5

- 1. De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen 7**
 - 1.1. Taakstelling 7
 - 1.2. Samenstelling 8
 - 1.3. Werking 9

- 2. Adviezen 2003 11**
 - 2.1. Planning en duurzame ontwikkeling 12
 - 2.2. Efficiënte en effectieve milieuregelgeving 15
 - 2.3. Economische instrumenten 25
 - 2.4. Natuurbeleid en natuurlijke rijkdommen 28
 - 2.5. Ruimtelijk beleid 33
 - 2.6. Doelgroepen en lokale participatie 36
 - 2.7. Europa en internationaal milieubeleid 40
 - 2.8. Energiebeleid en voorraadbeheer 45

- 3. Processen 2003 53**
 - 3.1. Raadswerking 53
 - 3.2. Bureauwerking 55
 - 3.3. Werkgroepen 56
 - 3.4. Hoorzittingen en studiedagen 58
 - 3.5. Communicatie 60
 - 3.6. Externe vertegenwoordiging 62

- 4. Interne milieu- en energiezorg 2003 65**
 - 4.1. Situering 65
 - 4.2. Overzicht van de maatregelen in 2003 65
 - 4.3. Inpassing van de aandacht van het secretariaat van de MiNa-Raad binnen de projecten geïnitieerd door de Vlaamse overheid 67
 - 4.4. Effecten van de genomen maatregelen 68

- 5. Financieel beheer 2003 71**

- 6. Bijlagen 73**
 - 6.1. Oprichtingsdecreet 73
 - 6.2. Huishoudelijk reglement 76
 - 6.3. Samenstelling secretariaat 2003 84
 - 6.4. Aanwezigheden Raadszittingen 2003 85

Woord vooraf

Geachte lezer,

Het werkjaar 2003 is in vele opzichten een uitdagend jaar geweest. De eerste maanden werden overheerst door de technisch en emotioneel uiterst veeleisende onderhandelingen ter voorbereiding van het advies over de afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk. Ten tweede engageerden niet alle in de MiNa-Raad zetelende groepen zich nog voor het gros van de raadswerking. Tot slot moest er heel wat aandacht besteed worden aan Beter Bestuurlijk Beleid, met name aan de hervorming van de MiNa-Raad tot strategische adviesraad voor het milieudomein.

Desondanks heeft de MiNa-Raad goed gewerkt in het afgelopen werkjaar. In 13 zittingen hebben we 73 adviezen vastgesteld. Naast het advies over het VEN hebben we in de loop van 2003 ook een aantal andere, eerder zware dossiers tot een goed einde gebracht: adviezen over plattelandontwikkeling, over VLAREA en VLAREM, over ecologie-investeringen, over het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen, over toegepast wetenschappelijk onderzoek inzake leefmilieu, over het nationaal allocatieplan inzake emissiehandel, over afvalheffingen en afvaltarieven, over het beleid inzake verzurende emissies, enz. Er konden meer dan 80 werkgroepvergaderingen genoteerd worden, waarbij raadsleden en experts deze adviezen voorbereidden. We belegden tot slot acht hoorzittingen of studiedagen, lasten enkele “bijzondere” werkgroepprocessen in, en werkten samen met gemeentelijke milieuadviesraden.

Al dit werk toont aan dat de MiNa-Raad ook in wisselende omstandigheden in staat is zijn rol van adviesorgaan waar te maken. Hierbij streven we naar kwalitatief hoogstaande adviezen. We proberen aan te geven – in de beleidsvoorbereidende fase – wat de alternatieven zijn en hoever de bewegingsruimte voor het beleid zich uitstrekt.

Al het gepresteerde werk getuigt ook van de inzet en de expertise van verschillende raadspartners in de MiNa-Raad. Ik wil dan ook die raadsleden danken die zich in het bijzonder ingezet hebben voor de werking van de Raad. Zonder hun engagement zou het voor de Raad als instelling niet mogelijk geweest zijn om ook dit jaar een grote hoeveelheid kwalitatief hoogstaande adviezen te produceren. Hun ervaring en knowhow zullen ongetwijfeld ook de komende jaren van grote waarde zijn voor de werking van de hervormde MiNa-Raad.

In het bijzonder wil ik ook de medewerkers danken zijn die verbonden zijn aan het secretariaat. In dikwijls niet altijd gemakkelijke omstandigheden slagen zij erin de werking van de Raad en zijn werkgroepen te ondersteunen. Ik hoop dat de MiNa-Raad ook in de toekomst

zal mogen rekenen op hun toewijding, kennis en ervaring bij het voorbereiden van adviezen en het verzorgen van de administratieve omkadering van de Raad.

Met dit jaarverslag eindigt stilaan een periode van 13 jaar raadswerking. De operatie Beter Bestuurlijk Beleid zal leiden tot een hervorming, waarbij een nieuwe MiNa-Raad als een feniks uit de as van de oude zal verrijzen. Met de bereikte resultaten en de beoogde hervormingen voor ogen durf ik te verhoppen dat deze vernieuwde, strategische adviesraad alle kansen en krediet zal krijgen van de beleidsmakers, van de raadspartners en van de geïnteresseerde maatschappelijke krachten.

PROF. DR. R.F. VERHEYEN
voorzitter MiNa-Raad

I. De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, of kortweg de MiNa-Raad, is een adviesorgaan van de Vlaamse regering. De Raad heeft een algemene bevoegdheid inzake studie, aanbeveling en advies voor alles wat verband houdt met milieu en natuur. Sinds het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, hebben “milieu” en “milieubeleid” een brede betekenis. Zo komt het dat de Raad zich ook bezighoudt met thema's als duurzame ontwikkeling, ruimtelijke ordening, energie, infrastructuur, grondstoffen, enz. De adviezen die de Raad verstrekt, zijn niet bindend. De bewindvoerders beslissen of de aangereikte argumenten en opmerkingen al dan niet geïntegreerd worden in hun beleid.

1.1. Taakstelling

De taakstelling staat omschreven in art. 4 van het oprichtingsdecreet van de MiNa-Raad (zie bijlage 1). De Raad kan adviezen, aanbevelingen en studies uitbrengen op verzoek van de Vlaamse regering of na eigen beslissing. Sinds 18 mei 1999 is ook het Vlaams Parlement gemachtigd advies te vragen.

In een aantal gevallen is de Vlaamse regering niet alleen gerechtigd, maar bovendien ook verplicht om het advies van de MiNa-Raad in te winnen. Deze plicht betreft voorontwerpen van decreet inzake leefmilieu of natuurbehoud, het te voeren milieubeleid en het begrotingsbeleid; milieukwaliteitsnormen en uitvoeringsbesluiten rond energie- en mobiliteitsbeleid; sommige afzonderlijke beleidsplannen zoals bv. het milieubeleidsplan, het milieujaarprogramma, de uitvoeringsplannen bij het afvalbeleid, afbakeningsplannen bij het natuurbeleid en het ruimtelijke structuurplan; en tot slot een aantal convenanten en erkenningen. Voor milieureglementen of beleidsvoornemens inzake milieubeleid bestaat meestal geen adviesvraagplicht, maar kan het desondanks toch nuttig zijn om hierover advies te vragen. In het verleden is dat al verschillende malen gebeurd. De Vlaamse regering of het Vlaams Parlement kan daarnaast nog algemene vragen voorleggen aan de MiNa-Raad, los van een beleidstekst. Ook dit gebeurde reeds.

De Raad mag ook aanbevelingen, d.w.z. adviezen op eigen initiatief, uitbrengen. Het gaat dan over onderwerpen die naar de mening van de Raad actueel of prangend genoeg zijn om er een uitspraak over te doen. Milieukwesties die raakvlakken hebben met andere niveaus zoals de Europese Unie, de federale overheid, de provincies en gemeenten, worden hierbij niet uit de weg gegaan.

De MiNa-Raad vult zijn bevoegdheid tot studie op drie manieren in. In de eerste plaats worden er studieopdrachten uitgegeven – met een gemiddeld ritme van één bescheiden studieopdracht per jaar. Daarnaast voert het secretariaat zelf studies uit, veelal op basis van eigen onderzoekwerk. Ten slotte worden er regelmatig studiedagen en colloquia georganiseerd, waarvan de resultaten gepubliceerd worden.

De Raad heeft naast het adviseren, ook een bepaalde functie inzake “intrinsiek overleg”: de Raad bundelt immers zowel de milieupijler als de sociaal-economische component van de maatschappij. De uitdaging bestaat erin de diverse belangen te verzoenen bij de behandeling van de afzonderlijke adviesonderwerpen. Slaagt de Raad daarin, dan weten de beleidsmakers welke oplossing een draagvlak heeft. Slaagt de Raad daar niet in, dan levert de Raad aan de politieke besluitvorming de argumenten die bij een bepaald vraagstuk kunnen aangebracht worden. Dit leidde de MiNa-Raad tot de stelregel: *consensus waar mogelijk, een duidelijke weergave van onderling tegengestelde standpunten waar nodig.*

1.2. Samenstelling

De MiNa-Raad telt 24 stemgerechtigde leden en zeven deskundigen zonder stemrecht. De samenstelling wordt omschreven in het Oprichtingsdecreet (zie bijlage 1).

Prof. dr. Rudi Verheyen

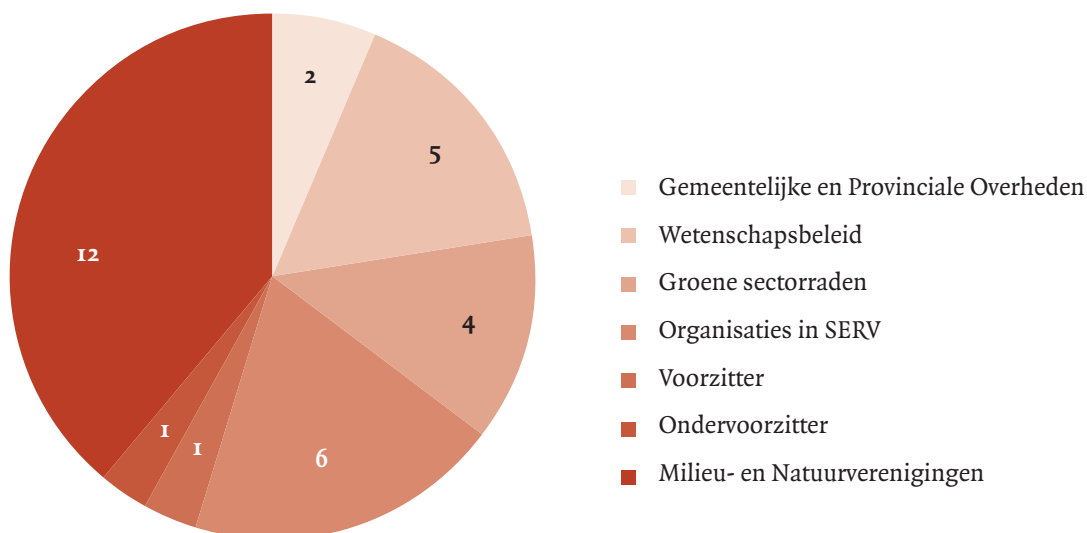
Dhr. Hubert David

De voorzitter en ondervoorzitter worden benoemd door de Vlaamse regering. Sinds december 1995 is Prof. dr. Rudi Verheyen voorzitter van de MiNa-Raad. Hubert David neemt reeds van in het prille begin van de raadsactiviteiten (1991) onafgebroken het ondervoorzitterschap waar. Beiden hebben stemrecht.

Omdat de milieu- en natuurbenadering centraal staat, zijn twaalf zetels voorbehouden voor vertegenwoordigers van Vlaamse milieu- en natuurverenigingen. Momenteel betreffen het zes mensen van Natuurpunt en zes van de Bond Beter Leefmilieu (BBL). BBL is de koepelorganisatie van de

milieu- en natuurverenigingen en draagt zijn vertegenwoordigers rechtstreeks voor. De andere plaatsen worden ingevuld vanuit de verenigingen en na advies van de BBL.

Samenstelling MiNa-Raad Vlaanderen

De sociaal-economische partners hebben recht op zes vertegenwoordigers. Ze worden gekozen op voordracht van de organisaties die lid zijn van de Sociaal-economische Raad van Vlaanderen (SERV). De volgende zes organisaties leveren elk één stemgerechtigde vertegenwoordiger: het Algemeen Belgisch Vakverbond (ABVV), de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België (ACLVB), het Algemeen Christelijk Vakverbond (ACV), de Boerenbond (BB), de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) en het Vlaams Economisch Verbond (VEV).

De vier groene “sectorraden” hebben elk één stem in de MiNa-Raad. Het betreft de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud (VHRN), de Vlaamse Hoge Bosraad (VHB), de Vlaamse Hoge Jachtraad (VHJ) en de Vlaamse Hoge Raad voor de Riviervisserij (VHRR). De inbreng van deze adviesraden is voornamelijk technisch en sectorgebonden. Zij vertegenwoordigen de verenigingen en experts die begaan zijn met of rechtstreeks gebruik maken van natuurwaarden.

De Raad doet ook beroep op de expertise van zeven niet-stemgerechtigde leden. Zij worden voorgedragen door de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB), de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VvSG) en de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP). De VRWB dragen vijf wetenschappers voor, de overige twee organisaties vaardigen elk één deskundig lid af. Zij helpen de adviezen te toetsen aan hun wetenschappelijke en administratieve haalbaarheid.

1.3. Werking

1.3.1. Het Bureau

Het Bureau bestaat uit de voorzitter, de ondervoorzitter, vier leden aangeduid onder de raadsleden en de directeur van het secretariaat. Het stelt de agenda van de raadszittingen vast, volgt de werkgroepen op, mandateert het secretariaat, en neemt de belangrijkste organisatorische beslissingen. Het Bureau vergadert minstens 10 maal per jaar en beslist, in tegenstelling tot de Raad, met unanimititeit.

1.3.2. Het secretariaat

Het secretariaat telt één wvd. directeur, zeven adjuncten van de directeur en vier deskundigen. Het is de taak van het secretariaat om de voorzitter en het Bureau bij te staan bij het uitvoeren van de genomen beslissingen. Dit komt neer op de praktische en inhoudelijke voorbereiding van alle activiteiten van de MiNa-Raad. De inhoudelijke werking omvat de voorbereiding van discussienota's, het beleggen van vergaderingen en studiedagen; de verwerking van de resultaten van vergaderingen in de verslagen en adviezen; het doorsturen van vastgestelde adviezen naar de bevoegde overheid; de verspreiding van de standpunten van de Raad; het verzamelen van informatie over het milieubeleid; het opstellen van een ontwerpjaarverslag; de vertegenwoordiging van de Raad op externe vergaderingen, na mandaatverlening; (deels) het personeelsbeleid en de logistieke ondersteuning van de Raad; en het beheer van de werkmiddelen die aan de Raad toegekend worden.

1.3.3. De werkgroepen

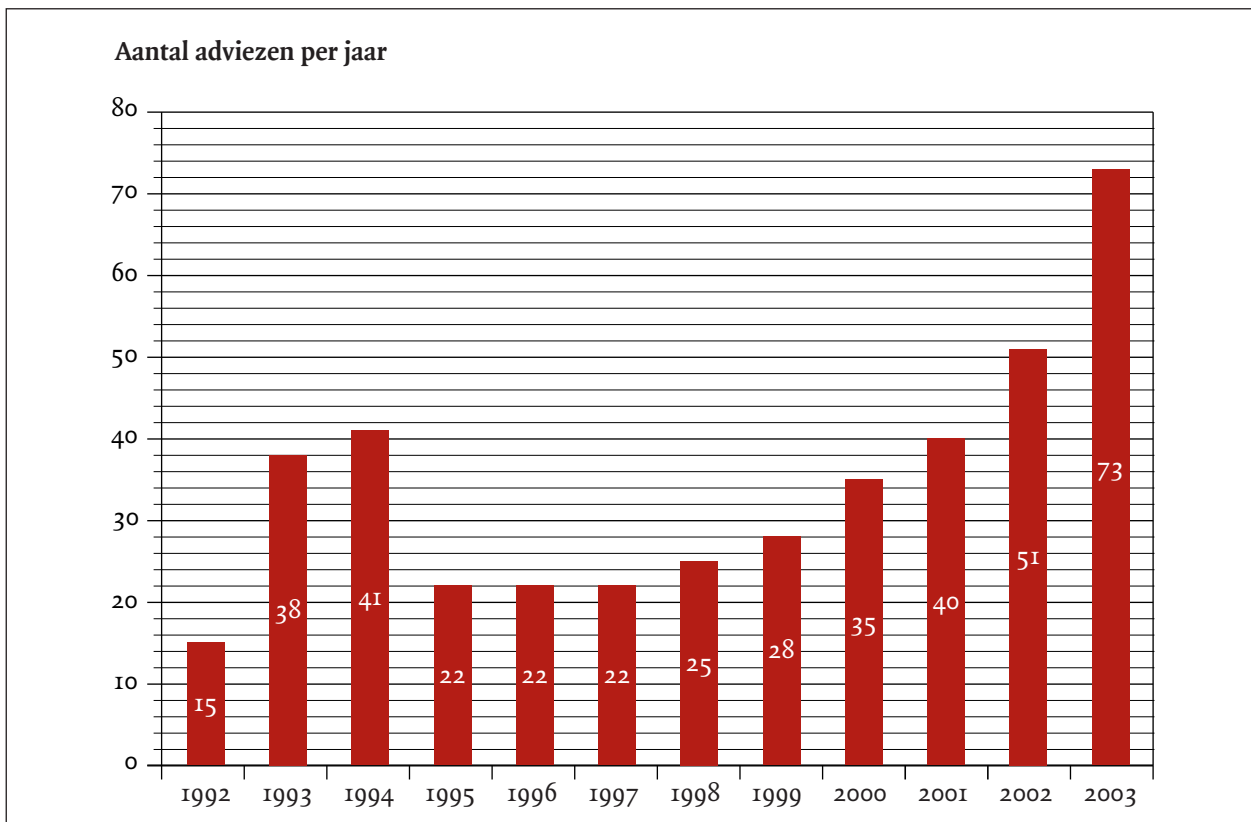
Om ontwerpadviezen voor te bereiden, of om bepaalde beleidskwesties, die voor de MiNa-Raad van belang zijn, permanent op te volgen, kan de MiNa-Raad werkgroepen instellen.

De werkgroepen gelden als de motor van de raadsactiviteiten. Ze belichamen de overlegprocessen die men in een adviesraad mag verwachten. Binnen de werkgroepen snijdt men de voorgelegde problemen ten gronde aan, gaat men voor het eerst in op de discussiepunten, en komt men tot ontwerpadviezen. De werkgroepen bestaan uit raadsleden, plaatsvervangende raadsleden, en eventueel door hen aangeduide experts. De plenaire raadsvergadering duidt de werkgroepvoorzitter aan. Elke werkgroep wordt bijgestaan door minstens één lid van het secretariaat.

II. Adviezen 2003

2003 was een bijzonder productief jaar. Maar liefst 73 adviezen werden vastgesteld.

Om zijn prioriteiten te bepalen onderscheidt de MiNa-Raad acht inhoudelijke of strategische krachtlijnen in de eigen werking. Een dergelijke krachtlijn loopt over meerdere jaren werking van de MiNa-Raad en vertegenwoordigt een inhoudelijk samenhangend “beleidsveld”

waarin de Raad zich (verder) wenst te profileren op basis van de opgebouwde deskundigheid. De acht krachtlijnen waren in 2003 de volgende: planning en duurzame ontwikkeling; betere milieureggeving; economische instrumenten; natuurbeleid; ruimtelijk beleid; doelgroepen en gemeenten; Europees en internationaal milieubeleid; energiebeleid en voorraadbeheer.

2.1. Planning en duurzame ontwikkeling

De MiNa-Raad probeert bij de voorgelegde ontwerpplannen vooral de op het spel staande maatschappelijke keuzes en de lange termijn gevolgen op te sporen. In de mate van het mogelijke gaat de Raad in op de optimale inzet van overheidsmiddelen voor het milieu. De Raad beoordeelt deze milieurelevante plannen systematisch binnen het kader van een Vlaamse en internationale strategie voor duurzame ontwikkeling.

2.1.1. Briefadvies van 3 juli 2003 over het Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek voor Leefmilieubeleid (TWOL)

In TWOL 2004 werden een aantal aanbevelingen reeds omgezet. Het is onder meer duidelijk dat de Vlaamse regering streeft naar een meer strategisch georiënteerd programma.

Rond de jaarwisseling stelde Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw Vera Dua een adviesvraag over de sturing van het wetenschappelijk onderzoek ten behoeve van het leefmilieu. Voorwerp van de adviesvraag waren de ongeveer 500 onderzoeksprojecten die het milieubeleid voor 2003 op het getouw gezet had. Omdat de materie nieuw en omvangrijk is, stelde de MiNa-Raad een bijzondere werkgroep in, die een rapport met aanbevelingen schreef voor de Raad. Op basis van dat rapport stelde de MiNa-Raad zijn advies vast. In dat advies benadrukte de Raad dat de aansturing van het TWOL moet vertrekken bij de behoeften van de vraagzijde (het beleid). Deze aansturing moet een meer substantieel karakter krijgen, wat erop neerkomt dat de overheid meer ruimte moet voorzien voor strategisch onderzoeksbeleid.

De Raad stelde voor dit te verwezenlijken via een transparante onderzoeks-programmering die over meerdere jaren zou lopen (bijvoorbeeld vijf jaar) en die een zekere compartimentering en subprogrammaering moet bevatten. Alle wetenschappelijke activiteiten die stuurbaar zijn of zouden moeten zijn vanuit het milieudomein, moeten in principe het voorwerp uitmaken van deze programmering of erop afgestemd worden. De Raad was echter niet gewonnen om deze kaderprogrammering te versmelten met het milieubeleidsplan zelf, dat immers ook een periodiciteit heeft van vijf jaar.

De Raad pleitte, in lijn met de aanbeveling van de bijzondere werkgroep, ervoor om een overlegforum in te stellen met het oog op de onderzoeks-programmering. Ter ondersteuning hiervan raadde de Raad aan om gebruik te maken van de bestaande sturingscapaciteit bij de administratie – wat niet uitsluit dat versterking nodig kan zijn om alle sturingsambities waar te maken. De toekomstige strategische adviesraad voor milieu zou advies kunnen verlenen in aanloop tot de vaststelling van het kaderprogramma.

De Raad adviseerde ook nog dat de kennis die voortkomt uit het gevoerde onderzoek geïnventariseerd moet worden en beschikbaar moet zijn. Ten slotte schaarde de MiNa-Raad zich achter enkele algemene criteria die de bijzondere werkgroep geformuleerd had, zoals bijvoorbeeld het nakomen van de Europese verplichtingen, de specificiteit van de milieunoden in Vlaanderen, de nood aan meer eco-efficiëntie en de rationalisatie van milieubeleidsinstrumenten.

2.1.2. Advies van 2 oktober 2003 over het uitvoeringsplan houtafval

De Vlaamse regering keurde het uitvoeringsplan definitief goed op 12 december 2003. Het plan verscheen in het Belgisch Staatsblad op 3 maart 2004.

Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking Ludo Sannen vroeg de MiNa-Raad op 14 augustus 2003 om advies over het ontwerp uitvoeringsplan voor houtafval. De MiNa-Raad stond in het algemeen positief tegenover het plan. Toch merkte de Raad op dat het uitvoeringsplan zich voornamelijk toespitst op de verwerking van houtafval, niet op bijvoorbeeld duurzaam bosbeheer of het verduurzamen van hout. Daarom vroeg de Raad dat de overheid een overkoepelend “houtplan” zou opmaken, dat de duurzame teelt en het gebruik van hout moet bewerkstelligen.

De Raad onderschreef de doelstellingen van het uitvoeringsplan en stond positief tegenover de verwerkingshiërarchie van het plan, aangezien producthergebruik er voorrang krijgt op energetische valorisatie. Het invoeren van een algemene aanvaardingsplicht voor houtafval riep wel vragen op. De MiNa-Raad vond het meer aangewezen die aanvaardingsplicht te beperken tot een productcategorie, zoals bijvoorbeeld afgedankte meubelen. Ten slotte suggereerde de Raad dat de Vlaamse overheid het verbranden van hout zonder energierecuperatie zou verbieden, in plaats van het enkel te beperken.

2.1.3. Advies van 2 oktober 2003 over het uitvoeringsplan hoogcalorisch afval

De Vlaamse regering keurde het uitvoeringsplan definitief goed op 12 december 2003. Het plan verscheen in het Belgisch Staatsblad op 3 maart 2004.

Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking Ludo Sannen stelde deze adviesvraag op 14 augustus 2003. Het plan hoogcalorisch afval (HCA) wil de HCA-stromen, na maximale terugwinning van de grondstoffen, verwerken volgens de best beschikbare technieken: met maximale energiewinning, met minimale emissies naar lucht, water en bodem en met minimale kosten.

De MiNa-Raad vond het positief dat een apart uitvoeringsplan werd opge maakt voor HCA. De Raad had er ook begrip voor dat de aansturingmogelijkheden beperkt zijn door het vrij verkeer van “HCA voor nuttige toepassing”. Mede daardoor is er geen “krappe capaciteitsplanning” mogelijk, laat staan een mogelijkheid om via verbrandingsheffingen meer milieuvriendelijke beheersopties (recyclage) te bevorderen.

De Raad wees verder op het risico voor “ecodumping”, een risico dat ontstaat doordat industriële processen die afval mee verbranden niet met dezelfde hoogwaardige rookgasreinigingstechnieken uitgerust zijn als verbrandingsovens. De MiNa-Raad vermoedde bovendien dat bij de berekening van het aanbod aan HCA niet alle recyclagemogelijkheden in aanmerking werden genomen. Zo werd waarschijnlijk geen rekening gehouden met de verhoogde recyclagedoelstellingen voor verpakkingsafval waarvoor de Vlaamse regering haar instemming gaf. Ook de mogelijkheden inzake tapijtrecyclage en het hergebruik en/ of recyclage van autobanden werden onderschat.

De Raad vond het ten slotte positief dat een minimale energiestatemaat (EPM) werd opgelegd, maar stelde tegelijk vast dat deze slechts geldt voor nieuwe installaties en dat de norm weinig ambitieus is.

2.1.4. Advies van 18 december 2003 over het uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie

Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking Ludo Sannen stelde deze adviesvraag op 17 november 2003. Het voorgelegde ontwerp van sectoraal uitvoeringsplan bevatte een gestructureerde aanpak van de problematiek rond bagger- en ruimingsspecie. De MiNa-Raad vond de principes van integratie en de toepassing van de ladder van Lansink erin terug. De Raad was het eens met de analyse van de problematiek – deze analyse bevestigt dat een snelle en efficiënte oplossing dringend geboden is. Om die redenen en ondanks enkele opmerkingen pleitte de MiNa-Raad ervoor dat de overheid snel vooruit zou gaan met het plan.

De MiNa-Raad vond wel dat de geïntegreerde aanpak verder moet gaan en dat de Vlaamse regering deze aanpak vooral concreter zou moeten uitwerken. De clausule “*via overleg voor afstemming zorgen*” gaat volgens de Raad niet ver genoeg.

De MiNa-Raad wou verder het financieringsluik beter uitgewerkt zien. De inschatting van de budgettaire behoeften kon beter: de overheid zou vooral moeten aangeven of zij bereid is de noodzakelijke financiële inspanningen te leveren en, zo ja, hoe zij dat wenst te doen. Omdat de middelen in het algemeen schaars zijn, moeten prioriteiten vastgelegd worden.

De Raad miste ook iedere verwijzing naar – laat staan concretisering van – het instrumentarium om het principe ‘de vervuiler betaalt’ af te dwingen. De Raad vroeg ook te onderzoeken hoe het principe van de kostenterugwinning uit de Kaderrichtlijn Water zou toegepast worden.

In het advies suggereerde de Raad de invoering van heffingen met een regulerend of gedragssturend karakter, zoals bijvoorbeeld stortheffingen en heffingen op het gebruik van primaire delfstoffen. Daarnaast pleitte de Raad ook voor de bijsturing van de heffing op de lozing op oppervlaktewater voor financieringsdoelstellingen. De Raad had in het verleden reeds gesteld dat heffingen met regulerend karakter niet geschikt zijn voor structurele financiering van permanente overheidsuitgaven. Voor die uitgaven is een financiering uit de algemene middelen aangewezen.

De integratie met het waterbeleid en de beperkte financiële middelen leidden de Raad tot de conclusie dat het ambitieniveau van het plan hoog is. Een verfijning van de timing en het beschikbaar stellen van voldoende financiële middelen leek de Raad aangewezen.

2.1.5. Advies van 18 december 2003 over het milieujaarprogramma 2004

Volgens de persberichten van de Vlaamse regering heeft de Vlaamse regering op 13 februari 2004 “akte genomen” van het milieujaarprogramma.

Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking Ludo Sannen stelde de adviesvraag over de programmadecreten op 4 december 2003. Nadat het Milieubeleidsplan 2003-2007 (MINA plan 3) met vertraging goedgekeurd was op 19 september 2003 volgde het eerste Milieujaarprogramma, dat de uitvoering van dit plan moest opvolgen. De MiNa-Raad vond het positief dat het Milieujaarprogramma 2004 volledig afgestemd bleek op het MINA plan 3. Hoe de overgang tussen het vorige milieubeleidsplan en het plan 3 moet verlopen, was echter niet duidelijk. De Raad vroeg hier meer klaarheid.

In het nieuwe Milieujaarprogramma gaat veel aandacht uit naar het meetbaar maken van de beleidsvoering. De Raad vond dit een positieve evolutie. Dit neemt niet weg dat de Vlaamse regering de vereenvoudiging en verduidelijking van het indicatoren aanbod moet onderzoeken. Daarnaast had de Raad opmerkingen en vragen bij de methode die gebruikt wordt om de klemtonen en prioriteiten in het milieubeleid vast te leggen.

De onduidelijkheid rond het vaststellen van de milieuprioriteiten in het licht van de doelstellingen kan ook doorgetrokken worden naar de budgettaire aspecten van het milieubeleid. Volgens de Raad bestond er nog steeds onvoldoende afstemming tussen de begrotingsgegevens en het beleid per milieuthema. De beleidsmakers zouden de toewijzing van de financiële middelen aan bepaalde milieuthema's veel sterker vanuit de gestelde milieuprioriteiten moeten beargumenteren. De Raad stelde trouwens vast dat onvoldoende middelen voorzien zijn om de gestelde doelen te realiseren. In het bijzonder wees de Raad op het gevaar om middelen uit het Financieringsfonds voor Eenmalige Uitgaven (FFEU) te gebruiken om het milieubeleid te financieren.

Daarnaast wees de MiNa-Raad ook op enkele knelpunten die niet van financiële aard zijn, zoals het uitblijven van politieke beslissingen, de achterstand in het wetgevend werk of de nog steeds niet afdoende afstemming met de planningscyclus van de Vlaamse regering.

2.2. Efficiënte en effectieve milieuregelgeving

De MiNa-Raad profileert zich in het domein van milieuregelgeving met richtinggevende algemene inzichten in dit domein, met uitvoerige, kritische en opbouwende commentaar bij alle herreguleringsvoorstellen, en met prioriteitsvoorstellen voor de regulering. In de mate van het mogelijke wordt bij de uitwerking van deze krachtlijn het algemene vraagstuk van de meest optimale instrumentenkeuze als een aandachtspunt meegenomen.

2.2.1 Advies van 16 januari 2003 over Vlarea 2002

Het ontwerp van besluit werd definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering op 14 maart 2003. Het besluit verscheen in het Belgisch Staatsblad op 13 februari 2004.

Op 3 december 2002 vroeg Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw Vera Dua advies over het ontwerp Vlarea 2002. In zijn advies steunde de MiNa-Raad de aldus ingevoerde aanvaardingsplichten voor tapijtafval, houtafval, afvalfotochemicaliën, afval van landbouwfolies, afvalvetten en -oliën, een tweede categorie afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (inclusief TL-lampen) en afgedankte elektrische of elektronische medische hulpmiddelen. De Raad suggereerde evenwel aan de Vlaamse regering om na te gaan of de aanvaardingsplicht een goed instrument is voor het beheer van afvalmatrassen en afvalresten van verven, vernissen en solventen.

De Raad drong erop aan dat de bijsturing van VLAREA en de bijbehorende aanvaardingsplichten zouden leiden tot: (1) het opleggen van 100 % financiële verantwoordelijkheid voor de producent of invoerder voor de inzameling, opslag en verwerking van hun producten in de afvalfase; (2) de omschakeling van collectieve financieringssystemen naar geïndividualiseerde systemen; (3) de opname van de verplichting dat ook eindverkopers en tussenhandelaars de afvalstoffen gratis moeten kunnen

doorgeven; (4) het verduidelijken dat voor bepaalde afvalstoffen de “1 voor 1-regel” geldt in het eigen inzamelcircuit en de “1 voor 0-regel” indien beroep gedaan wordt op containerparken; (5) afstemming met het federaal beleid; (6) maatregelen voor het dichten van lekstromen, het vermijden van “free riders” en “ecodumping”; (7) het instellen en/of verscherpen van de doelstellingen inzake preventie, inzamelpercentage, hergebruik en recyclage op basis van nieuwe technieken, ontwikkelingen en resultaten in het buitenland.

De MiNa-Raad vroeg ook werkbare oplossingen voor kringloopcentra, containerparken en andere betrokkenen in de aanvaardingsketen die geconfronteerd worden met de gevolgen van de wijziging van de Europese lijst met gevaarlijke afvalstoffen. Daarnaast rekende de Raad op de bijsturing van de criteria voor de bepaling van het onderscheid tussen “nuttige toepassing” en “verwijdering”.

De MiNa-Raad merkte op dat de omschrijving van secundaire grondstoffen in Vlarea in tegenspraak lijkt met het decreet. Ook de afwijkingmogelijkheden van de lijst met secundaire grondstoffen is juridisch bedenkelijk. De Raad stelde daarom voor deze afwijkingmogelijkheid te schrappen.

De MiNa-Raad steunde ten volle de schrapping van secundaire brandstoffen en het principe dat de lat gelijk gelegd wordt voor elke stroom die als bodem of als bodemverbeterend middel fungeert. De MiNa-Raad dacht hier in de eerste plaats aan de opgelegde voorwaarden voor bagger- en ruimingspecie die gelijk geschakeld worden met normen die slaan op uitgegraven bodem. In dat kader pleitte de Raad ook voor een gelijke behandeling van mest en RWZI-slib met inbegrip van een versoepeling van de Vlarea-samenstellingsnorm voor de toepassing van RWZI-slib op landbouwgrond en dit met respect voor de “gebruiksvoorwaarden maximum toelaatbare bodemdosering”. De Raad vroeg ook dat de nodige budgettaire middelen vrij te maken voor de verwerking van bagger- en ruimingspecie.

De MiNa-Raad apprecieerde de vereenvoudiging van de regelgeving en de verhoging van de rechtszekerheid en de transparantie inzake inzameling, vervoer en verwerking van afvalstoffen. De Raad stond ook achter de uitbreiding van de scheidingsplicht voor bedrijven. De Raad betreunde echter dat de bepalingen in verband met luiers, sigaretten, zwerfvuil en drankverpakkingen afgezwakt of geschrapt zijn.

Niettegenstaande de bovengenoemde opmerkingen vond de MiNa-Raad het ontwerp een belangrijke stap in de goede richting. De Raad vroeg daarom dat het ontwerp – na bijstelling – op korte termijn goedgekeurd werd.

2.2.2. Advies van 16 januari 2003 over de implementatie van de NEC-richtlijn, de richtlijn ozon in de lucht en de richtlijn hexachloorethaan

De Vlaamse regering keurde de implementatie definitief goed op 14 maart 2003.

Op 19 december 2002 ontving de MiNa-Raad de adviesvraag van Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw Vera Dua. Elke Europese lidstaat moest tegen 1 oktober 2002 een nationaal reductieprogramma af hebben met daarin concrete acties en maatregelen om de uitstoot beneden de vastgestelde plafonds te krijgen. België en Vlaanderen hadden begin 2003 nog steeds geen reductieprogramma klaar.

In zijn advies betreunde de MiNa-Raad dit feit. Een duidelijke reductie-strategie was nochtans noodzakelijk voor de investeringsbeslissingen die in 2003 genomen moesten worden. Om te voorkomen dat bij ontstentenis van een duidelijke strategie suboptimale investeringsbeslissingen genomen zouden worden, drong de Raad erop aan om snel werk te maken van de feitelijke emissiereductieprogramma's. Hiermee hoopte de Raad nieuwe procedures tot ingebrekestelling vanwege de Europese Commissie te vermijden.

Wat de inhoud van de zaak aangaat, vermoedde de Raad dat de noodzakelijke reducties onmogelijk alleen via aanscherping van de vergunningsvoorwaarden te realiseren zijn. Net als in Nederland meende de Raad dat Vlaanderen aanvullende economische instrumenten zou moeten inzetten. Daarom vroeg de Raad op korte termijn verschillende pistes van emissieheffingen of verhandelbare emissierechten te onderzoeken en tegen elkaar af te wegen met het oog op opname in het emissiereductieprogramma. De Raad gaf daarbij aansluitend enkele aanbevelingen onder meer omtrent de opname van een ammoniakreductieplan en de invoering van een heffing op de uitstoot van NO_x en SO₂.

2.2.3. Advies van 6 februari 2003 over de herziening van titels I & II van het Vlarem (kleine trein)

De Vlaamse regering keurde de herziening definitief goed op 14 maart 2003.

Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw Vera Dua vroeg de MiNa-Raad om advies over de wijzigingen aan Vlarem I & II op 18 november 2002. Enkele wijzigingen richten zich op het implementeren van Europese richtlijnen en verordeningen, andere moeten de wetgeving vereenvoudigen, lacunes opvullen of nieuwe (strengere) eisen integreren.

De voorgestelde wijzigingen hebben betrekking op een hele reeks deelonderwerpen. De belangrijkste hiervan zijn tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem, gasolietanks, grenswaarden voor de luchtkwaliteit voor benzeen en koolstofmonoxide, ozonafbrekende stoffen en koelinstallaties, opheffen verbod op LPG-voertuigen in ondergrondse ruimten, opvolging dioxine-emissies van ferro-/ non-ferro-industrie en de aanscherping van dioxinenormen voor aardolieraffinaderijen.

De MiNa-Raad beoordeelde de voorstellen globaal genomen positief. Inzake tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem vroeg de MiNa-Raad om expliciet een verbod op te nemen op mengen van partijen grond met het oog op het verdunnen van de verontreiniging. De Raad wijst ook op de fraudegevoeligheid van het groenedopsysteem bij gasolietanks. Voorts vraagt de Raad dat er snel een erkenningsregeling voor koeltechnici wordt uitgewerkt. Deze technici moeten immers instaan voor de controle op koelinstallaties.

2.2.4. Advies van 6 maart 2003 over de verbranding van plantaardige afvalstoffen

De Vlaamse regering keurde de wijzigingen principieel goed op 18 juli 2003.

Op 24 december 2002 vroeg Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw Vera Dua de MiNa-Raad om advies over de voorstellen tot omzetting van een Europese richtlijn inzake verbranding van afvalstoffen in de Vlaamse regelgeving. De richtlijn integreert een aantal vorige Europese richtlijnen op huishoudelijk afval en verbranding van gevaarlijk afval. De uitstootnormen en de procescondities voor de verbranding van afvalstoffen worden daarbij verstrengd.

De Raad drong erop aan om na te gaan of alle normen aan de best beschikbare technieken beantwoorden. De vaststelling dat in Nederland en Duitsland strengere normen gehanteerd worden, zaaide hieromtrent twijfel. Daarom vroeg de Raad die normen nog eens in overweging te nemen bij de uiteindelijke vaststelling van het besluit. De Raad stelde eveneens voor om normen in te voeren die betrekking houden met het minimaal energierendement. Verder bleek dat verschillende verbrandingsovens in Vlaanderen nog niet beschikken over enige vorm van energie-recuperatie. Dat hierover niets bepaald werd, beschouwde de Raad als een gemiste kans.

Ten slotte vroeg de Raad om bij het bijstoken van afval in industriële installaties ook oog te hebben voor de verhoogde transfers van een aantal vluchtige, zware metalen naar het luchtcompartiment. Op grond van een studie die uitgevoerd werd in opdracht van het Europese milieubureau, pleitte de MiNa-Raad ervoor om ook de samenstellingsnormen vast te leggen voor afval dat in dergelijke industriële processen verbrand wordt.

In de marge van het advies drong de Raad aan op een veralgemening van het verbod van het in openlucht verbranden van afvalstoffen. Uit onderzoek van het VITO bleek dat tussen de 5 à 20% van de dioxine-uitstoot in Vlaanderen afkomstig is van het in openlucht verbranden van afvalstoffen, terwijl minder dan 1% veroorzaakt wordt door het gecontroleerde verbranden van afvalstoffen. De Raad concludeerde dus dat het verder aanscherpen van de normen voor de gespecialiseerde verbrandingsinstallaties weinig zin heeft, als er niks gedaan wordt tegen het in openlucht verbranden van afvalstoffen. Daarom heeft de Raad een voorstel van verbod uitgewerkt, waarin enkel nog een paar uitzonderingen overeind blijven. Die uitzonderingen zijn evenwel beperkter dan de uitzonderingen die in het Vlareem staan. Volgens het voorstel van de MiNa-Raad zou bijvoorbeeld het verbranden van organisch tuinafval niet meer toegelaten zijn. De verstrenging moet het toezicht op de handhaving vergemakkelijken.

2.2.5. Advies van 3 april 2003 over de MBO afvalbanden, afvalbatterijen en afvalloodstart-batterijen (accu's)

De Vlaamse regering keurde de milieubeleidsvereenkomsten definitief goed op 18 juli 2003 en op 18 november 2003 verschenen ze in het Belgisch Staatsblad.

Deze voorontwerpen van milieubeleidsvereenkomst werden voorgelegd door Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw Vera Dua op 27 juli 2002. In zijn advies steunde de MiNa-Raad het principe van de aanvaardingsplichten evenals het systeem van de MBO's. De Raad had evenwel bemerkingen bij de voorliggende MBO's. De Raad pleitte eerst en vooral voor een betere afstemming met de met deze afvalstromen verband houdende bepalingen in Vlarea, bijvoorbeeld inzake inzameldoelstellingen.

De Raad vroeg daarenboven dat het financieringssysteem dat naar voor geschoven wordt, rekening zou houden met de individualisering van de producenten-verantwoordelijkheid. Dit betekent dat de te leveren financiële bijdrage rekening moet houden met de werkelijke inzamel- en verwerkingskosten en bijgevolg gedifferentieerd moet worden naargelang het type afvalproduct. In april 2003 werd echter enkel een collectieve kost aangerekend, wat neerkwam op een bijdrage die afhing van de aard van het product en niet van de werkelijke verwerkingskosten.

Ten slotte pleitte de Raad voor een volledige kostendekking. Producenten zouden volledig moeten instaan voor de inzamelingskosten van de afval-

producten en dus ook voor de kosten van de afvalproducten die niet selectief ingezameld worden, zoals bijvoorbeeld restafval en zwerfvuil.

2.2.6. Briefadvies van 3 april 2003 over het Nationaal Actieplan Milieu- en Gezondheid (NEHAP) en het samenwerkingsakkoord Milieu en Gezondheid

De Vlaamse regering keurde het plan definitief goed op 16 januari 2004 en diende een ontwerp van decreet in bij het Vlaams Parlement op 10 februari 2004 [Stuk 2112 (2003-2004) – Nr. 1].

Op 1 april 2004 werd dit ontwerpdecreet aangenomen in de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.

De MiNa-Raad ontving op 20 maart 2003 deze adviesvraag via AMINAL, in opdracht van Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw Vera Dua. In zijn advies verwees de MiNa-Raad in de eerste plaats naar het eerder gegeven advies van 5 april 2001, voor wat zijn globale visie betreft over milieu en gezondheid. Het voorgelegde NEHAP bevatte vooral een uitgebreide inventarisatie van de situatie en een zevental heel algemeen geformuleerde aanbevelingen. Duidelijke doelstellingen ontbraken en de prioriteiten werden onvoldoende afgebakend.

De Raad vond het positief dat dit voorontwerp de verstoringsketen als beleidskader gebruikte, maar betreurde het dat dit onvoldoende vertaald werd naar preventieve acties om milieuverontreiniging terug te dringen. Daarbij aansluitend, benadrukte de MiNa-Raad het belang van de ontwikkeling van geïntegreerde databanken en de link die bestaat met preventief beleid. De Raad was ervan overtuigd dat het samenwerkingsakkoord nodig zou zijn voor een efficiënte en effectieve uitvoering van het NEHAP. De Raad kon er echter enkel mee instemmen indien een dergelijke gezamenlijke aanpak geen argument zou vormen tegen eventuele meer ambitieuze regionale doelstellingen.

2.2.7. Briefadvies van 8 mei 2003 over de begraafplaatsen en de lijkbezorging

Het decreet werd aangenomen in plenaire zitting van het Vlaams Parlement op 7 januari 2004 [Stuk 1864 (2003-2004) – Nr. 11].

Het decreet verscheen in het Belgisch Staatsblad op 10 februari 2004. Ondertussen stelde de Vlaamse regering een adviesvraag over het uitvoeringsbesluit.

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken Paul Van Grembergen stelde deze adviesvraag op 10 april 2003. De Raad spitste zich enkel toe op de milieuaspecten. De belangrijkste milieuhygiënische risico's waren volgens de Raad de uitstoot van rookgassen door crematoria, de kwaliteit van grond- en drainagewater nabij begraafplaatsen, de milieu- en arbeidshygiënische aspecten bij het ruimen van graven en de kwaliteit van bodem en grondwater onder strooivelden. De Raad vond het positief dat de Vlaamse regering milieuen natuurvriendelijke voorwaarden wil stellen bij de processen die met begraving en crematie gepaard gaan.

De Raad vroeg, bij de aanleg, het beheer en de (her)inrichting van begraafplaatsen, maximaal rekening te houden met het milieu. De Raad dacht daarbij bijvoorbeeld aan het verminderen van het gebruik van bestrijdingsmiddelen en het beperken van verharde paden.

Winterbeddingsgebieden van waterlopen zag de Raad liever niet ingericht als begraafplaatsen omwille van het risico op bacteriële besmetting. Tot slot vroeg de MiNa-Raad aandacht voor dierbegravingen.

2.2.8. Advies van 3 juli 2003 over de veehouderij en de mestverwerking

De Vlaamse regering keurde het ontwerp van besluit definitief goed op 19 september 2003.

Op 28 april 2003 vroeg Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw Vera Dua de MiNa-Raad om advies over dit ontwerp van besluit. Het voorstel tot herziening bevatte geen gebiedsgericht verzuringsbeleid op zich, maar formuleerde wel afstandsregels. Aangezien evenwel de achter-

gronddepositie van ammoniak aanzienlijk is, verkoos de Raad eerder een generiek in plaats van een gebiedsgericht beleid. Een generiek beleid is bovendien eenvoudiger, transparanter en makkelijker te handhaven. De belangrijkste generieke maatregel bestaat in het doen afnemen van de veestapel. Wat dat betreft, vroeg de MiNa-Raad om na te gaan onder welke voorwaarden een opkoopregeling een doeltreffende en kostenefficiënte maatregel zou zijn. Verder vroeg de Raad dat de standstillregeling gehandhaafd zou blijven na 2007, of tot de zuurdepositie aan de gestelde milieukwaliteitsnormen voldoet.

De MiNa-Raad vroeg dat de Vlaamse regering bij hervergunning rekening zou houden met de IPPC-herziening en met de voorziene maatregelen op het vlak van dierenwelzijn. Daarenboven pleitte de Raad om te onderzoeken of mengregels niet van toepassing moeten zijn voor gemengde bedrijven, zodat ze toch onder de IPPC-regeling vallen.

De Raad ging akkoord met het opheffen van het onderscheid tussen gesloten en niet-gesloten varkenshouderijen. Bij de inplantingsregels merkte de Raad echter op dat de overheid in het voorstel termen gebruikt die niet voorkomen in de gewestplannen. Dit kan leiden tot verwarring.

Dat de Raad het belang van generiek beleid benadrukte, betekent niet dat de Raad het gebiedsgerichte beleid afschrijft. Binnen het generieke beleid zou de Vlaamse overheid gebiedsgerichte accenten kunnen leggen. Aangezien nog veel onzekerheden resten omtrent het halen van de ammoniakemissiedoelstelling tegen 2010 en de effectiviteit van bepaalde reductietechnieken, pleitte de Raad voor bijkomend onderzoek, een gedegen monitoring en een regelmatige update van het ammoniakreductieplan. De Raad vroeg een algemene invoering van emissiearme stallen indien zou blijken dat de doelstellingen niet gehaald worden. Om veetelers aan te moedigen bepaalde technieken toe te passen, worden VLIF-subsidies verleend. De MiNa-Raad ging akkoord met die steunmaatregelen maar vroeg dat de Vlaamse regering de steun zou differentiëren zodat de meest efficiënte technieken de meeste steun ontvangen.

Ten slotte drong de MiNa-Raad erop aan een administratief eenvoudige manier te zoeken om aan biggenstallen milieuvorwaarden op te leggen. Bovendien pleitte de Raad ervoor dat de overheid bijkomende instrumenten zou inzetten om de reductie door mestverwerking te realiseren.

2.2.9. Briefadvies van 11 september 2003 tot invoering van het integraal milieujarverslag

Op 28 november 2003 en 6 februari 2004 gaf de Vlaamse regering haar principiële goedkeuring aan het besluit. Het ontwerp ligt nu ter advies voor bij de Raad van State.

Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking Ludo Sannen vroeg de MiNa-Raad op 23 juni 2003 om advies over het betrokken ontwerp van besluit. Het ontwerp kadert binnen de plannen van de Vlaamse regering om te komen tot een vlottere informatiestroom tussen bedrijven en overheid (het zgn. meet-, registratie- en informatieplichtenloket). Het opzet van het loket is dat ondernemingen alle milieu-informatie die ze aan de overheid moeten aanleveren eenmaal per jaar op één vaste datum (nl. 15 maart) kunnen melden aan één instantie via één geïntegreerd formulier.

Met dit besluit worden dan ook het VLAREM-milieujarverslag, de VLAREA-bedrijfsafvalstoffenmelding, de aangifte inzake heffing op waterverontreiniging en heffing op grondwater geïntegreerd in één formulier. In een

volgende fase wil de Vlaamse overheid de gespecialiseerde of sectorale informatieverplichtingen stroomlijnen.

De Raad onderschreef in zijn advies de inhoud van dit ontwerp van besluit. Dit uniek loket betekent immers een belangrijke stap in de richting van de vermindering van administratieve lasten. De Raad vroeg wel om andere administratieve plichten inzake milieu en natuur, en op termijn beleidsoverschrijdende administratieve verplichtingen, in dit systeem te integreren zoals energieverbruik-, grondstoffenverbruik-, waterverbruik- en mobiliteitsgegevens.

De Raad vroeg ook om de gegevens zo bevattelijk en gestructureerd mogelijk op te vragen en te inventariseren (bv. onder de vorm van balansen). Zo kan gemakkelijker worden nagegaan waar in het bedrijf of tussen bedrijven onderling grondstoffen hergebruikt kunnen worden.

De Raad had wel vragen bij het gegeven dat de verantwoordelijkheid om de volledigheid van het geïntegreerd formulier na te gaan bij het betrokken bedrijf zou komen te liggen. De Raad suggereerde terzake een checklist op te sturen naar de ondernemingen.

Ten slotte vond de Raad het positief dat OVAM jaarlijks een selectie hoort te maken van producenten van afvalstoffen, die hun afvalstoffen moeten melden.

2.2.10. Advies van 11 september 2003 over het afvalstoffendecreet – kerntaken

Het Vlaams Parlement nam het decreet aan in de plenaire zitting van 1 april 2004 [Stuk 2085 (2003-2004) – Nr. 3].

Op 12 augustus 2003 ontving de MiNa-Raad deze adviesvraag van Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking Ludo Sannen. Het voorontwerp wijzigde het afvalstoffendecreet op twee punten. Enerzijds wordt de definitie van “afvalstof” verduidelijkt en anderzijds wordt de taakverdeling voor afvalstoffen onder de verschillende bestuursniveaus ingevuld conform de afspraken van het kerntakendebat.

Omwille van de twijfel over de gevolgen en de vragen over nut en noodzaak, was de MiNa-Raad geen voorstander van de decretale verduidelijking van het begrip “afval” zoals het in het voorontwerp van decreet vermeld stond. De Raad suggereerde dat het afvalstoffendecreet aan de Vlaamse regering de bevoegdheid zou toekennen om een leidraad op te maken met criteria en verplichtingen per afvalstroom of per actor en om OVAM te belasten met de uitvoering van deze leidraad.

De MiNa-Raad stond echter wel positief tegenover het voorstel om de structuur van de afvalsector te koppelen aan de resultaten van het kerntakendebat.

2.2.11. Briefadvies van 2 oktober 2003 over handhaving en veiligheidsmaatregelen

Het advies betrof een studiedocument dat nog geen politieke besluitvorming doorlopen heeft.

Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking Ludo Sannen vroeg de MiNa-Raad op 9 september 2003 om advies over een studietekst die de basis moest vormen van een voorontwerp van decreet terzake. De minister vroeg te onderzoeken of de geboden voorstellen nu een vereenvoudiging van de milieuwetgeving zouden realiseren en inhoudelijke vernieuwingen bevatten die positief zijn voor het milieubeleid.

De MiNa-Raad stond principieel achter het tekstvoorstel, omdat het onder meer de versnipperde handhavingsbepalingen vervangt door één decretaal kader. De Raad vroeg evenwel de federale minister van Justitie dringend werk te maken van de implementatie van het milieuvervolgingsbeleid, zodat milieudelicten ook effectief behandeld en bestraft zouden worden.

De Raad drong ook aan op meer toezichhoudende ambtenaren zowel op gewestelijk als gemeentelijk niveau, zodat gevaarlijke en vervuilende bedrijven meer aan controles onderworpen worden. In samenhang met de invoering van eventuele nieuwe instrumenten wees de Raad ten slotte ook op de nood aan begeleiding en vorming van de inspecteurs.

2.2.12. Briefadvies van 2 oktober 2003 over bronnenbeheersing

Het advies betrof een studie-document dat nog geen politieke besluitvorming doorlopen heeft.

De MiNa-Raad ontving op 9 september 2003 bovendien een adviesvraag van Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking Ludo Sannen over een studietekst die de basis moest vormen van een voorontwerp van decreet inzake bronnenbeheersing (i.e. vervuilingbronnen). De minister vroeg ook hier om te onderzoeken of de voorstellen een vereenvoudiging van de milieuwetgeving realiseren en inhoudelijke vernieuwingen bevatten die positief zijn voor het milieubeleid. In de optiek van het geboden voorstel zou de milieuvergunning de andere vergunningen opsloppen.

De Raad onderschreef het principe van deze integrale aanpak, maar vond dat de voorstellen grondig doordacht moesten worden en wou er zelf ook in de toekomst een grondigere bespreking aan wijden. Voor de Raad was het immers niet duidelijk of met dit voorontwerp alle gevolgen van de integratie in rekening gebracht werden.

De Raad had ook vragen bij de voorgestelde invulling van de inspectiebevoegdheid voor bouwvergunningen en rond de samenstelling en advisering van de vergunningscommissie. De Raad vond het wel positief dat de Vlaamse overheid de overschrijding van de termijnen decretaal zou sanctioneren.

Ten slotte onderschreef de Raad dat tijdens het invullen van de vergunningsvoorwaarden de band gelegd wordt met de milieukwaliteit.

2.2.13. Briefadvies van 2 oktober 2003 over het omvormingsdecreet voor de Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn

Het Vlaams Parlement nam het omvormingsdecreet aan in de plenaire zitting van 1 april 2004 [Stuk 2041 (2003-2004) – Nr. 6].

Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie Gilbert Bossuyt stelde de adviesvraag op 16 september 2003. Het voorontwerp regelt de omvorming van de Vlaamse Vervoersmaatschappij tot een publiekrechtelijke vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap (EVA) met dezelfde naam. Deze omvorming past binnen het kader van Beter Bestuurlijk Beleid (BBB). De MiNa-Raad onderschreef de omschakeling van vvm-De Lijn, maar vroeg extra aandacht voor de samenhang met het beleidsdomein milieu.

2.2.14. Advies van 2 oktober 2003 over het emissiereductieprogramma voor de polluenten SO₂, NO_x, VOS en NH₃

De Vlaamse regering keurde het emissiereductieprogramma definitief goed op 12 december 2003. Op 5 en 12 maart 2004 organiseerde de betrokken administratie twee studiedagen over het verder te voeren beleid rond economische instrumenten om de verzurende emissies in de lucht te reduceren.

Op 1 juli 2003 ontving de MiNa-Raad deze adviesvraag van Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking Ludo Sannen. Het doel van het emissiereductieprogramma is grensoverschrijdende milieuproblemen veroorzaakt door verzuring en ozonvorming aan te pakken.

De geplande maatregelen waren grotendeels gebaseerd op directe regelgeving zoals bijvoorbeeld Vlareem en bijzondere milieuvergunningsoverwaarden. Het reductiepotentieel van aanvullende (economische) instrumenten en gedragssturende instrumenten in andere beleidsdomeinen kon echter nog niet exact ingeschat worden. De MiNa-Raad kon daarom begrip opbrengen dat dit reductiepotentieel nog niet meegenomen was in het emissiereductieplan. De Raad vroeg echter wel dat dit potentieel in kaart gebracht zou worden tegen uiterlijk 2004, omdat dan de besprekingen op Europees en UN-ECE niveau starten over de emissiereducties na 2010.

Wanneer dus op basis van deze inschatting mocht blijken dat economische instrumenten – zoals bijvoorbeeld heffingen en verhandelbare emissierechten – een effectieve methode kunnen zijn om de emissies van vermelde polluenten verder te reduceren, dan moeten die instrumenten zo snel mogelijk – en in ieder geval voor 2010 – ingezet worden. De MiNa-Raad vond dat de koppeling met andere beleidsdomeinen ook moet kunnen. De Raad dacht daarbij bijvoorbeeld aan de transportsector, de woningbouw, etc...

Volgens de MiNa-Raad lagen ook mogelijkheden op federaal niveau, bijvoorbeeld door een beperking van VOS in onder meer verven, lakken en vernissen in te voeren, door te streven naar een minimum aantal voertuigen met een nulmissie en door de innovatieachterstand in de scheepvaart en het spoorverkeer in te halen. Het zijn volgens de Raad allemaal pistes die open liggen en onderzoek verdienen.

In dit advies hechtte de MiNa-Raad veel belang aan economische instrumenten. Dit instrumentarium is nog volop in ontwikkeling. De Raad nam zich voor om actief deel te nemen aan het maatschappelijk debat over economische instrumenten.

2.2.15. Advies van 6 november 2003 over Agentschappen en over het oprichtingsdecreet van de VLM

De Vlaamse regering keurde de voorontwerpen van decreet principieel goed op 24 oktober 2003. Een tweede principiële goedkeuring volgde op 19 december 2003. De oprichtingsdecreten van de VLM en de milieu-IVA's werden definitief goedgekeurd op 6 februari 2004 en ingediend bij het Vlaams Parlement op 12 februari 2004 [Stukken 2122

Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking Ludo Sannen vroeg de MiNa-Raad hierover op 28 oktober 2003 om advies. De twee voorgelegde voorontwerpen regelen enerzijds de oprichting van de Vlaamse Milieumaatschappij voor Water en Lucht (VMM), de Openbare Afvalstoffenmaatschappij (OVAM), het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) en anderzijds de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). De MiNa-Raad was het eens met de grote lijnen van de voorontwerpen van decreet, maar formuleerde toch enkele bemerkingen.

In de eerste plaats richtte de Raad zich op de structuur. (1) Om de samenhang en eenvoud te bevorderen, pleitte de Raad ervoor om, zoals voor de

en 2123 (2003-2004) – Nr. 1]. De memorie van toelichting van het VLM-decreet gaat onder meer in op de door de Raad aangehaalde onduidelijkheid rond de taakverdeling inzake het plattelandsbeleid. De memorie bevestigt de visie van de Raad dat coördinatie en sturing van het plattelandsbeleid een opdracht van het departement is. Ondertussen zijn de ontwerpen van decreet in behandeling in de Commissies voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening en voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.

andere agentschappen het geval is, de oprichting van de VLM op te nemen in het decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid. (2) In het organigram van het beleidsdomein Leefmilieu en Natuur ontbreekt een entiteit die zich inlaat met de regulering en controle van geprivatiseerde of nog te privatiseren overheidsorganisaties. (3) De Raad was voorstander van de oprichting van een IVA voor inspectie en handhaving dat voldoende onafhankelijk van het departement zou kunnen opereren. (4) De MiNa-Raad pleitte ook voor de creatie van een aparte of geïntegreerde entiteit die zich met de concrete uitvoering van economische instrumenten voor het milieubeleid zou inlaten.

De MiNa-Raad had ook opmerkingen over de interne en externe afstemming van de agentschappen. (1) De Raad vond dat de milieuagentschappen te veel verantwoordelijkheid krijgen qua beleidsvoorbereiding. De voorontwerpen moeten duidelijker stellen dat dit een taak is van het departement. (2) Wanneer de oprichtingsdecreten in het Vlaams Parlement voorgelegd worden, moet de regering ook voorstellen uitgewerkt hebben voor de noodzakelijke afstemmingsmechanismen, zowel binnen als buiten het beleidsdomein. (3) De Raad herhaalde verder de suggestie om het duurzame ontwikkelingsbeleid onder te brengen bij de diensten van de minister-president.

Ten slotte had de Raad bedenkingen in verband met de noodzakelijke terugkoppeling met de maatschappelijke actoren. De Raad was ervan overtuigd dat overlegfora per beleidsdomein en raadgevende comités in de praktijk samen kunnen vallen. Dus drong de Raad erop aan dat zowel het departement als de milieu-IVA's raadgevende comités zouden oprichten die een belangrijke overlegfunctie moeten vervullen.

2.2.16. Advies van 6 november 2003 over het EVA “De Scheepvaart” , de NV “Waterwegen en Zeekanaal” en het IVA “Agentschap voor Water en Zeewezen”

Het Vlaams Parlement nam de decreten betreffende de EVA Waterwegen en Zeekanaal en de EVA De Scheepvaart aan in de plenaire zitting van 1 april 2004 [Stukken 2042 en 2043 (2003-2004) – Nr. 5].

Op 16 september 2003 ontving de MiNa-Raad de adviesvraag van Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie Gilbert Bossuyt. De Raad benadrukte vijf aandachtspunten bij de voorontwerpen van omvormingsdecreet. (1) De MiNa-Raad vond dat de voorontwerpen onvoldoende afgestemd waren op het decreet Integraal Waterbeleid, zowel qua gebiedsafbakening, doelstellingen als parallelle structuren. (2) Het doel van de NV “Waterwegen en Zeekanaal” is vooral beleidsuitvoerend en gericht op het uitvoeren van het bekkenbeheersplan. Dit plan kwam tot stand na overleg en inspraak met ondermeer AWZ. De Raad meende dat AWZ en het EVA “De Scheepvaart” maximaal gebruik moeten maken van de rol dat het integraal waterbeheer hen decretaal toekent. (3) De beperkte doelstellingen voor het EVA hebben voornamelijk een commerciële inslag. De Raad vreesde daarom dat bij het beheer van de natuurlijke waterlopen, het vereiste evenwicht tussen de verschillende functies in het gedrang zal komen. De Raad drong erop aan dat de overheid via de beheersovereenkomst zou waken over de multifunctionaliteit van de natuurlijke waterlopen. (4) Ondanks de intentie om de versnippering van het beheer van de waterlopen tegen te gaan, stelde de Raad vast dat er na de hervorming evenveel beheerders zullen zijn als voorheen. Daarom suggereerde de Raad om de niet bevaren waterlopen over te dragen aan één administratie die zich bezighoudt met waterlopen van Vlaams belang. (5) De Raad vond nergens een motivatie waarom “Waterwegen en Zeekanaal” een NV werd en geen EVA.

2.3. Economische instrumenten

De MiNa-Raad profileert zich inzake economische instrumenten (1) vooral op het vlak van milieuheffingen en verwante economische instrumenten; (2) en in tweede instantie voor de vergroening van het bestaand fiscaal instrumentarium. De Raad meent dat deze instrumenten doelgroepen kunnen responsabiliseren maar in het Vlaamse milieubeleid te weinig aandacht krijgen.

2.3.1. Briefadvies van 6 februari 2003 over de ARKIMEDES-regeling

Het decreet werd aangenomen in de plenaire zitting van het Vlaams Parlement op 18 december 2003 [Stuk 1863 (2003-2004) – Nr. 5] en verscheen in het Belgisch Staatsblad op 17 februari 2004.

Op 22 december 2002 vroeg Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting Jaak Gabriëls de MiNa-Raad om advies over dit voorontwerp. ARKImedes staat voor het “Activeren van RisicoKapitaal”. Met deze regeling zou de Vlaamse regering particulieren willen stimuleren om te beleggen via de zogenaamde ARK-investeringsvennootschappen (ARKIV); de stimulus zou bestaan in bepaalde belastingvoordelen. Binnen de ARKImedesregeling is het de bedoeling om op basis van een “Waarderingsstelsel Duurzaam Ondernemen” op maat van KMO’s, te komen tot ethische ARKIV’S.

De MiNa-Raad apprecieerde het dat de Vlaamse regering op deze manier aansluiting zoekt met deze tendens die zich ook Europees en mondiaal doorzet. De Raad wees er wel op dat België, in vergelijking met andere landen, slecht scoort op het vlak van ethisch beleggen. De Raad verwees naar de in Nederland sinds 1995 bestaande “groenregeling”: de toekenning van vrijstelling van roerende voorheffing op renten en dividenden afkomstig van financiële instellingen en beleggingsfondsen die ten minste 70% van het balanstotaal investeren in “groene” projecten.

De Raad wierp ook op dat milieu en duurzame ontwikkeling nog beter aan bod had kunnen komen in ARKImedes. De Raad vond dat het bevorderen van eco-efficiëntie een hoofddoelstelling van ARKImedes had moeten zijn. Hierbij aansluitend hield de MiNa-Raad een pleidooi voor criteria gericht op performantie.

Ten slotte wees de Raad erop dat de Vlaamse regering de afstemming tussen de verschillende overheidsinitiatieven niet uit het oog mag verliezen. Wat de financiering van het ethisch beleggen betreft, vroeg de Raad om als alternatief de federale piste te onderzoeken, met name indien de financiering van deze maatregel zou bestaan in vrijstellingen op onroerende voorheffingen.

2.3.2. Advies van 6 maart 2003 over de subsidiëring van bedrijventerreinen, wetenschapsparken en bedrijfsgebouwen

De Vlaamse regering keurde het ontwerpbesluit opnieuw goed op 25 april 2003. Een aantal legistische opmerkingen van de Raad werden verwerkt.

Op 20 februari 2003 ontving de MiNa-Raad een adviesvraag van Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting Jaak Gabriëls over een ontwerp van besluit houdende de subsidiëring van bedrijventerreinen, wetenschapsparken en bedrijfsgebouwen. Dit ontwerp van besluit geeft uitvoering aan het vijfde type van steunverlening voorzien in het decreet over het economische ondersteuningsbeleid.

In zijn advies oordeelde de Raad dat het ontwerpbesluit nog onvoldoende stimuli bood voor het creëren van ruimtelijke en ecologische meerwaarde bij de aanleg, de inrichting of het gebruik van bedrijventerreinen. De

voorziene subsidies worden immers al te zeer beperkt tot werken met een economische doelstelling en zouden gericht blijven op werken die uitgevoerd worden op gronden die behoren tot het openbare domein. Volgens de Raad zouden subsidiemogelijkheden juist moeten aangewend worden om investeringen aan te moedigen in maatregelen en werken die duidelijk een maatschappelijke (ruimtelijke, ecologische) meerwaarde opleveren, zonder daarom noodzakelijkerwijze direct economisch rendabel te zijn. In plaats van de categorische differentiëring, zoals ingeschreven in het ontwerp, stelde de Raad voor om de subsidiepercentages te differentiëren in functie van de bereikte maatschappelijke meerwaarde van de subsidiabele werken.

Ten slotte betreurde de Raad dat er in het ontwerp van besluit niet meer aandacht besteed werd aan de mogelijkheden tot versterking van de natuurelementen op bedrijventerreinen.

2.3.3. Advies van 8 mei 2003 over de toekenning van steun aan ondernemingen voor ecologie-investeringen

Aangezien vanaf 1 januari 2004 de juridische grondslag voor het verlenen van ecologiesteun is weggefallen werd bij de definitieve goedkeuring op 20 februari 2004 door de Vlaamse regering beslist om de woorden “en houdt op van kracht te zijn op 31 december 2003” in het besluit van 11 januari 2002 te schrappen. Het besluit verscheen in het Belgisch Staatsblad op 18 maart 2004.

Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting Jaak Gabriëls vroeg de MiNa-Raad om dit advies op 8 april 2003. Hij wenste met deze voorontwerpen van besluit uitvoering te geven aan de investeringssteun voor ondernemingen en voor ecologie, zoals bepaald in het decreet over het economisch ondersteuningsbeleid.

De Raad stond overwegend positief tegenover de voorontwerpen van besluit. De Raad vond het een goede zaak dat de Vlaamse regering de subsidies voor bepaalde milieu-investeringen niet alleen koppelt aan het bedrag of de omvang van de investering, maar ook aan de mate waarin de investering milieuvoordelen oplevert. De Raad vroeg om ook de milieu-investeringen die niet voorkomen op de limitatieve technologieënlijst een milieuperformantiefactor toe te kennen. KMO's die hun installaties aanpassen aan de nieuwe Europese normen zouden volgens de Raad geen aanspraak mogen maken op subsidies voor milieuinvesteringen.

Meer algemeen stelde de Raad ten slotte vast dat de principes van duurzame ontwikkeling onvoldoende in de besluiten terug te vinden zijn.

2.3.4. Advies van 8 mei 2003 over de begeleiding van de aanpassing van de begroting 2003

Het Programmadecreet werd aangenomen in de plenaire zitting van het Vlaams Parlement op 25 juni 2003 [Stuk 1690 (2002-2003) – Nr. 19]. Op 12 september 2003 verscheen het decreet in het Belgisch Staatsblad.

Op 7 april 2003 ontving de MiNa-Raad deze adviesvraag van Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening Dirk Van Mechelen. Het voorontwerp van Programmadecreet raakt belangrijke onderwerpen van het milieubeleid aan zoals de vrijstelling van heffingen met betrekking tot de koude-warmtepompen, het tweede circuitwater, de sanering van bodemverontreiniging door gasolietanks, de financiering van waterkeringswerken (het zogenaamde “Rubiconfonds”), het eurovignet en de compensatie voor de schraping van de aftrekbaarheid van heffingen.

De Raad was kritisch over bepaalde voorstellen uit het Programmadecreet, en dit vooral met betrekking tot het Rubiconfonds, het eurovignet en de compensatie voor de schraping van aftrekbaarheid van heffingen voor de textiel- en wasserijensectoren. De kritiek ging echter gepaard met eigen alternatieve voorstellen.

2.3.5. Advies van 2 oktober 2003 over de afschaffing van de forfaitaire afvalbelasting

De Vlaamse regering keurde het ontwerp van decreet definitief goed en diende het in bij het Vlaams Parlement op 4 maart 2004 [Stuk 2195 (2003-2004) – Nr. 1]. Momenteel is het ontwerpdecreet in behandeling in de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.

Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking Ludo Sannen vroeg de MiNa-Raad op 27 juli 2003 advies over deze afschaffing. De Vlaamse regering wilde via een decreet de provincies en gemeenten verbieden om vanaf 1 januari 2005 nieuwe forfaitaire afvalbelastingen in te voeren. De regering stelde ook voor om de bestaande forfaitaire afvalbelastingen vanaf 1 januari 2007 af te schaffen. Nieuwe belastingen zouden zowel inkomensgerelateerd moeten zijn als conform aan het principe “de vervuiler betaalt”.

De MiNa-Raad onthaalde het voorstel van de Vlaamse regering principieel positief, met name voor zover de afschaffing betrekking zou hebben op variabele, toewijsbare kosten. De kostprijs moet een belangrijk sturend instrument kunnen zijn. Voor de vaste kosten was de Raad voorstander van de afschaffing van een forfaitaire belasting, en dit vanuit sociale overwegingen. De Raad benadrukte evenwel dat een regulerend beleid mogelijk moet blijven. Een beleid dat de kostprijs als een sturend instrument aanwendt, moet een systeem van “beloning en ontrading” kunnen opzetten voor wie respectievelijk minder of meer afval produceert. Dit regulerende beleid en het principe van “inkomensgerelateerdheid” gaat echter niet samen met de strikte interpretatie van “de vervuiler betaalt”. Bovendien is de strikte toepassing van “de vervuiler betaalt” niet aangewezen als het zou leiden tot onproportioneel ontwijkgedrag. De Raad vroeg daarom een bijsturing op die punten.

Verder merkte de MiNa-Raad op dat “inkomensgerelateerd” een te vaag begrip is en niet noodzakelijk tot de meest sociaal rechtvaardige oplossingen leidt. De Raad vreesde bovendien dat de plannen van de Vlaamse regering ongewild het einde kunnen betekenen van sommige gemeentelijke huisvuilbelastingen die nochtans conform het principe “de vervuiler betaalt” zijn.

2.3.6. Advies van 6 november 2003 over de begeleidingsdecreten bij de laatste aanpassing van de begroting 2003 en bij de begroting 2004

Het Vlaams Parlement nam de programmadecreten aan in de plenaire zitting van 17 december 2003 [Stukken 1947 en 1948 (2003-2004) – respectievelijk Nr. 9 en 22].

De programmadecreten verschenen in het Belgisch Staatsblad op 31 december 2003.

Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie Dirk Van Mechelen stelde deze adviesvraag over programmadecreten op 22 oktober 2003. De MiNa-Raad sprak zich enkel uit over de onderwerpen die relevant zijn voor het milieu en de natuur. Bijgevolg ging de Raad enkel in op de begroting voor 2004.

Het advies bevatte de volgende hoofdpunten. (1) De Raad steunde de instelling van het Ecologisch Fonds omdat het een vereenvoudiging zou betekenen en in zou spelen op nieuwe noden. (2) Het Bodemsaneringsdecreet zou de Vlaamse regering de bevoegdheid verlenen om een regeling uit te werken voor uitgegraven bodem. De Raad vroeg extra-garanties om een ad-hoc-beleid van de Vlaamse regering te vermijden. (3) De MiNa-Raad vond het positief dat de Vlaamse regering een kwaliteitsborgingssysteem uitwerkte voor brandertechnici en stookolietechnici. De Raad was ook voorstander van controles, maar vreesde dat de beschikbare middelen onvoldoende zouden zijn om efficiënt en preventief te werken. (4) De Raad bestempelde de voorgestelde heffingsregeling op het oppervlakte-

water als ondoorzichtiger en ingewikkelder dan voorheen. De MiNa-Raad bleef verder gekant tegen de vrijstelling van afvalwaterheffing voor openbare waterzuiveringsinfrastructuur. Sociale correcties in het milieubeleid aanvaardde de Raad, maar hij vroeg tegelijk dat er omzichtig en restrictief mee omgesprongen zou worden. Verder sprak de Raad zich uit over het bemonsteren in periodes van normale activiteit, de gedetailleerde omschrijving van de afvalwaterstromen, de bepaling van de hoeveelheid hemelwater en de bepalingen van niet-gemeten opgenomen grond- en oppervlaktewater. (5) Ten slotte betreurde de Raad het dat het programma-decreet niet aangegrepen werd om intensief ruimtegebruik op bedrijven-terreinen te stimuleren.

2.4. Natuurbeleid en natuurlijke rijkdommen

De MiNa-Raad blijft één van de gerespecteerde platforms waarin de betrokken partijen tot een mate van overeenstemming proberen te komen inzake de ontwikkelingen van het natuurbeleid en van het beleid inzake natuurlijke (biotische) hulpbronnen.

2.4.1. Advies van 16 januari 2003 over de wijzigingen 2002 van het PDPO 2000-2006

Zie hoofdstuk 2.4.7: het advies van 11 september 2003 over het Vlaamse PDPO, periode 2000-2006, grote wijziging 2003.

Op 30 oktober 2002 ontving de MiNa-Raad van Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw Vera Dua deze adviesvraag. Het advies gaat eerst in op vier strategische krachtlijnen inzake het Vlaams plattelandsbeleid en behandelt vervolgens de voorgestelde wijzigingen aan de hand van een clustering in zeven thema's (genetische diversiteit, erosiebestrijding, biologische en geïntegreerde teelt, investeringssteun, beheersovereenkomsten, indicatoren en geïntegreerd plattelandsbeleid).

Wat betreft de strategische krachtlijnen ging de Raad vooreerst in op de engagementen die de Vlaamse regering had opgenomen bij de goedkeuring van het Programma voor Plattelandsontwikkeling in 2000. Deze slaan op een volwaardige toepassing van de Europese nitraat- en habitatrichtlijnen en op een afdoende bescherming van de Natura 2000-gebieden. Wat betreft de invulling van het eerste en derde engagement bleven volgens de Raad nog enkele pertinente vragen bestaan. Daarnaast meende de Raad dat in het Vlaamse landbouwbeleid een meer gevarieerd geheel van instrumenten nodig is. Het Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO) zet terecht vooral stimulerende instrumenten in, maar tegelijk waren volgens de Raad ook meer ontradende instrumenten noodzakelijk. De Raad pleitte in dit verband voor een driedelig systeem: volwaardige directe inkomenssteun mits het toepassen van de codes van goede landbouwpraktijk, extra steun voor het realiseren van een meerwaarde ten opzichte van die codes en afroeping van de directe steun als de betrokkenen de wettelijke bepalingen niet respecteren.

Verder herhaalde de Raad nogmaals dat het plattelandsbeleid een grotere ruimtelijke differentiatie behoeft. Meer concreet merkte de Raad op dat steunmaatregelen gericht op het bestendigen van landbouwactiviteiten niet van toepassing zouden mogen zijn in gebieden die op plannen van aanleg of ruimtelijke uitvoeringsplannen een natuurbestemming hebben of zullen krijgen. Daarnaast is ook een zekere ruimtelijke differentiatie nodig vanuit de invalshoek "milieudruk". Het thema verzuring was daarbij volgens de Raad prioritair. Ten slotte vroeg de Raad om bij de besluit-

vorming rond het plattelandsbeleid – zowel op gewestelijk als op provinciaal vlak – meer zorg te besteden aan een effectieve en efficiënte inbreng van de maatschappelijke stakeholders of belanghebbenden.

Wat betreft de thematische clusters benadrukte de Raad vooral de volgende aandachtspunten. Meer aandacht voor erosieproblemen is positief maar in het licht van de maatschappelijke problemen die erosie veroorzaakt, blijft deze vergrote aandacht nog steeds een druppel op een hete plaat. Een breder pakket instrumenten, ook gericht op ontradende en dwingende maatregelen, was volgens de Raad op dit punt noodzakelijk. De ondersteuning van de biologische landbouw krijgt als gevolg van het Lambermontakkoord in het PDPO een nieuwe impuls. Deze was volgens de Raad echter onvoldoende sterk met het oog op de doelstelling uit het regeerakkoord. De algemene investeringssteun wordt ook mogelijk voor grondloze bedrijven. Voor de Raad was dit slechts aanvaardbaar mits de koppeling aan een aantal voorwaarden die garanderen dat deze steun ook een milieumeerwaarde oplevert. Gebiedsgerichte beperkingen zijn daarbij erg belangrijk. Ook de toepassing van beheersovereenkomsten – en de supplementaire steun van lokale besturen – kan ruimtelijk meer gedifferentieerd worden.

2.4.2. Advies van 6 maart 2003 over de ontheffingsregeling binnen het natuurbeleid

Op 19 februari 2003 ontving de MiNa-Raad deze adviesvraag van Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw Vera Dua. Met dit hoofdstuk uit het zogenaamde “maatregelenbesluit” (in uitvoering van het decreet voor Natuurbehoud) wilde de regering verschillende ontheffingsregelingen in één keer regelen. Het betreft de ontheffingsregeling voor Grote Eenheden Natuur (GEN) en Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling (GENO) (art. 25 van het decreet voor Natuurbehoud), de ontheffingsregeling ten opzichte van de natuurrichtplannen (art. 50) en de bepalingen van art. 56. De MiNa-Raad vond het evenwel beter dat de procedurele uitwerking van deze ontheffingsregelingen gescheiden zou worden.

De Raad merkte eveneens op dat het ontwerpbesluit enkel spreekt van een regeling voor individuele ontheffingen, terwijl er in art. 25 van het decreet algemene ontheffingen voorzien zijn en art. 56 dit evenmin uitsluit. Feitelijk kunnen andere algemene ontheffingen nodig zijn (bijvoorbeeld voor het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN)) dan deze die al voorzien zijn in het decreet voor Natuurbehoud of in het ontwerp van besluit.

Ten slotte had de Raad bedenkingen bij de vraag wie de ontheffingen kan verlenen. De Raad drong daarom aan om duidelijkheid te verschaffen over de taakverdeling tussen de verschillende instanties.

2.4.3. Advies van 19 maart 2003 over de bezwaarschriften bij het openbaar onderzoek van het VEN-afbakeningsplan

Op 13 maart 2003 nodigde minister-president Patrick Dewael een delegatie van de MiNa-Raad uit om de stand van zaken van de VEN-procedure te bespreken. Twee weken later,

Het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) is een samenhangend geheel van valleien, natuurgebieden, bossen en andere gebieden, waar de voor de natuur belangrijke elementen en processen voorop staan. Dit netwerkidee leeft reeds lang en werd verankerd in het decreet Natuurbehoud. Op basis hiervan stelde de Vlaamse regering op 19 juli 2002 een ontwerpafbakening vast voor de eerste fase van het VEN: het gaat om 86.000 ha, of onge-

op 26 maart 2003, overhandigde de MiNa-Raad het uitgebreide VEN-advies plechtig aan de Vlaamse minister-president Patrick Dewael en aan de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw Vera Dua. De Vlaamse regering keurde de eerste fase van de VEN-afbakening definitief goed op 27 juni 2003. Het verscheen in het Belgisch Staatsblad op 17 oktober 2003.

veer 6% van de oppervlakte van Vlaanderen. Het openbaar onderzoek hierover startte op 23 september 2002, en liep af op 21 november 2002. Art. 21 van het decreet Natuurbehoud stelde dat de MiNa-Raad alle bezwaren en opmerkingen bij het openbaar onderzoek moet coördineren en een gemotiveerd advies moet uitbrengen bij de Vlaamse regering.

De MiNa-Raad ontving 8968 bezwaarschriften. Om een zo groot mogelijke betrokkenheid te bekomen, richtte de MiNa-Raad ter voorbereiding van dit advies een bijzondere werkgroep op, waarvan de samenstelling afweek van deze van de MiNa-Raad. Volgende delegaties maakten er deel van uit: (1) Natuurpunt, (2) de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud, (3) de Bond Beter Leefmilieu, (4) de Vlaamse Hoge Bosraad, (5) één zetel voor de Vlaamse Hoge Jachtraad en de Vlaamse Hoge Raad voor Visserij, (6) de Boerenbond, (7) één zetel voor het VEV en UNIZO en (8) een zetel voor de vakbonden. Het voorzitterschap werd waargenomen door Prof. dr. A. Draye.

Vanuit juridisch oogpunt was de MiNa-Raad slechts verplicht zich in te laten met de “relevante” bezwaarschriften (bezwaarschriften die zich beriepen op de natuurwaarde, de samenhang, of de planologische overeenstemming van concrete percelen). De MiNa-Raad koos er evenwel voor om alle bezwaren te beantwoorden. De MiNa-Raad ging dus ook in op algemene bedenkingen en op andere dan de “strikt toelaatbare” argumenten bij perceelsgerichte bezwaren. De onderhandelingen tussen de in de bijzondere werkgroep betrokken partners waren hard maar hadden over het algemeen een constructief karakter. Een 24-tal werkgroepvergaderingen en een raadszitting hebben geleid tot een akkoord over bedrijven, ontginningen, bewoning, bossen, recreatie, jacht en visserij.

Een eerste deel van het advies formuleert algemene aanbevelingen. In een tweede deel worden de specifieke bezwaarschriften behandeld en geadviseerd uitgaande van een toetsingskader, uitgewerkt per categorie. Een laatste deel behandelt de bezwaarschriften van de openbare diensten. Het advies van de MiNa-Raad was niet bindend. Het decreet Natuurbehoud bepaalt dat de Vlaamse regering de uiteindelijke afbakningsbeslissing moet nemen binnen de twee maanden na het advies.

2.4.4. Advies van 3 juni 2003 over de regionale adviesraden in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid

Op 15 oktober 2003 diende de Europese Commissie een voorstel van Besluit van de Raad tot oprichting van regionale adviesraden in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid in [COM(2003) 607 definitief]. Uit een evaluatie van dit document blijkt dat heel wat elementen uit het advies van de MiNa-Raad daarbij aan bod kwamen.

Omdat het visserijbeleid op Europees niveau hervormd wordt en de Europese Commissie eind 2003 een voorstel over regionale adviesraden plande, gaf de MiNa-Raad op eigen initiatief enkele aanbevelingen op hoofdlijnen over de afbakening van het werkingsgebied, de samenstelling en de werkwijze van deze regionale adviesraden. Het principe van de eco-systeembenadering vormt hierbij het uitgangspunt.

Wat de afbakening betreft, pleitte de MiNa-Raad onder andere voor een werkingsgebied dat zich uitstrekt vanaf de laagwaterlijn tot en met de Exclusief Economische Zone (EEZ). Qua samenstelling vond de MiNa-Raad het wenselijk dat alle belangenorganisaties op gelijke wijze betrokken zouden worden. Het gewenste evenwicht moet daarenboven ook rekening houden met een geografische, nationale en regionale spreiding. Wat de werking aanbelangt, pleitte de MiNa-Raad voor de mogelijkheid van het opnemen van minderheidsstandpunten in de adviezen. De advie-

zen horen bovendien niet bindend te zijn, in die zin dat de betrokken overheden een advies naast zich kunnen neerleggen, mits motivatie.

2.4.5. Advies van 3 juli 2003 over de werkingsverslagen 2002 van de negen erkende regionale landschappen

AMINAL volgde het advies van de MiNa-Raad.

Elk jaar maakt AMINAL, afdeling Natuur, evaluatieverslagen op van de regionale landschappen, waarin de afdeling aangeeft of de regionale landschappen hun functie vervullen en beantwoorden aan de erkenningscriteria. Op 23 mei 2003 ontving de MiNa-Raad aldus de gebruikelijke adviesvraag van de afdeling Natuur. De MiNa-Raad bracht vervolgens advies uit op basis van inzage in het werkingsverslag van de regionale landschappen en het evaluatieverslag van de afdeling Natuur. De MiNa-Raad adviseerde positief over de werking van de regionale landschappen West-Vlaamse Heuvels, Houtland, Vlaamse Ardennen, Dijleland en Haspengouw voor het werkingsjaar 2002. De regionale landschappen Zenne, Zuun en Zoniën, Noord-Hageland, Kempen en Maasland ontvingen een positief advies mits enkele bemerkingen. De werking van het regionaal landschap Meetjesland daarentegen kreeg een negatief advies.

Het advies van de Raad was niet bindend; de eindbeoordeling diende te gebeuren door de minister, die op basis van het raadsadvies kon beslissen om bepaalde problemen verder te onderzoeken.

2.4.6. Briefadvies van 11 september 2003 over de uitbreiding van het werkingsgebied van het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels

AMINAL volgde het advies van de MiNa-Raad.

De afdeling Natuur van de Vlaamse Gemeenschap vroeg de MiNa-Raad op 10 juli 2003 om advies over de vraag tot uitbreiding van het werkingsgebied van het Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels. De MiNa-Raad apprecieerde de degelijk uitgewerkte en gemotiveerde aanvraag om de gemeente Zonnebeke toe te voegen aan het werkingsgebied van het Regionaal Landschap. Het uitbreidingsvoorstel werd positief geadviseerd door de Raad. De Raad wees in het algemeen evenwel op het ontbreken van een visie over het potentieel werkingsgebied van de regionale landschappen.

2.4.7. Advies van 11 september 2003 over het Vlaamse PDPO, periode 2000-2006, grote wijziging 2003

Het Comité van Toezicht – waarin de MiNa-Raad een raadgevende stem heeft – besliste om de wijzigingen aan de beheersmaatregelen niet goed te keuren maar verder uit te werken in een ambtelijke werkgroep. De Vlaamse regering keurde de andere wijzigingen aan het programmeringsdocument definitief goed op 10 oktober 2003.

De MiNa-Raad ontving op 15 juli 2003 de adviesvraag van Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking over grote wijzigingen aan het Vlaams Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO) 2000-2006. De Raad pleitte in zijn advies voor een strakkere planning van het plattelandsprogramma en voor de snellere implementatie van eerder goedgekeurde grote wijzigingen.

De voorliggende wijzigingen waren grotendeels gericht op een verhoging van de vergoedingen voor beheersmaatregelen. De Raad formuleerde grondige bedenkingen bij de voorliggende wijzigingen. Onder meer wees de Raad op noodzakelijke criteria inzake ruimtelijke differentiatie, resultaatgerichtheid kosteneffectiviteit en controleerbaarheid. Bovendien vroeg de Raad om de beheersovereenkomsten te situeren in het ruimer kader van instrumenten voor de open ruimte en de analyse te verruimen naar alle knelpunten inzake beheersmaatregelen (prijs, promotie, product).

2.4.8. Advies van 2 oktober 2003 over het fonds voor de kwaliteit van de landbouwproducten

De Vlaamse regering keurde het fonds principieel goed op 18 juli 2003.

Op 12 augustus 2003 ontving de MiNa-Raad deze adviesvraag van Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking Ludo Sannen. In zijn advies pleitte de Raad voor een verdergaande verruiming van de doelstellingen van het Fonds, uitgaande van de huidige tendens naar een verbreding van de doelstellingen van landbouw (plattelandsbeleid, decreet Duurzame Landbouw).

De MiNa-Raad waardeerde de eerste aanzet tot verruiming die in het decreet wordt ingebouwd inzake de verbreding van de inkomsten en uitgaven van het Fonds. Een en ander blijft volgens de Raad evenwel te beperkt. De MiNa-Raad pleitte daarom voor een effectieve verruiming van de visie, de doelstellingen en de concrete invulling van het Fonds. Deze veranderingen dienen tevens door te werken naar het bijbehorende uitvoeringsbesluit. Het verruimingsconcept moet zich onder meer vertalen in de samenstelling van de zogenaamde Raad voor de Kwaliteit van de Landbouwproductie.

Tot slot wees de MiNa-Raad erop dat ook afstemming met het project Beter Bestuurlijk Beleid noodzakelijk zou zijn.

2.4.9. Advies van 18 december 2003 over de uitbreiding van het Regionaal Landschap Meetjesland

De uitbreidingsaanvraag is nog in procedure. De afdeling Natuur neemt de opmerkingen van de MiNa-Raad mee in haar eindadvies aan de minister.

De afdeling Natuur van AMINAL stelde de betrokken adviesvraag op 18 november 2003. De vraag betrof de uitbreiding van het Regionaal Landschap Meetjesland met de gemeenten Nevele, Zomergem, Knesselare, Lovendegem, Waarschoot en, indien de gemeente akkoord zou gaan, Aalter.

Algemeen pleitte de MiNa-Raad ervoor om te komen tot een beperkt aantal regionale landschappen die een kwalitatieve meerwaarde betekenen voor de natuur en het draagvlak voor natuurbehoud. De Raad wilde dat het overheidsgeld daarbij optimaal ingezet zou worden.

Wat het dossier zelf betreft: in het verleden liet de Raad zich al viermaal kritisch uit over het Regionaal Landschap Meetjesland. De Raad van Bestuur van het Regionaal Landschap bleek de punten van kritiek echter naast zich neer te leggen.

De MiNa-Raad adviseerde uiteindelijk negatief op de aanvraag tot uitbreiding van het Regionaal Landschap Meetjesland met zes zuidelijke gemeenten.

2.5. Ruimtelijk beleid

De MiNa-Raad moet zich, met behulp van zijn bestaande posities rond ruimtelijke ordening en mobiliteit, vanuit milieuhoeft profileren inzake de grote afwegingsvragen en bij de integratievragen die zich aandienen.

2.5.1. Advies van 3 juni 2003 over de evaluatie van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen – tweede spoor

Zie hoofdstuk 2.5.2: briefadvies van 3 juli 2003 over het ontwerp van besluit houdende voorlopige vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Begin 2004 was nog geen formele beslissing genomen over de verdere uitvoering van het tweede spoor van de RSV-evaluatie. Het ligt in de lijn van de verwachting dat dit zal worden doorgeschoven naar een volgende Vlaamse regering.

Op 19 juli 2002 keurde de Vlaamse regering de partiële herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) principieel goed. Deze partiële herziening van het RSV kaderde in een algemeen evaluatieproces dat uit drie sporen bestaat. Het eerste spoor heeft het over cijfermatige opties voor woon- en bedrijfsactiviteiten; het tweede spoor houdt een meer algemene evaluatie van het RSV in die kan leiden tot een RSV-bis en het derde spoor is een volledig nieuw RSV dat zal worden opgemaakt voor de periode 2007-2016.

Het tweede spoor van de evaluatie was dus een beoordeling in de breedte, vooral gericht op de uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. De MiNa-Raad werd geen advies gevraagd over deze fase, maar bracht toch een advies uit op eigen initiatief. Het advies bevatte aanbevelingen om een vlottere uitvoering en een kwalitatieve invulling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen te garanderen, niet om de visie, de basisdoelstellingen en de principes van het RSV bij te stellen. De Raad vroeg onder andere een intensivering van de afbakingsprocessen van het buitengebied, een versnelling van de afbakening van de natuur- en bosstructuur, het creëren van een kwaliteitsvolle ruimtelijke structuur in Vlaanderen, de kwaliteitsvolle inrichting van duurzame bedrijventerreinen, evenals de inzet van de mobiliteitseffectenrapportage (MOBER) als evaluatie-instrument op plan- en projectniveau.

De Raad pleitte ook voor een betere afstemming met de andere beleidsdomeinen, zoals bijvoorbeeld met het decreet Integraal Waterbeleid, het decreet Erfgoedlandschappen, het decreet Oppervlaktedelfstoffen en het energiebeleid. Verder stelde de Raad dat de concrete invulling van het beginsel van de subsidiariteit een belangrijk knelpunt is in de uitvoering van het RSV.

Ten slotte verwees de MiNa-Raad naar de noodzaak aan een actualisatie van de gegevens, net als het ter beschikking stellen van meer middelen om het RSV naar behoren uit te voeren.

2.5.2. Briefadvies van 3 juli 2003 over de herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

De Vlaamse regering keurde het ontwerp van besluit ongewijzigd definitief goed op 12 december 2003. Op 8 januari 2004 werd bij het Vlaams Parlement een voorstel van decreet ingediend ter bekrachtiging van dit besluit [Stuk 2007 (2003-2004) – Nr. 1]. Het Vlaams Parlement nam het

Op 9 april 2003 vroeg Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie Dirk Van Mechelen de MiNa-Raad om advies over het eerste spoor van de herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Een openbaar onderzoek over deze herziening liep van 7 mei tot 4 augustus 2003.

Op 3 oktober 2002 bracht de MiNa-Raad al een advies uit over de geplande herziening, maar het advies werkte blijkbaar niet door. De herziening die nu voorlag, bevatte immers slechts enkele wijzigingen ten opzichte van de versie die op 19 juli 2002 principieel goedgekeurd werd.

decreet zonder wijzigingen aan in de plenaire zitting van 10 maart 2004.

De correctie bestond voornamelijk in een verruiming van het principe dat bestemmingswijzigingen voor bestaande maar zonevreemde bedrijven niet verrekend worden in de ruimteboekhouding.

In deze context herhaalde de MiNa-Raad dan ook de vraag om een complementaire correctie door te voeren voor verkochte maar niet in gebruik genomen terreinen. Ook de overige opmerkingen uit het advies van 3 oktober 2002 nam de Raad opnieuw op.

2.5.3. Briefadvies van 11 september 2003 over de samenwerking bij het ontwerp-GEN van, naar, in en rond Brussel

Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie Gilbert Bossuyt vroeg de MiNa-Raad op 23 juli 2003 om advies in verband met het Gewestelijk Express Net (GEN). Het GEN is ontworpen als een voorstadsnet voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en moet de toename van het pendelverkeer naar Brussel opvangen. Het verminderen van het autoverkeer naar en in Brussel staat daarbij centraal. Het GEN voorziet daartoe een geheel van trein- en busverbindingen met hoge frequentie in een straal van 30 km rond Brussel. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot instemming met de overeenkomst tussen de federale overheid en Vlaanderen om het GEN rond Brussel te realiseren.

De MiNa-Raad onderschreef het voorontwerp, maar pleitte voor de afstemming op onder meer het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het plan voor het Brabant-Brussel-net. De Raad vroeg ook flankerende beleidsmaatregelen naast het GEN om het autoverkeer te ontmoedigen. Het akkoord voorziet ten slotte in de oprichting van samenwerkingsorganen en overlegstructuren. De Raad merkte op dat er nog geen sprake was van een maatschappelijk overlegorgaan voor het GEN en vroeg de oprichting van een dergelijk orgaan.

2.5.4. Briefadvies van 11 september 2003 over het grootschalig referentiebestand (GRB)

Het Vlaams Parlement nam het decreet aan in de plenaire zitting van 1 april 2004 [Stuk 2051 (2003-2004) – Nr. 4].

De MiNa-Raad ontving deze adviesvraag van Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken Paul Van Grembergen op 25 juli 2003. Het GRB is een databanksysteem met allerlei geografische referentiegegevens van het grondgebied van het Vlaamse Gewest; de kosten van dit systeem zouden evenwichtig tussen de overheid en de private partners verdeeld worden. Het voorontwerp van decreet stelt de definities vast, richt een GRB-Raad op, bepaalt de GRB-taken van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen, legt de inhoudelijke grondslag vast, regelt de planning en bepaalt de gebruiksmodaliteiten.

De MiNa-Raad onderschreef het initiatief omdat het de wildgroei aan vaak niet-compatibele initiatieven probeert te stoppen. De Raad pleitte uitdrukkelijk voor een meerderheidsparticipatie van de overheid in een eventuele PPS-constructie. De Raad was er wel benieuwd naar te vernemen in welke mate relevante databanken van derden aangesloten zouden kunnen worden op het GRB. De Raad vroeg zich ook af onder welke voorwaarden en tegen welke vergoeding derden de informatie zouden kunnen raadplegen. In het kader van de openbaarheid van informatie en van bestuursdocumenten meende de Raad dat de data uit het GRB in principe algemeen beschikbaar zouden moeten zijn en dat de eventuele vergoeding slechts een lage drempel mag vormen.

De MiNa-Raad merkte ook op dat er geen garantie is dat alle partners in dezelfde mate overweg zouden kunnen met het referentiebestand. De MiNa-Raad raadde daarom aan voldoende opleiding en vorming te voorzien. Een systeem van regionale accountmanagers of helpdesks zou deze behoefte wellicht kunnen vervullen. Tot slot vroeg de MiNa-Raad dat het GRB-decreet coherent zou zijn met de bestaande wetgeving, vooral dan met het bestaande GIS-decreet. In het kader van de vereenvoudiging van de regelgeving stelde de Raad voor de twee decreten te integreren in één wetgevend kader.

2.5.5. Advies van 4 december 2003 over het mobiliteitsplan Vlaanderen – beleidsvoornemens

Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie Gilbert Bossuyt vroeg de MiNa-Raad op 22 oktober 2003 om advies over het mobiliteitsplan. De MiNa-Raad was er ten gronde tevreden over dat de Vlaamse regering een overkoepelend mobiliteitsplan heeft goedgekeurd. Dit strategisch beleidsplan zou een algemeen kader moeten bieden voor een mobiliteitsbeleid dat vertrekt van een visie op lange termijn.

Ook inhoudelijk vertoont het Mobiliteitsplan Vlaanderen een aantal duidelijk positieve kenmerken zoals: (1) het inschakelen in een algemeen concept van duurzame ontwikkeling; (2) een belangrijk accent op het stimuleren van alternatieven voor het wegvervoer en (3) inspanningen om het Vlaams mobiliteitsbeleid af te stemmen op andere relevante beleidsdomeinen en beleidsniveaus – hoewel er wat dat laatste betreft zeker nog verbeteringen mogelijk zijn. Vooral de afstemming met het milieubeleid en met het Brusselse Gewest kan volgens de Raad beter. Wat de relatie met het Europese beleid betreft, pleitte de Raad net als in het milieubeleid voor een meer proactieve opstelling.

De MiNa-Raad formuleerde ook enkele kritische bemerkingen. (1) Bij de verdere besluitvorming vond de Raad dat het plan duidelijker moet aangeven wat de concrete engagementen van de Vlaamse regering zouden zijn. (2) De Raad betwijfelde of de voorziene maatregelen de milieudoelstellingen zouden realiseren, zeker wat de CO₂-uitstoot betreft. (3) Op institutioneel vlak benadrukte de Raad het belang van een degelijke decretale verankering van het mobiliteitsbeleid. Deze verankering is voorzien, maar gekoppeld aan het decreet inzake de gemeentelijke mobiliteitsconvenants. Volgens de Raad moest dit uitgewerkt worden via een kaderdecreet. (4) Ten slotte hechtte de Raad veel belang aan economische instrumenten zoals bijvoorbeeld de slimme kilometerheffing, die onder andere varieert naar tijd en ruimte.

2.6. Doelgroepen en lokale participatie

De MiNa-Raad levert inzake maatschappelijke participatie een bijdrage op theoretisch niveau; de Raad profileert zich met voorbeeldactiviteiten en concrete voorstellen tot vooruitgang op elk van de drie niveaus; het lokale niveau is evenwel het vertrekpunt. Naast het beleid op decentraal niveau is er ook aandacht voor een stakeholdersbenadering, met name inbreng in het beleid vanuit de grote maatschappelijke groepen.

2.6.1. Advies van 16 januari 2003 over de erkenningsaanvraag van het Verbond voor Volkstuinen Limburg als regionale vereniging

AMINAL volgde het advies van de MiNa-Raad.

Op 26 november 2002 vroeg AMINAL, op basis van het zogenaamde Erkenningsbesluit, aan de MiNa-Raad om advies over dit erkenningsdossier. Het Verbond voor Volkstuinen Limburg verzocht om erkend te worden als regionale milieu- of natuurvereniging.

Vooraf wat de kerndoelstelling en de hoofdactiviteiten van deze vereniging betreft, kon de MiNa-Raad niet besluiten dat het om een milieu- en natuurvereniging ging in de ware zin van het woord. In tweede orde restten nog enkele onduidelijkheden in het erkenningsdossier zelf ten aanzien van de gewone erkenningsvoorwaarden. De indruk bestond dat het Verbond geen vertegenwoordiging had in adviesraden die voor het milieu relevant zijn. Het tijdschrift leek noch een nationaal noch een regionaal tijdschrift te zijn. Om al deze redenen adviseerde de MiNa-Raad deze erkenningsaanvraag negatief te beantwoorden.

2.6.2. Advies van 6 februari 2003 over de bevordering van een duurzame landbouw in Vlaanderen

De Vlaamse regering keurde het voorontwerp definitief goed op 10 oktober 2003.

Op 17 december 2003 ging een hoorzitting over het ontwerp van decreet door in het Vlaams Parlement. Het Vlaams Parlement nam het decreet in plenaire zitting aan op 11 februari 2004 [Stuk 1885 (2003-2004) – Nr. 7]. In de definitieve tekst werd tot op zekere hoogte gevolg gegeven aan de vraag van de MiNa-Raad om de landbouweducatie breed in te vullen en om beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten (onder meer door dubbele subsidiëring te vermijden). Ook een aantal technische suggesties werden in het definitieve decreet opgenomen.

Op 19 december 2002 vroeg Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw Vera Dua de MiNa-Raad om advies over het voorontwerp van decreet, dat in essentie eerder gericht is op de uitvoering van het Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO) dan op de bevordering van een duurzame landbouw in Vlaanderen. In zijn advies stelde de MiNa-Raad dat de titel verkeerde verwachtingen schept; de Raad keurde hem daarom af. De Raad onderschreef wel de achterliggende filosofie van het voorontwerp en beschouwde het voorontwerp als een potentieel instrument ter ondersteuning van de biologische landbouw.

Het voorontwerp spitst zich hoofdzakelijk toe op het creëren van een erkennings- en subsidiekader voor centra die de uitvoering van de PDPO-maatregelen op zich konden nemen. Maar het ontwerpdocument legt niets vast over de aard van de subsidieerbare maatregelen noch over de kwaliteitseisen: hierover zou de Vlaamse regering nog verdere regels vaststellen. De Raad vond dit merkwaardig. Daarom vroeg de MiNa-Raad aan de Vlaamse regering om criteria uit te werken via de uitvoeringsbesluiten en toe te zien dat de erkende vormingscentra en de gesubsidieerde activiteiten aan hoge kwaliteitseisen zouden beantwoorden. De bekomen regeling moet zodanig zijn dat de beschikbare middelen een maximaal maatschappelijke meerwaarde zouden creëren. De Raad suggereerde daarbij voornamelijk te werken met resultaatsverbintenissen.

Ten slotte pleitte de Raad voor een brede invulling van het begrip “landbouweducatie”.

2.6.3. Advies van 6 maart 2003 over de erkenningsaanvraag van Ecolife vzw

AMINAL volgde het advies van de MiNa-Raad.

De MiNa-Raad werd op basis van het zogenaamde Erkenningsbesluit gevraagd te adviseren over de erkenning van vzw Ecolife als thematische vereniging. Ondanks het feit dat de organisatie een valabele doelstelling heeft en voldoende expertise bevat, kon de MiNa-Raad niet positief adviseren omdat niet voldaan werd aan een aantal materiële voorwaarden uit het Erkenningsbesluit.

2.6.4. Advies van 3 april 2003 over de erkenning en basissubsidiëring van mobiliteitsverenigingen en de subsidiëring van mobiliteitsprojecten

Het Vlaams Parlement nam het decreet aan in plenaire zitting op 4 februari 2004 [Stuk 1959 (2003-2004) – Nr. 4].

De MiNa-Raad ontving deze adviesvraag op 6 februari 2003 van Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie Gilbert Bossuyt. Het voorontwerp biedt een kader voor de erkenning en de structurele basis-subsidiëring van mobiliteitsverenigingen. Het regelt eveneens de toekenning van projectsubsidies voor mobiliteitsprojecten, onafhankelijk van een erkenning als mobiliteitsvereniging.

In zijn advies ondersteunde de MiNa-Raad grotendeels de voorgestelde regeling, die in grote lijnen lijkt op de erkennings- en subsidiëeringsregeling voor de milieu- en natuurverenigingen.

De Raad stelde wel vast dat met dit voorontwerp opnieuw een geïsoleerd initiatief werd genomen in het Vlaamse mobiliteitsbeleid. De Raad pleitte bovendien voor een ruimer toepassingsgebied. In het voorontwerp maken enkel degenen die zich expliciet inzetten voor de belangen van de zachte weggebruiker of openbaarvervoergebruiker kans op een erkenning. Een dergelijke invulling is te eng en strookt niet met de notie duurzame mobiliteit.

Eén van de doelstellingen van het voorontwerp is de bestaande project-subsidiëring aan te vullen met een structurele en permanente basis-subsidiëring van de verenigingenwerking. Gelet op het belang van een kwaliteitsvolle (beleids)werking van verenigingen vroeg de Raad om in eerste instantie de uitbetaling van de voorziene basissubsidies te verzekeren. Aansluitend daarbij zouden de projectsubsidies dan een variabele sluitpost kunnen vormen binnen het totale subsidiebudget.

Ten slotte meende de Raad dat het voorontwerp nog erg open is. De invulling van de criteria, de procedures en de voorwaarden moet immers nog gebeuren. Met het oog op een coherente beoordeling vroeg de Raad de nog in te vullen bepalingen in één uitvoeringsbesluit op te nemen en ter advisering voor te leggen.

2.6.5. Advies van 3 juni 2003 over de erkenning en de subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen en van de projecten inzake duurzaam milieu- en natuurbeleid

De Vlaamse regering keurde het ontwerpbesluit definitief goed op 10 oktober 2003. Ondertussen verscheen het in het Belgisch Staatsblad op 4 november 2003.

Op 12 mei 2003 ontving de MiNa-Raad deze adviesvraag van Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw Vera Dua. Met de twee voorliggende ontwerpbesluiten wou de Vlaamse regering de bestaande regelingen in een nieuw kader gieten.

Wat de erkenning en subsidiëring van de verenigingen betreft, beschouwde de MiNa-Raad de afschaffing van het systeem van “A-punten” en “A-waarden” als de centrale vooruitgang. Dit leidt tot een forfaitaire personeels- en werkingssubsidie en moet ook leiden tot een verhoging van het budget. De Raad wees er evenwel op dat het systeem staat of valt bij relatief strenge toetredingsvoorwaarden voor geïnteresseerde verenigingen. Het terugbrengen van de erkenning tot een eindige periode vond de Raad ook een goede zaak, net als de stimuli voor kwaliteitsverbetering.

Het ontwerpbesluit voor de projectsubsiëring voorziet in vier modules. De MiNa-Raad vroeg daarbij een meer expliciete zingevende motivering in de toelichting zodat het basisopzet kan doorwerken in de toekenning van de projecten. Ten slotte vond de Raad het budgettaire plaatje niet zo duidelijk. De Raad meende dat de projectsubsidies ondergeschikt moeten zijn aan de verenigingssubsidies.

2.6.6. Advies van 3 juli 2003 over de invoering van een gedifferentieerd afvaltarief (diftar) in Vlaanderen en zijn rol in het gemeentelijk afvalbeleid

Dit advies kwam opnieuw aan bod bij de behandeling van het advies over de afschaffing van de forfaitaire afvalheffingen.

Eind vorig jaar bevroeg de MiNa-Raad een dertigtal gemeentelijke milieुरaden in het kader van het “Participatieproject” over het gedifferentieerde afvaltarief (diftar). Dit leidde tot een advies op eigen initiatief. Per gestelde vraag worden de standpunten van de gemeentelijke milieुरaden en van de beleidsvoerders vergeleken met de vroegere visie van de MiNa-Raad. Aan de hand van die vergelijking formuleerde de MiNa-Raad – niet altijd unaniem – zijn actueel standpunt in een conclusie.

Daarbij kwamen de financieringswijze voor het afvalbeheer, ontwijkgedrag, sociale correcties, omgang met KMO's, enzovoort aan bod. In de eindconclusie bevestigde de MiNa-Raad zijn positieve houding ten aanzien van diftar.

De Raad deelde evenwel enkele bekommernissen met de gemeentelijke milieुरaden, bijvoorbeeld (1) de afweging van de kosten voor de technische en technologische uitrusting versus het rendement, (2) de grootte van het draagvlak en de beschikbaarheid van alternatieven tegenover ontwijkgedrag en (3) de stimuli voor de toepassing van diftar niet alleen voor de burgers maar ook voor de bedrijven die van een collectief afvalbeheersysteem gebruik maken.

2.6.7. Advies van 2 oktober 2003 over de erkenningsaanvraag van de vzw VIBE als gewestelijke thematische vereniging

AMINAL volgde het advies van de MiNa-Raad.

De MiNa-Raad ontving de erkenningsaanvraag van het VIBE (Vlaams Instituut voor Bio-Ecologisch Bouwen en Wonen) op 22 september 2003 via de Vlaamse administratie. De MiNa-Raad was voorwaardelijk positief over de aanvraag. Met name met betrekking tot de voorwaarde dat de

vereniging twee jaar voor de aanvraag al moet voldoen aan de gestelde erkenningseisen, sprak de Raad een licht voorbehoud uit. De Raad kon evenmin uit het dossier opmaken of de organisatie elk jaar een gewestelijke activiteit georganiseerd had. Ten slotte wordt het oplagecijfer van het tijdschrift niet boekhoudkundig onderbouwd. Om deze redenen suggereerde de Raad aan de Vlaamse administratie om bijkomende informatie op te vragen.

2.7. Europa en internationaal milieubeleid

De MiNa-Raad profileert zich als een plaats waar men op eenvoudige wijze op de hoogte kan blijven van de Europese en internationale milieudebatten; waar nodig formuleert de MiNa-Raad aanbevelingen waarin argumenten worden aangebracht bij Europese en internationale debatten.

2.7.1. Briefadvies van 16 januari 2003 over het Europese Landschapsverdrag

Het Vlaams Parlement nam het decreet aan in de plenaire zitting van 9 juli 2003 [Stuk 1671 (2002-2003) – Nr. 3]. Ondertussen verscheen het in het Belgisch Staatsblad op 5 september 2003.

Op 20 december 2002 ontving de MiNa-Raad deze adviesvraag van Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken Paul Van Grembergen. In zijn advies had de MiNa-Raad de indruk dat het huidige Vlaamse Landschapsdecreet onvoldoende rechtsgrond ter beschikking stelt om aan alle elementen van het Europese Landschapsverdrag uitvoering te geven. Het Vlaamse landschap is bijvoorbeeld niet beschermd als algemeen en gemeenschappelijk rechtsgoed en evenmin wordt het landschap in Vlaanderen systematisch geïntegreerd in het ruimtelijke ordeningsbeleid, in stedenbouw en in het cultureel, milieukundig, landbouwkundig, sociaal en economisch beleid. De MiNa-Raad vroeg zich daarom af of het ontwerpdecreet tot het behoud van erfgoedlandschappen tegemoet zou kunnen komen aan wat bepaald staat in het Landschapsverdrag. Daarom gaf de Raad als aanbeveling om beide stukken samen te behandelen.

2.7.2. Briefadvies van 16 januari 2003 over de samenwerkingsovereenkomst met de republiek Chili

Het Vlaams Parlement nam het decreet aan in plenaire zitting op 31 maart [Stuk 1946 (2003-2004) – Nr. 3].

De Vlaamse Administratie Buitenlands Beleid vroeg de MiNa-Raad hierover om advies op 19 december 2003 in naam van Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting Jaak Gabriëls. De overeenkomst is gericht op een verbeterde samenwerking en het realiseren van een vrijhandelszone tussen de EU en Chili. Volgens de MiNa-Raad zou de schaalvergroting van industriële activiteiten in Chili wellicht een negatieve milieu-impact hebben. Bij wijze van voorbeeld richtte de MiNa-Raad zich op de visserij en stelde vast dat de Chileense visserij met gelijkaardige problemen van overbevissing kampt als de Europese visserij. Alhoewel Chili maatregelen genomen heeft tegen overbevissing, worden deze blijkbaar onvoldoende nageleefd. De Raad vroeg zich daarom af of de overeenkomst voldoende garanties biedt om de duurzaamheid van de Europese investeringen in de Chileense visserij te garanderen. In het algemeen vond de Raad de samenwerkingsbepalingen voor het milieu lovenswaardig. Maar dit neemt niet weg dat de milieudruk moeilijk in te dijken valt met de schaalvergroting van de Chileense economie in het vooruitzicht.

2.7.3. Briefadvies van 6 februari 2003 over de samenwerkingsovereenkomst met de republiek Libanon

De Vlaamse regering keurde het ontwerp van decreet definitief goed op 12 december 2003 en diende het in bij het Vlaams Parlement op 12 februari 2004 [Stuk 2124 (2003-2004) – Nr. 1]. Ondertussen werd het decreet aangenomen in de Commissie voor Buitenlandse en Europese Angelegenheden.

De MiNa-Raad ontving deze adviesvraag van de Vlaamse Administratie Buitenlands Beleid op 19 december 2003 in naam van Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel en Huisvesting Jaak Gabriëls. In het verdrag worden de bestaande banden tussen de EU-Lidstaten en Libanon aangehaald en wordt de basis gelegd voor wederkerigheid en partnerschap. In zijn advies stelde de MiNa-Raad dat de milieubepalingen in het Verdrag geen dode letter mogen blijven. Door de afgesproken samenwerking moet het mogelijk worden een bijdrage te leveren tot de oplossing van de milieuproblemen van Libanon. Wanneer samenwerkingsprojecten tot stand zullen komen, moeten de belanghebbenden streven naar een goede milieukwaliteit en de best beschikbare technologieën aanwenden. Bij belangrijke projecten pleitte de Raad bovendien voor het opmaken van een milieueffectenrapport.

2.7.4. Briefadvies van 6 maart 2003 over de EU-Lentetop

De conclusies van de Lentetop legden een belangrijke nadruk op duurzame ontwikkeling en op de milieudimensie daarvan.

Naar aanleiding van de Europese Lentetop (20-21 maart) formuleerde de MiNa-Raad dit briefadvies op eigen initiatief. De Raad schoof hierbij enkele aandachtspunten naar voor die van belang zijn voor de verdere uitwerking en toepassing van de Europese duurzaamheidsstrategie. In de eerste plaats pleitte de Raad voor een versterking van de beleidsonderbouwing voor milieu en duurzame ontwikkeling. Daartoe vroeg de Raad om de jaarlijkse Lentetop uitdrukkelijk te bevestigen als het jaarlijkse evaluatiemoment voor het Europees beleid inzake duurzame ontwikkeling. De Raad wou de doelstellingen van Göteborg (EU-Top, 2001) en het 6de EU-Milieuactieprogramma daarbij beoordeeld zien aan de hand van een reeks sleutelindicatoren voor duurzame ontwikkeling, die volgens de Raad ook nog te verfijnen zijn.

Een betere beleidsonderbouwing impliceert ook dat de overheden maatschappelijke groepen en individuele burgers beter bij de besluitvorming moeten betrekken. De Raad drong er daarom op aan dat de EU het Verdrag van Aarhus zo snel mogelijk ook in de eigen instellingen zou toepassen. Ten slotte vroeg de Raad de EU haar lidstaten op te roepen om – zoals afgesproken in Johannesburg – tegen 2005 nationale strategieën voor duurzame ontwikkeling op te maken. In functie daarvan moet een Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling (STRADO) tegen de Lentetop 2004 beschikbaar zijn en als voortgangsrapport aan de Europese Commissie overgemaakt worden.

Een tweede aandachtspunt betrof het promoten van een win-win-strategie tussen milieu en economie. Om daartoe te komen richtte de Raad zich vooral op innovaties die een grotere eco-efficiëntie teweeg kunnen brengen in productie en consumptie. In de productiefase moet de technologie de milieudruk terugdringen. In de consumptiefase moet dat vooral gebeuren door het stimuleren van milieuvriendelijke producten en diensten. Bij het uitwerken van deze strategie vroeg de Raad bijzondere aandacht voor het energie- en landbouwbeleid.

Een derde aandachtspunt vormde het internaliseren van de milieukosten. De Raad wou dit gerealiseerd zien via economische en fiscale instrumen-

ten en via een adequate regeling voor milieuaansprakelijkheid. Op fiscaal vlak vroeg de Raad een Europees actieprogramma voor een substantiële verschuiving van belastingsinkomsten uit arbeid naar inkomsten uit milieubelastingen. Een aansprakelijkheidsregeling hoorde volgens de Raad een ruim toepassingsgebied te krijgen: ze moet betrekking hebben op alle economische activiteiten en alle beschermde natuurgebieden.

Tot slot had de MiNa-Raad ook bemerkingen bij de ontwerp tekst van de eerste 16 artikelen voor de Europese grondwet, die toen door het Presidium van de Conventie voorgesteld werd. Belangrijke bepalingen over milieu en duurzame ontwikkeling ontbraken in de teksten. Het betrof bepalingen die onder meer sloegen op de erkenning van de milieudimensie als derde pijler van duurzame ontwikkeling, op de noodzaak om milieuzorg te integreren in andere beleidsdomeinen en om in het milieubeleid te streven naar een hoog beschermingsniveau. De MiNa-Raad hoopte dat de Belgische overheid voldoende steun zou vinden binnen de EU om milieu en duurzame ontwikkeling te integreren in het nieuwe Verdrag.

2.7.5. Briefadvies van 3 april 2003 over het Financieel Protocol inzake het internationaal milieubeleid

Het Vlaams Parlement nam het decreet aan tijdens de plenaire zitting van 9 juli 2003 [Stuk 1731 (2002-2003) – Nr. 3]. Op 5 september 2003 verscheen het in het Belgisch Staatsblad.

Op 28 februari 2003 ontving de MiNa-Raad de adviesvraag van Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw Vera Dua. Het protocol gaat over de financiering van de Belgische bijdragen aan enkele gemengde multilaterale milieuverdragen. Vlaanderen zou 40.6% van de totale som betalen, wat neerkomt op 267.000 euro per jaar. Dit bedrag kan jaarlijks stijgen.

De MiNa-Raad verwees naar het eigen advies van 4 juli 2002 over het voorontwerp van milieubeleidsplan 2003-2007. Toen al merkte de Raad op dat het Vlaamse internationale milieubeleid eerder een “volgend” beleid lijkt te zijn: bij Europese of internationale gesprekken gebeurt het nogal eens dat Vlaanderen pas een mandaat definieert als de besprekingen al bijna afgelopen zijn. Van het initiëren van Europese debatten is geen of nauwelijks sprake.

De Raad stelde toen ook dat Europese en internationale milieukwesties nog te weinig het voorwerp vormen van georganiseerd beleidsvoorbereidend maatschappelijk of deskundig overleg of van democratische en parlementaire besluitvorming op het Vlaamse niveau. Aangezien Vlaanderen toch een aanzienlijk deel betaalt van de Belgische internationale milieuverdragen, pleitte de Raad opnieuw voor een actiever Vlaams milieubeleid op Europees en internationaal vlak.

2.7.6. Briefadvies van 3 juni 2003 over de werking van de Europese Conventie

Naar aanleiding van dit advies lieten verschillende beleidsverantwoordelijken expliciet weten de bezorgdheid voor de milieudimensie in het debat over de nieuwe Europese grondwet onder de aandacht te zullen brengen. In het definitief

Op de Europese top van 20 en 21 juni 2003 legde de Europese Conventie een voorstel tot nieuwe Europese grondwet voor. In zijn advies hierover stelde de MiNa-Raad het vanzelfsprekend te vinden dat de Europese Conventie minstens de bestaande Europese bepalingen omtrent milieu en duurzame ontwikkeling zou overnemen in de nieuwe Europese grondwet. De ontwerp tekst deed dit echter niet. Zo legde de ontwerp tekst bij het begrip duurzame ontwikkeling vooral de klemtoon op de sociale en economische pijler. De ecologische pijler kwam pas in tweede orde aan

voorstel van de Conventie is de aandacht voor milieu en duurzame ontwikkeling ook beduidend versterkt. De politieke discussie over het voorstel voor een nieuwe Europese grondwet eind 2003 is echter mislukt en zal hopelijk in 2004 worden afgerond, wellicht onder het Nederlands voorzitterschap.

bod. Nochtans wordt internationaal aanvaard dat de drie pijlers evenwaardig zijn. Ook het principe dat milieuzorg in de andere beleidsdomeinen moet doorwerken, verdween uit het deel met de grondbeginselen voor de werking van de Unie. Daarom formuleerde de MiNa-Raad een briefadvies op eigen initiatief.

Wat de besluitvorming aangaat, hechtte de MiNa-Raad in dit advies veel belang aan efficiëntie en participatie. Voor een efficiënte en democratische besluitvorming in een uitgebreide Europese Unie is besloten via een meerderheid en een goede samenwerking met het Europees Parlement onvermijdelijk. De MiNa-Raad sloot zich daarom ook aan bij de vele maatschappelijke organisaties die pleiten voor de veralgemeende toepassing van de medebeslissingsprocedure en de gekwalificeerde meerderheid. Volgens de ontwerpgrondwet besloten de ministerraden in principe met gekwalificeerde meerderheid, maar zijn uitzonderingen mogelijk. De Raad vreesde echter dat er zoveel uitzonderingen zouden komen dat de algemene regel uitgehold zou raken. Bovendien besloot de Europese Raad in principe nog steeds bij consensus. Om een grotere openheid in de besluitvorming te bekomen, vroeg de Raad dat de ministerraden en de verzoeningsprocedure tussen Raad en Parlement waarnemers van de civiele samenleving zouden toelaten. Vanuit het oogpunt participatie miste de Raad in de ontwerpgrondwet garanties dat de overheden ook maatschappelijke organisaties tijdig en op een effectieve manier zouden consulteren in alle fases van de besluitvorming.

Wat de inhoud van diverse beleidsdomeinen aangaat, achtte de MiNa-Raad het wenselijk dat de Conventie de vaak verouderde delen van het huidige verdrag zou moderniseren. De Raad dacht daarbij aan de luiken landbouw, transport en de interne markt. Het niet doorvoeren van de modernisering zou een gemiste kans zijn. Op dit ogenblik dat de Raad het advies opstelde, zag het ernaar uit dat de Conventie daar de tijd niet meer voor zou hebben binnen haar mandaat. De MiNa-Raad vond het daarom verdedigbaar om de Conventie speciaal voor deze opdracht enkele maanden extra werktijd te geven.

Volgens de MiNa-Raad was bij deze modernisering bijzondere aandacht nodig voor het energiehoofdstuk. De Raad sprak zich wat dat betreft uit voor de afschaffing van het Euratom-verdrag. Dit verdrag uit de jaren '50 is immers weinig transparant en houdt een overmatige promotie van nucleaire energie in. De formuleringen zijn overigens niet compatibel met de actuele doelstellingen van de Europese Unie inzake duurzame ontwikkeling. De waardevolle elementen, zoals bijvoorbeeld bepalingen over de controle op nucleaire installaties en de non-proliferatie van nucleair materiaal, konden volgens de MiNa-Raad een plaats krijgen in het hoofdstuk energie van de nieuwe Europese grondwet.

2.7.7. Briefadvies van 11 september 2003 over het protocol van Aarhus inzake persistente organische stoffen (POP's)

Het Vlaams Parlement nam het Protocol aan in plenaire zitting op 17 maart 2004 [Stuk 1977 (2003-2004) – Nr. 3].

Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking Ludo Sannen stelde de adviesvraag op 22 juli 2003. Het Protocol van Aarhus wil onder andere het lozen, uitstoten en verliezen van POP's beheersen, terugdringen en elimineren. Het betreft 16 gevaarlijke stoffen waarvan de bekendste DDT, PCB's, dioxines en furanen zijn. In zijn advies

pleitte de MiNa-Raad voor het zo snel mogelijk ratificeren van het protocol, zodat het in werking kan treden. De Vlaamse regering had in zijn toelichting gesteld nu reeds te voldoen aan de juridische bepalingen uit het protocol. Het Milieurapport geeft echter aan dat vooruitgang noodzakelijk is om te komen tot een aanvaardbare milieukwaliteit.

De Raad was daarom van mening dat een versterkte milieukwaliteitsbenadering van het POP's-beleid zich opdringt. Het instrument bij uitstek hiervoor is de stofstroommethodologie. Het gebrek aan alternatieven om de POP's te vervangen vormt ook een hinderpaal. De Raad ging daarom akkoord met wat het ontwerp milieubeleidsplan hierover stelt, met name dat voorrang verleend wordt aan het opzetten van een "Vlaams substitutieprogramma met een concrete beleidsvisie". De Raad onderstreepte hierbij evenwel dat ook de federale overheid bij haar erkenningsbeleid beter rekening moet houden met dit substitutiebeginsel.

2.7.8. Briefadvies van 11 september 2003 over het protocol van Aarhus inzake zware metalen

Het Vlaams Parlement nam het Protocol aan in plenaire zitting op 17 maart 2004 [Stuk 1976 (2003-2004) – Nr. 3].

Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking Ludo Sannen stelde deze adviesvraag op 22 juli 2003. Het Protocol van Aarhus wil onder meer de uitstoot van zware metalen beheersen. Het betreft lood, cadmium en kwik. Wie het protocol ondertekent, legt zichzelf de verplichting op de uitstoot te reduceren tot onder het peil van 1990. Met uitzondering van de emissiegrenswaarden voor afvalverbranding voldoet Vlaanderen juridisch aan de verplichtingen. Het Milieu- en Natuurrapport 2002 geeft echter aan dat Vlaanderen de kortetermijndoelstelling voor lood in oppervlaktewater niet zal halen.

De MiNa-Raad benadrukte het belang van een efficiënt internationaal wetgevend kader en pleitte voor een snelle ratificatie van het protocol. De Raad onderstreepte het belang van het ontwerp van Vlaams Milieubeleidsplan 2003-2007 dat de diffuse verontreiniging van metalen wil aanpakken.

Daarnaast wees de Raad op de noodzaak om tot een betere samenwerking te komen met het federale beleidsniveau. Ten slotte wees de Raad op de discrepantie tussen het voldoen aan de juridische voorwaarden van het protocol en het niet halen van de gewenste milieukwaliteit in Vlaanderen. Om dit te verhelpen, moest de Vlaamse regering, volgens de Raad, de stofstroommethodologie zo snel mogelijk in het beleid inzetten.

2.7.9. Briefadvies van 11 september 2003 over het verdrag van Stockholm inzake persistente organisch verontreinigde stoffen

Het Vlaams Parlement nam het Verdrag aan in plenaire zitting op 17 maart 2004 [Stuk 1978 (2003-2004) – Nr. 3].

Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking Ludo Sannen vroeg de MiNa-Raad om advies over het Verdrag van Stockholm op 23 juli 2003. Het Verdrag heeft gelijklopende bepalingen met het Protocol van Aarhus over POP's. Het beoogt een totaal verbod van 8 van de 12 opgesomde POP's. In tegenstelling tot het Protocol van Aarhus bevat het Verdrag van Stockholm een aantal verplichtingen om financiële en technische bijstand te verlenen aan ontwikkelingslanden en landen met een overgangseconomie. De MiNa-Raad zag daarin een belangrijke mogelijkheid om het ontwikkelingsaspect van het Vlaams milieubeleid te versterken. De Raad schaarde zich dan ook ten volle achter het goedkeuringsdecreet.

2.7.10. Briefadvies van 2 oktober 2003 over het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid

Het Vlaams Parlement nam het Protocol aan op 11 februari 2004 [Stuk 2010 (2003-2004) – Nr. 3]. Het verscheen ondertussen in het Belgisch Staatsblad op 9 maart 2004.

Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking Ludo Sannen vroeg de MiNa-Raad om advies op 8 september 2003. Het protocol wil de gezondheid van de mens en de biodiversiteit afdoende beschermen voor onveilige overdracht, onveilige behandeling en onveilig gebruik van genetisch gemanipuleerde organismen (GGO's). Daarbij vermeldt het Protocol van Cartagena uitdrukkelijk het voorzorgsprincipe en probeert een evenwicht te zoeken tussen handels- en milieubelangen. De omzetting van de bepalingen uit het protocol in Belgische wetgeving moet gebeuren via de Europese richtlijn 2001/18/EG die de introductie van GGO's in het milieu regelt. De Europese Commissie stelde België echter in gebreke voor de implementatie van deze richtlijn.

Daarom riep de Raad in zijn advies op om werk te maken van de omzetting van de richtlijn waarbij de overheid moet zorgen voor een grondige ethische en/of duurzaamheidsevaluatie van elke nieuwe introductie van GGO's. De MiNa-Raad schaarde zich bijgevolg ten volle achter het voorliggende goedkeuringsdecreet. Niet alleen omwille van de inhoud van het protocol, maar ook om voor België een volwaardige deelname te garanderen aan de eerste "Meeting of the Parties" van het Protocol van Cartagena in februari 2004.

2.7.11. Advies van 18 december 2003 over de convenants gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking

Het Vlaams Parlement nam het decreet aan in plenaire zitting op 1 april 2004 [Stuk 2099 (2003-2004) – Nr. 4].

Op 24 oktober 2003 ontving de MiNa-Raad deze adviesvraag van de Vlaamse administratie Buitenlands Beleid, afdeling buiten Europa. De MiNa-Raad was in zijn advies vrij positief over dit voorontwerp van decreet, althans wat het inhoudelijk opzet betreft – het vergroten van het lokaal draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking. Het uitblijven van sociaal-economische ontwikkeling "in het Zuiden" leidt immers dikwijls tot zware milieuschade. Milieuzorg en ontwikkeling kunnen daarentegen samengaan en kleinschalige initiatieven kunnen hierbij een hulp betekenen.

Tegelijk wees de MiNa-Raad op zijn ervaringen met de gemeentelijke milieuconvenants: over het algemeen een positieve ervaring, maar gemeentebesturen moeten zich dan wel effectief engageren bij het afsluiten van dergelijke convenants. Zoniet leidt dit tot een minder optimale uitvoering ervan. Het pleidooi van de Raad om de duurtijd van het convenant te laten aansluiten bij de legislatuur van het gemeentebestuur past in dit kader.

De MiNa-Raad vroeg om duurzame ontwikkeling op te nemen in de doelstellingen en in de beoogde stimuli die verbonden zijn aan het instrument. Daarnaast wou de Raad meer duidelijkheid over de beoogde tegenprestaties vanwege de Vlaamse overheid. Hierbij herinnerde de MiNa-Raad eraan dat een voorbeeldfunctie van de Vlaamse overheid zelf ook als een belangrijke tegenprestatie kan gelden.

De MiNa-Raad vroeg ook meer duidelijkheid over de werking en de rol van de adviesraden inzake ontwikkelingssamenwerking – ook al omdat verwezen wordt naar artikel 252 van het Gemeentedecreet, terwijl dat decreet er nog niet is. De Raad zelf gaf enkele suggesties over deze adviesraden op basis van zijn eerdere advisering inzake gemeentelijke milieuvraagstukken.

2.7.12. Briefadvies van 18 december 2003 over het protocol van Göteborg

De Vlaamse regering diende op 5 december 2003 het ontwerp van decreet in bij het Vlaams Parlement [Stuk 2211 (2003-2004) – Nr. 1]. Ondertussen werd het ontwerp aangenomen in de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking Ludo Sannen stelde op 11 december 2003 een adviesvraag over het voorontwerp van decreet betreffende het protocol bij het verdrag van Göteborg inzake grensoverschrijdende luchtverontreiniging. De MiNa-Raad ging volledig akkoord met het voorontwerp van decreet. In zijn advies vroeg de MiNa-Raad om snel werk te maken van een nationaal emissiereductieplan.

2.8. Energiebeleid en voorraadbeheer

De MiNa-Raad profileert zich als een plaats waar verschillende maatschappelijke organisaties en deskundigen via overleg creatieve suggesties leveren bij de concretisering van het Vlaams energie- en klimaatbeleid waarvan de contouren op internationaal vlak zijn vastgelegd. Deze missie heeft ook een praktische interne component, met name het spelen van een voorbeeldfunctie voor overheidsinstanties op het vlak van rationeel energiegebruik. Verder komt ook het rationeel gebruik van (abiotische) milieuvorraden zoals delfstoffen en water hier aan bod.

2.8.1. Briefadvies van 16 januari 2003 over de erkenning van energie-auditors voor woningen en over de uitvoeringsvoorwaarden van de energie-audit

Na opmerkingen van de Raad hieromtrent werd de decretale basis van dit uitvoeringsbesluit voorzien in het REG-decreet. De Vlaamse regering keurde het ontwerpbesluit voor de 2de maal principieel goed op 14 maart 2003. Op het moment van verschijnen van dit jaarverslag, werd het uitvoeringsbesluit nog niet definitief goedgekeurd, daar er nog voor verschillende onderdelen van het uitvoeringsbesluit praktische problemen zijn. Daardoor bestaat in de praktijk nog geen fiscale aftrek voor Vlaamse huishoudens die een energie-audit laten uitvoeren.

Op 3 januari 2003 ontving de MiNa-Raad deze adviesvraag van Vlaams minister van Openbare Werken, Mobiliteit en Energie Steve Stevaert. De hervorming van de (federale) personenbelasting voorziet een belastingvermindering voor wie investeert in rationeel energiegebruik. De verlaging komt neer op 15 tot 40% van de uitgaven. Het bepalen van de soorten uitgaven en procedures die burgers mogen hanteren om in aanmerking te komen voor de aftrek, was hoofdzakelijk de bevoegdheid van de federale overheid. Voor de uitgaven die gepaard gaan met het uitvoeren van een energie-audit van de woning, werden de gewestelijke overheden gevraagd de modaliteiten te bepalen. Dit gebeurde op Vlaams niveau via dit uitvoeringsbesluit van de Vlaamse regering.

Volgens de MiNa-Raad werd de Vlaamse regering, door de vraag van de federale overheid om modaliteiten op te stellen voor de energie-audit, voor zijn verantwoordelijkheid geplaatst. Door het aanslepen van de goedkeuring van het energieprestatiedecreet, moesten de modaliteiten voor de energie-audit in het ontwerp van uitvoeringsbesluit immers op een zeer pragmatische manier opgesteld worden. Niet enkel daarom vond de Raad het jammer dat dit energieprestatiedecreet er nog steeds niet was. Dit decreet is immers van bijzonder groot belang indien de overheid effectief werk wil maken van het realiseren van de Kyoto-doelstellingen.

Naast meerdere artikelsgewijze opmerkingen omtrent het ontwerp van uitvoeringsbesluit, vroeg de Raad daarom dat de Vlaamse regering van het energieprestatiedecreet een prioritair aandachtspunt zou maken. Zo niet, zou van een efficiënt Vlaams klimaatbeleid geen sprake kunnen zijn.

2.8.2. Briefadvies van 6 maart 2003 over de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen

De Vlaamse regering keurde de wijziging definitief goed op 4 april 2003. De inwerking-treding van het uitvoeringsbesluit werd echter geschorst door de Raad van State.

Op 25 februari 2003 vroeg Vlaams minister van Openbare Werken, Mobiliteit en Energie Steve Stevaert de MiNa-Raad om advies over dit onderwerp. In het ontwerp van wijzigingsbesluit stelde de minister twee belangrijke wijzigingen voor. Enerzijds wou hij elektriciteitsleveranciers toelaten om groene stroom te verkopen, zonder dat daarbij bijkomende groenestroomcertificaten ingeleverd zouden moeten worden. Anderzijds stelde hij voor om de kosten voor de distributienetbeheerders te beperken door de gratis distributie die ze op dat moment moeten voorzien voor alle groene stroom, enkel te verplichten voor groene stroom die werd opgewekt in het Vlaamse Gewest.

In zijn advies ging de MiNa-Raad ermee akkoord dat de extra inlevering van groenestroomcertificaten bij de levering van groene stroom zou worden afgeschaft. De Raad meende evenwel ook dat de import van groene stroom – onder bepaalde voorwaarden – niet benadeeld zou mogen worden. De Raad stelde immers dat alle afnemers in het Vlaamse Gewest vanaf 1 juli 2003 bewust moesten kunnen kiezen voor groene stroom. Gezien de groenestroomproductie in het Vlaamse Gewest echter nog te beperkt was om voldoende aanbod te garanderen, meende de Raad dat import van groene stroom niet benadeeld mocht worden.

De Raad koppelde zijn voorkeur voor gratis distributie van alle groene stroom echter aan een aantal belangrijke randvoorwaarden. Om de geloofwaardigheid van “groene stroom” niet te ondermijnen, moet het voor de consument/afnemer duidelijk zijn uit welke hernieuwbare energiebron de groene stroom wordt opgewekt. Bovendien meende de Raad dat de gratis distributie van geïmporteerde groene stroom slechts aanvaardbaar kon zijn indien deze niet-Vlaamse groene stroom aan dezelfde voorwaarden voldoet als de voorwaarden waaraan de Vlaamse groene stroom dient te voldoen om groenestroomcertificaten te verkrijgen. Groene stroom in Vlaanderen moet immers aan een aantal randvoorwaarden voldoen: zo mag bijvoorbeeld elektriciteit opgewekt in Vlaamse restafvalverbrandingsinstallaties niet als groene stroom verkocht worden. Het zou onlogisch zijn import van groene stroom uit een regio of land waar dergelijke elektriciteit wel als “groene stroom” beschouwd wordt, ook hier te lande als groene stroom te behandelen. De Raad vroeg daarom garanties dat de geïmporteerde groene stroom aan de Vlaamse voorwaarden zou voldoen, alvorens het kan genieten van gratis distributie.

2.8.3. Briefadvies van 8 mei 2003 over de openbardienstverplichting van de beheerders van de aardgas- en elektriciteitsnetten voor het verzamelen en rapporteren van de verbruiksgegevens van op hun net aangesloten eindafnemers

Naar aanleiding van het advies van de Raad werd de verplichting om energieverbruiksgegevens aan ANRE te verschaffen ook verplicht aan leveranciers van andere brandstoffen dan elektriciteit en aardgas

De MiNa-Raad ontving de adviesvraag van Vlaamse minister van Openbare Werken, Mobiliteit en Energie Gilbert Bossuyt op 4 april 2003. De Vlaamse regering beoogt met het uitvoeringsbesluit dat alle beheerders van aardgas- en elektriciteitsnetten vanaf 2004 de sectoriële verbruiksgegevens van de op hun net aangesloten eindafnemers ter beschikking zouden stellen aan de afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie (ANRE) van de Vlaamse administratie Economie.

(met name stookolie, propaan, butaan, steenkool en transportbrandstoffen). De Vlaamse regering keurde het besluit een tweede maal principieel goed op 13 juni 2003. Op het moment van het verschijnen van dit jaarverslag, werd het uitvoeringsbesluit nog niet definitief goedgekeurd.

In zijn advies onderschreef de MiNa-Raad deze intentie. De Raad vroeg echter wel garanties omtrent de betrouwbaarheid en vergelijkbaarheid van de gegevens. De Raad drong er eveneens op aan dat de beoogde indeling in subsectoren rekening zou houden met de praktische uitvoering van de Europese richtlijn over de handel in broeikasgasemissierechten.

De MiNa-Raad pleitte ook voor een betere inventarisatie van andere energieverbruiksgegevens, zoals bijvoorbeeld voor transportbrandstoffen en stookolie. Afsluitend vroeg de Raad alle rapporteringsverplichtingen van de netbeheerders overzichtelijk op te sommen en niet in verschillende uitvoeringsbesluiten op te nemen.

2.8.4. Briefadvies van 8 mei 2003 over de openbardienstverplichtingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik

Gezien de opmerkingen van de Raad voornamelijk betrekking hadden op gelijkaardige toekomstige initiatieven, werd het uitvoeringsbesluit quasi niet gewijzigd. De Vlaamse regering keurde het besluit definitief goed op 26 september 2003.

Op 4 april 2003 ontving de MiNa-Raad deze adviesvraag van Vlaams minister van Openbare Werken, Mobiliteit en Energie Gilbert Bossuyt. De Vlaamse regering wilde – mede als gevolg van een resolutie hieromtrent goedgekeurd in het Vlaamse Parlement – de elektriciteitsnetbeheerders laten verplichten een inruilbon op te sturen naar de op hun elektriciteitsnet aangesloten gezinshoofden. Deze inruilbon zouden de gezinnen gratis kunnen inruilen voor een spaarlamp, een spaardouchekop of een energiemeter.

Niettegenstaande enkele praktische vragen en opmerkingen hieromtrent (zoals de vraag naar een goede evaluatie nadien), was de Raad positief over het principe van dit initiatief. Om meer van dergelijke initiatieven te bekomen, vroeg de Raad zich bovendien af of de middelen die de netbeheerders zouden moeten aanwenden voor de gratis levering van een bepaalde hoeveelheid elektriciteit aan huishoudelijke afnemers, niet beter inzetbaar zouden zijn voor gelijkaardige acties. Zo kon volgens de Raad het toepassingsgebied van de inruilbon uitgebreid worden naar bv. ondersteuning bij extra isolatie in gebouwen.

2.8.5. Advies van 3 juli 2003 over bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen

De Vlaamse regering keurde het besluit voor een tweede maal principieel goed op 19 december 2003 en legde het voor aan de Raad van State.

Het ontwerp van uitvoeringsbesluit dat de MiNa-Raad van Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie Gilbert Bossuyt voor advies ontving op 3 juli 2003, was een herwerking van het bestaande uitvoeringsbesluit ter bevordering van de elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen. De voorgestelde wijzigingen stemden het besluit af op de Europese richtlijn ter bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen. De Vlaamse regering voerde meteen ook enkele wijzigingen door op basis van de praktische bevindingen van de VREG inzake de werking van het systeem van groenestroomcertificaten. In zijn advies ging de Raad grotendeels akkoord met het uitvoeringsbesluit en formuleerde vooral artikelsgewijze commentaren en bedenkingen.

2.8.6. Advies van 3 juli 2003 over het bevorderen van het rationeel energiegebruik (REG), het gebruik van hernieuwbare energiebronnen en de toepassing van flexibiliteitsmechanismen uit het Protocol van Kyoto

Het Vlaams Parlement nam het REG-decreet aan in plenaire zitting op 1 april 2004 [Stuk 2113 (2003-2004) – Nr.4].

De MiNa-Raad ontving op 3 juli 2003 een adviesvraag over enkele wijzigingen aan het voorontwerp van REG-decreet – zoals het decreet kortweg genoemd wordt – van Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie Gilbert Bossuyt. Het voorontwerp van REG-decreet bevatte ten opzichte van een vorige versie twee nieuwe bepalingen: enerzijds over de erkenning van energiedeskundigen en anderzijds over het verzamelen van gebruiksgegevens.

De Raad actualiseerde in het advies een aantal standpunten uit zijn vroegere advies van 14 oktober 2002, bijvoorbeeld betreffende de noodzaak tot het decretaal onderbouwen van de energiebeleidsplanning, inzake de goedkeuring van het energieprestatiedecreet en over de financiering van het beleid ter bevordering van het rationeel energiegebruik.

De Raad had enkele kleinere bemerkingen bij de nieuwe artikelen en wees ook op het ontbreken van een aantal bepalingen in het nieuwe voorontwerp: de Raad had met name graag de wijzigingsbepalingen, die noodzakelijk zijn om een begin te maken aan de omzetting van de Europese richtlijn voor verhandelbare broeikasgasuitstootrechten, in het milieuvergunningendecreet opgenomen gezien. De Raad pleitte bovendien voor een decretale basis voor richtlijnen inzake energierapportage en CO₂-emissiejaarverslaggeving.

2.8.7. Advies van 11 september 2003 over energieplanning voor ingedeelde inrichtingen

De Vlaamse regering keurde het uitvoeringsbesluit een tweede maal principieel goed op 26 maart 2004.

Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking Ludo Sannen stelde deze adviesvraag op 12 augustus 2003. Het ontwerp van uitvoeringsbesluit kaderde binnen project 5 van het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2002-2005 en was bedoeld om de energie-efficiëntie te verhogen in de industrie. Bij de aanvraag van een milieuvergunning voor een nieuwe inrichting of een wijziging van de milieuvergunning van een bestaande inrichting met een energiegebruik tussen 0.1 PJ en 0.5 PJ per jaar hoorde, volgens het ontwerputvoeringsbesluit, in de toekomst een energiestudie te steken. In deze (éénmalige) energiestudie zou uitgemakt moeten worden welke maatregelen inzake energie-efficiëntie de inrichting moet nakomen.

In zijn advies vond de MiNa-Raad deze bepaling niet verregaand genoeg en pleitte hij voor een periodiek herhalen van de energiedoorlichting. Bovendien bevatte het ontwerputvoeringsbesluit geen bepalingen voor inrichtingen met een jaarlijks energiegebruik dat lager ligt dan 0.1 PJ. Nochtans stijgt het energiegebruik de laatste jaren juist het sterkst binnen die categorie inrichtingen. In het ontwerputvoeringsbesluit werd ook bepaald dat bepaalde inrichtingen verplicht zijn om tegen een welbepaalde datum de meest rendabele investeringen ter verbetering van de energie-efficiëntie uit te voeren. De Raad achtte het aangewende criterium om te bepalen of een investering al dan niet rendabel is, te weinig ambitieus. De Raad had daarom twijfels bij het milieuresultaat van deze bepalingen.

De minimale investeringsverplichtingen voor inrichtingen met een energiegebruik groter dan 0,1 PJ per jaar zouden volgens de Raad weinig bedrijven aanzetten tot het ondertekenen van het ambitieuzere benchmarkingconvenant. Het succes van deze convenant dreigde volgens de Raad daardoor beperkt te blijven.

Ten slotte vroeg de Raad dat de Vlaamse overheid bij de beoordeling van de rendabiliteit van de geplande investeringen, rekening zou houden met de eventuele subsidies die de inrichtingen kunnen krijgen voor deze investeringen. In het ontwerpuitvoeringsbesluit werd daarmee blijkbaar geen rekening gehouden.

2.8.8. Briefadvies van 11 september 2003 over de wijziging van het REG-decreet

Naar aanleiding van het advies van de Raad werd in (de op 16 januari 2004 definitief goedgekeurde versie van) het REG-decreet de samenstelling van beide energiecmissies expliciet bepaald. De energiecmissie zetelend onder de SERV zal daardoor een ietwat andere samenstelling krijgen als deze zetelend onder de MiNa-Raad. Bovendien zullen milieuverenigingen die zetelen in de energiecmissie van de MiNa-Raad daarvoor een aanvullende subsidie krijgen. Het REG-decreet werd op 10 februari 2004 ter bespreking en goedkeuring ingediend in het Vlaams Parlement en op 1 april aangenomen in de plenaire zitting [Stuk 2113 (2003-2004) – Nr. 4].

Op 1 september 2003 vroeg Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie Gilbert Bossuyt de MiNa-Raad om advies over een tweede wijziging aan het voorontwerp van REG-decreet. De piste om een afzonderlijke energieraad voor Vlaanderen op te richten binnen de MiNa-Raad zou, zo blijkt uit deze wijziging, worden verlaten omdat dit niet helemaal zou stroken met de principes van Beter Bestuurlijk Beleid. Deze principes laten immers geen afzonderlijke adviesraden toe over thema's die niet een afzonderlijk beleidsdomein uitmaken in het kader van de administratieve hervorming. Het alternatief dat nu werd voorgesteld, bestond in de creatie van twee autonome commissies voor het energiebeleid, waarvan één zetelt in de MiNa-Raad en één in de SERV.

De MiNa-Raad ging voorwaardelijk akkoord met het voorstel. De Raad stelde voor dat deze energiecmissies advies zouden uitbrengen vanuit twee verschillende invalshoeken: een socio-economische (SERV) en een sociaal-ecologische (MiNa-Raad). Om de complementariteit van die invalshoeken te verzekeren, zou er volgens de Raad bijzondere aandacht nodig zijn voor de samenstelling van deze commissies.

Ten slotte merkte de MiNa-Raad op dat het oorspronkelijke REG-decreet één secretariaatsmedewerker voorzag voor de ondersteuning van de Energieraad. De splitsing van de Energieraad in twee commissies, impliceerde echter slechts een halve voltijdse kracht per betrokken commissie energiebeleid. De Raad vroeg dit op te trekken tot één voltijdse eenheid per commissie.

2.8.9. Evaluatieverslag van 11 september 2003 over het werkingsjaar 2002 van het VREG

De VREG zal de opmerkingen van de Raad meenemen in zijn toekomstige werking.

Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie Gilbert Bossuyt vroeg de Raad op 25 juli 2003 een evaluatieverslag op te maken over de werking van de VREG van het voorbije werkingsjaar. De VREG moet de liberalisering van de elektriciteits- en gasmarkt mogelijk maken en toezien dat aan de randvoorwaarden voldaan wordt.

In zijn advies stelde de Raad vast dat de afnemers of de klanten amper wisselen van elektriciteits- en/of aardgasleverancier. Volgens de Raad had dit onder meer te maken met de nood aan duidelijke, transparante en breedgecommuniceerde informatie over de verschillende tarieven. De Raad formuleerde daarom een achttal opmerkingen over onder andere de vrije keuze van de leveranciers, de regelgeving inzake de liberalisering en de financiering en de te verrichten taken van de VREG. De Raad hoopte

dat de opmerkingen kunnen leiden tot een betere werking van de regelingsinstantie.

2.8.10. Advies van 6 november 2003 over uitvoering van het Oppervlakedelfstoffendecreet

Het uitvoeringsbesluit werd definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering op 26 maart 2004.

Op 24 september 2003 ontving de MiNa-Raad deze adviesvraag van Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government Patricia Ceysens. Het ontwerp van uitvoeringsbesluit regelde de inhoud en de procedure van vaststelling van oppervlakedelfstoffenplannen, de natuurlijke samenstelling van de oppervlakedelfstoffen, het efficiënt en doelmatig benutten van de ontginningsgebieden, de financiële zekerheden met betrekking tot de eindafwerking.

De Raad stond in het algemeen positief tegenover de uitgewerkte procedure voor de opmaak van het algemeen delfstoffenplan en de bijzondere delfstoffenplannen. Ook de geplande integratie van het plan-MER vond de Raad positief. De MiNa-Raad betreurde het dat het ontwerp geen subsidieregeling voorzag voor het gebruik van alternatieve materialen. Bovendien vroeg de MiNa-Raad een snelle invulling van de krachtlijnen en een actieve vorm van openbaarheid. De Raad pleitte eveneens voor een éénduidig normeringskader voor alle stoffen die als bodem gebruikt worden. In afwachting van de uitwerking hiervan door OVAM en ANRE, stelde de Raad voor de bestaande Vlarebo-normen te hanteren.

Op financieel vlak ten slotte vroeg de Raad een betere afstemming tussen het decreet en het besluit en formuleerde de Raad vragen bij de keuze voor een forfaitaire vergoeding op basis van de oppervlakte van het ontginningsgebied.

2.8.11. Advies van 6 november 2003 over het Nationaal Allocatieplan voor de Europese handel in broeikasgasemissierechten

Het advies werd meegenomen in de discussies omtrent het op te stellen Vlaams allocatieplan.

De MiNa-Raad bracht dit uitvoerige advies op eigen initiatief uit, met het oog op de verplichting om tegen 31 maart 2004 een Nationaal Allocatieplan op te maken. De Raad wou hierover immers in een vroege fase aanbevelingen aan de Vlaamse overheid formuleren. De Europese richtlijn over de handel in broeikasgasemissierechten stelt dat de nationale regeringen een vaste hoeveelheid emissierechten moeten toewijzen aan de onder de richtlijn vallende energie-intensieve bedrijven. Deze hoeveelheid emissierechten, die gratis toegewezen wordt, moet in functie staan van de bijdrage die de betrokken sectoren moeten leveren om de Kyoto-doelstelling te realiseren. De meeste Vlaamse bedrijven gingen in 2003 al een Benchmarkingconvenant aan met de overheid waarin ze beloofden om tegen 2012 tot de Wereldtop te behoren inzake energie-efficiëntie. De MiNa-Raad stelde dan ook voor dat de energie-efficiëntie inspanning van 15% tegen 2012, die vooropgesteld wordt in dit Convenant, omgezet wordt in een – door de richtlijn gevraagd – absoluut emissierechtenplafond voor de energie-intensieve industrie.

Eens de overheid het emissieplafond vastgelegd heeft in het allocatieplan voor de energie-intensieve industrie, zal meteen duidelijk worden welke inspanningen de andere doelgroepen moeten leveren. De Raad stelde dan ook voor een grondige publiekconsultatie over het plan te organiseren met alle maatschappelijke actoren. Aangezien het Allocatieplan belang-

rijke communautaire aspecten bevat, pleitte de MiNa-Raad ook voor overleg tussen de gewesten over de centrale punten van het plan. Alle deelnemende Vlaamse en Waalse bedrijven moeten hun rechten op een niet-discriminerende wijze ontvangen.

Over de allocatiemethode van emissierechten aan de onder de richtlijn vallende bedrijven wordt veel gediscussieerd. De Raad trachtte in zijn advies daaromtrent vooruitgang te boeken, en werkte een mogelijks te hanteren formule uit. Deze formule zou de Vlaamse overheid in staat moeten stellen om op een objectieve en niet-discriminerende manier de jaarlijkse hoeveelheid toegestane emissies te bepalen voor de individuele bedrijven.

De Europese handel in emissierechten gaat enkel over broeikasgasemissies in Europese lidstaten. De intentie bestaat om dit handelssysteem echter open te stellen voor de projectmechanismen uit het Kyoto-protocol. Zo zouden Vlaamse bedrijven die te weinig emissierechten dreigen te hebben, ook emissierechten kunnen kopen buiten de EU, bijvoorbeeld in Rusland. De MiNa-Raad vreesde dan wel dat het supplementariteitsprincipe in het gedrang zou komen. Dit principe stelt dat een overheid de reductie-inspanning hoofdzakelijk in eigen land moet realiseren. Daarom pleitte de Raad voor het inbouwen van kwantitatieve beperkingen en kwalitatieve minimumcriteria op het gebruik van de Kyoto-projectmechanismen in het emissierechtenhandelssysteem.

2.8.12. Advies van 4 december 2003 over het voortgangsrapport 2003 bij het Vlaams klimaatbeleidsplan

Het rapport werd geagendeerd ter bespreking in de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie en in de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening van het Vlaams Parlement op 20 januari 2004. Het parlementair verslag hiervan [Stuk 2070 (2003-2004) – nr.1] was op het moment van publicatie van dit jaarverslag nog niet beschikbaar.

Op 15 oktober 2003 ontving de MiNa-Raad deze adviesvraag van Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking Ludo Sannen. In zijn advies stelde de MiNa-Raad vast dat de Vlaamse regering al een eerste Voortgangsrapport heeft opgesteld een half jaar na de goedkeuring van het Vlaamse klimaatbeleidsplan 2002-2005. Deze alerte opvolging van het beleid blijkt noodzakelijk te zijn om uitvoering te geven aan de sleutelprojecten uit het klimaatbeleidsplan. Dit wordt onder andere geïllustreerd door het ontbreken van het energieprestatiedecreet en de gebrekkige operationalisering van de fondsen die het beleid moeten financieren zoals het energiefonds en het fonds hernieuwbare energiebronnen. Het Rapport bevestigt wat algemeen geweten is: Vlaanderen heeft het moeilijk om de klimaatdoelstellingen te halen waartoe het zich geëngageerd heeft.

In dit advies kwam de MiNa-Raad tot de conclusie dat de Vlaamse regering geen uitgetekende strategie heeft om op termijn structurele aanpassingen aan onze economie door te voeren – aanpassingen die zouden kunnen leiden tot een koolstofarme energiehuishouding. Ambitieuze projecten op het vlak van wetenschappelijk onderzoek, ruimtelijke ordening, sociale huisvesting of mobiliteit ontbreken of worden niet uitgewerkt met het oog op het realiseren van aanzienlijke emissiereducties op lange termijn. Volgens de MiNa-Raad was het vooral via de horizontale integratie van het klimaatbeleid dat de overheid dergelijke projecten zou kunnen realiseren.

2.8.13. Briefadvies van 18 december 2003 over de openbare dienstverplichting, opgelegd aan de netbeheerders met betrekking tot de openbare verlichting

De Vlaamse regering keurde het uitvoeringsbesluit definitief goed op 26 maart 2004.

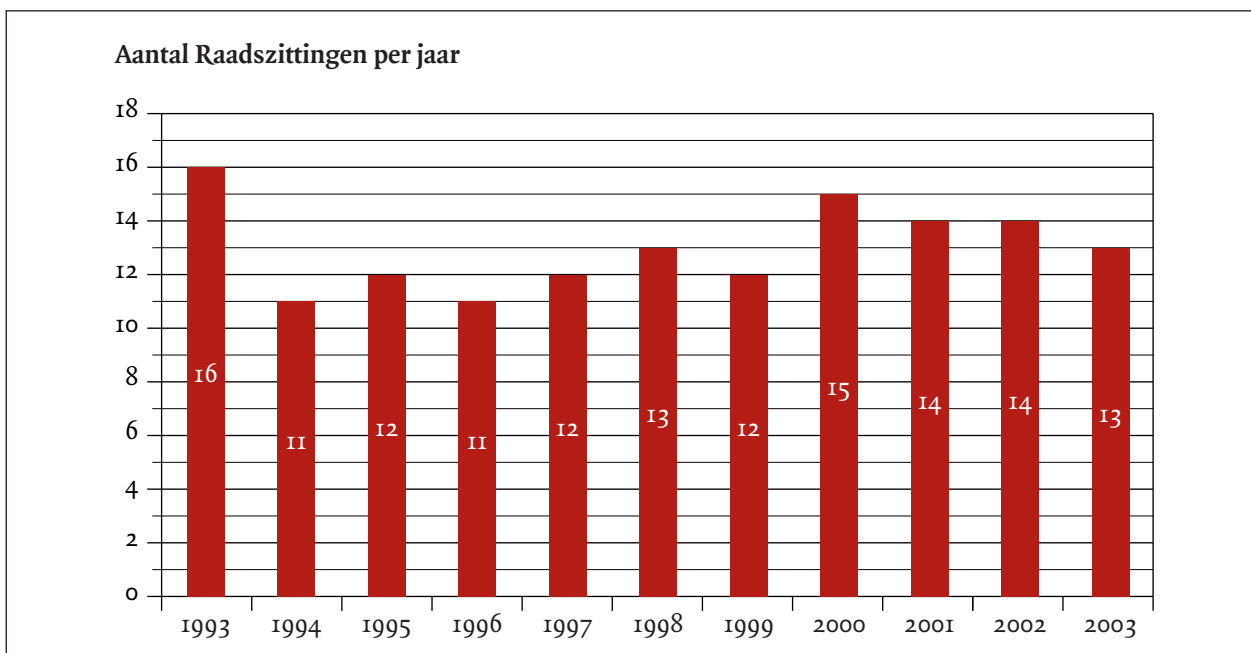
De MiNa-Raad ontving deze adviesvraag op 11 november 2003 van Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie Gilbert Bossuyt. Het ontwerpbesluit legde de netbeheerder op dat deze alle werkzaamheden met betrekking tot de exploitatie van de openbare verlichting kosteloos zou moeten uitvoeren. Hieronder verstaat de Vlaamse regering de kosten ten belope van € 14.760.000 voor het onderhoud van de hele verlichtingsinfrastructuur (personeelskosten, organisatie van een meldpunt, ...). De overige kosten zouden de gemeenten moeten dragen.

In zijn advies vond de MiNa-Raad dat de regering hier een kans liet liggen om het energiegebruik gepaard gaande met openbare verlichting te rationaliseren. Via financiële stimuli had de regering bijvoorbeeld het gebruik van energiebesparende lampen en het selectief doven van de verlichting kunnen promoten. Bovendien merkte de MiNa-Raad op dat onnodig energiegebruik langs de stedelijke wegen leidt tot zware lichtvervuiling. Ook hier liet de overheid volgens de Raad een kans liggen.

III. Processen 2003

3.1. Raadswerking

In 2003 werden 73 adviezen vastgesteld in 13 raadszittingen, wat op een hoge productiviteit wijst. Dit ging echter gepaard met een groeiend absentieïsme vanwege de Raadsleden. Vooral het wegblijven van de sociaal-economische partners woog hierbij door.

Hieronder volgt een overzicht van de vergaderdata en een opsomming van de behandelde adviezen tijdens die Raadszittingen.

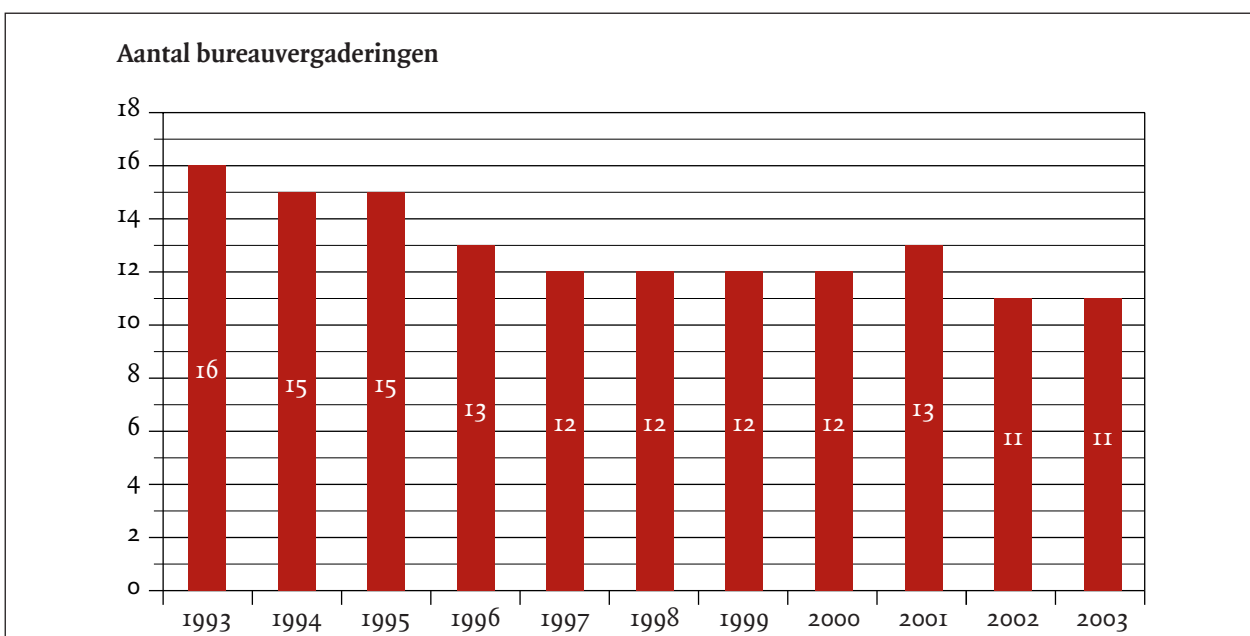
- 16 januari 2003**
- Vlarea 2002
 - PDPO 2000-2006, wijzigingen 2002
 - Implementatie NEC-richtlijn, richtlijn ozon in lucht en richtlijn hexachloorethaan
 - Erkenning energie-auditors voor woningen en uitvoeringsvoorwaarden energie-audit
 - Europees Landschapsverdrag
 - Erkenningaanvraag Verbond voor Volkstuinen Limburg als regionale vereniging
 - Samenwerkingsovereenkomst met Chili

6 februari 2003	<ul style="list-style-type: none"> • Herziening Titels I & II Vlarem • Samenwerkingsovereenkomst met Libanon • ARKIMÉDES-regeling • Bevordering duurzame landbouw in Vlaanderen
6 maart 2003	<ul style="list-style-type: none"> • Verbranding plantaardige afvalstoffen • Erkenningaanvraag Ecolife vzw • Subsidiëring bedrijventerreinen, wetenschapsparken en bedrijfsgebouwen • Ontheffingsregeling binnen natuurbeleid • Bevordering elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen EU-Lentetop
19 maart 2003	<ul style="list-style-type: none"> • Bezwaarschriften bij openbaar onderzoek VEN-afbakeningsplan
3 april 2003	<ul style="list-style-type: none"> • MBO afvalbanden, afvalbatterijen en afvalloodstartbatterijen • NEHAP en samenwerkingsakkoord Milieu en Gezondheid • Erkenning en basissubsidiëring mobiliteitsverenigingen en mobiliteitsprojecten • Financieel Protocol internationaal milieubeleid
8 mei 2003	<ul style="list-style-type: none"> • Openbaredienstverplichting beheerders aardgas- en elektriciteitsnetten voor inzamelen en rapporteren verbruiksgegevens eindafnemers • Openbaredienstverplichtingen ter bevordering rationeel energiegebruik • Steun aan ondernemingen voor ecologie-investeringen • Aanpassing begroting 2003 • Begraafplaatsen en lijkbezorging
3 juni 2003	<ul style="list-style-type: none"> • Erkenning en subsidiëring milieu- en natuurverenigingen en projecten duurzaam milieu- en natuurbeleid • Evaluatie RSV – tweede spoor • Regionale adviesraden bij gemeenschappelijk visserijbeleid • Werking Europese Conventie
3 juli 2003	<ul style="list-style-type: none"> • Veehouderij en mestverwerking • Herziening RSV • Invoering diftar in Vlaanderen en rol in gemeentelijk afvalbeleid • TWOL 2003 • Evaluatie werking 2002 van negen erkende Regionale Landschappen • Bevordering elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen • Verminderen uitstoot broeikasgassen in Vlaanderen door bevorderen rationeel energiegebruik, gebruik hernieuwbare energiebronnen en toepassing flexibiliteitsmechanismen uit Protocol van Kyoto
11 september 2003	<ul style="list-style-type: none"> • Uitbreiding werkingsgebied Regionaal Landschap West-Vlaamse Heuvels • Invoering integraal milieujaarverslag • Afvalstoffendecreet – kerntaken • Instemming Protocol van Aarhus – persistente organische stoffen • Instemming Protocol van Aarhus – zware metalen • Instemming Verdrag van Stockholm – persistente organische stoffen • Samenwerking bij realisatie GEN van, naar, in en rond Brussel • Grootschalig referentiebestand (GRB) • Energieplanning voor ingedeelde inrichtingen • PDPO 2000-2006, grote wijziging 2003 • Wijziging REG-decreet • Evaluatie werkingsjaar 2002 VREG

2 oktober 2003	<ul style="list-style-type: none"> • Vlaams emissiereductieprogramma voor SO₂, NO_x, VOS en NH₃ • Afschaffing forfaitaire afvalbelasting • Fonds voor kwaliteit landbouwproducten • Uitvoeringsplan houtafval • Uitvoeringsplan hoogcalorisch afval • Instemming Protocol van Cartagena – GGO's • Handhaving en veiligheidsmaatregelen • Bronnenbeheersing • Omvorming vvm-De Lijn • Erkenningsaanvraag VIBE vzw als gewestelijke thematische vereniging
6 november 2003	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeringsbesluit oppervlaktedelfstoffendecreet • Agentschappen en oprichtingsdecreet VLM • Omvorming EVA De Scheepvaart, NV Waterwegen en Zeekanaal en IVA Agentschap voor Water en Zeewezen • Nationaal allocatieplan voor Europese handel in broeikasgasemissierechten • Aanpassing begroting 2003 en begroting 2004
4 december 2003	<ul style="list-style-type: none"> • Voortgangsrapport 2003 bij Vlaams Klimaatbeleidsplan • Mobiliteitsplan Vlaanderen - beleidsvoornemens
18 december 2003	<ul style="list-style-type: none"> • Convenants gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking • Openbardienstverplichting netbeheerders – openbare verlichting • Uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie • Milieujaarprogramma 2004 • Instemming Protocol van Göteborg – bestrijding verzuring, eutrofiëring en ozon op leefmilieu • Uitbreiding werkingsgebied Regionaal Landschap Meetjesland

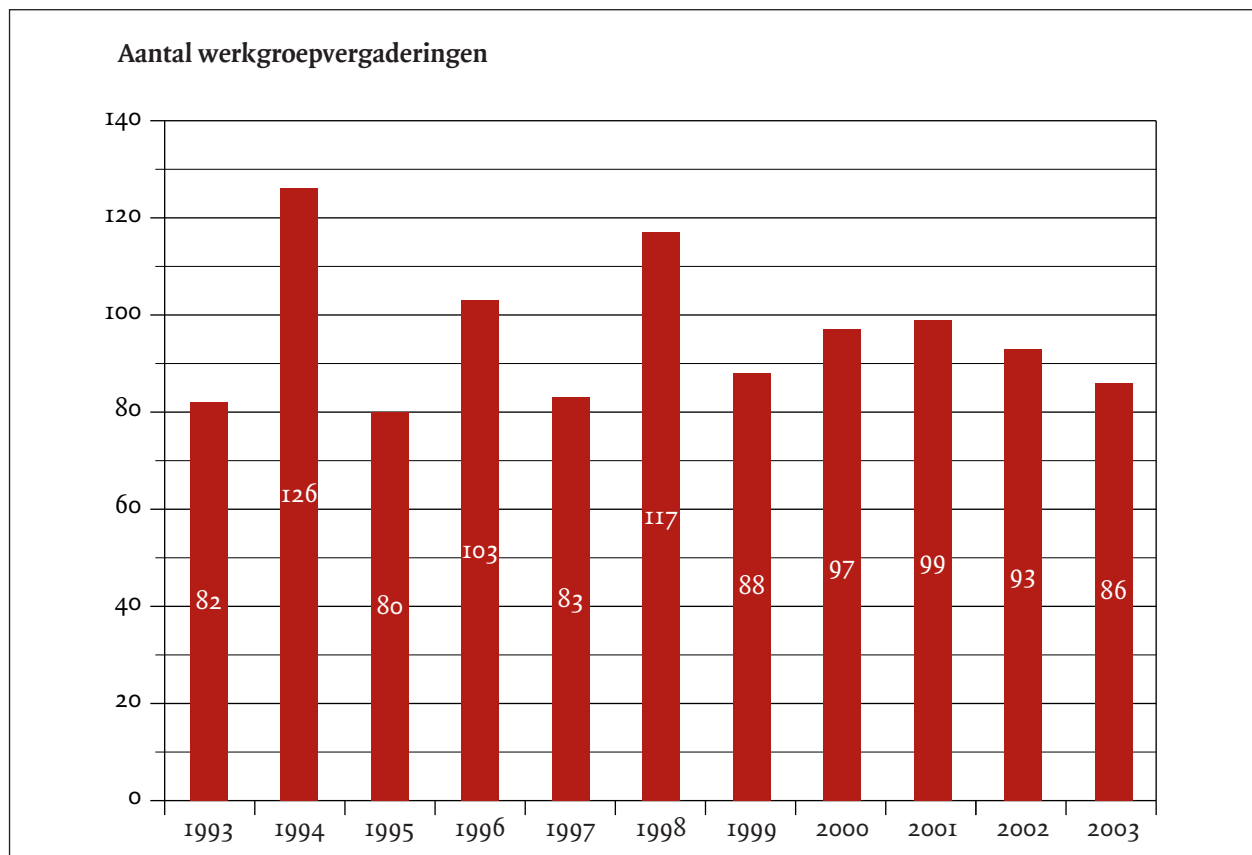
3.2. Bureauwerking

Het Bureau vergaderde 11 keer in 2003, een status quo ten opzichte van 2002, maar wel een lichte daling ten opzichte van de eerdere jaren. In combinatie met de voorgaande cijfergegevens omtrent de vastgestelde adviezen, wijst dit wel op een verhoogde vergaderefficiëntie.

3.3. Werkgroepen

Het aantal werkgroepvergaderingen bleef steken op 86, een dalende tendens ten opzichte van de voorgaande jaren.

Artikel 27 van het huishoudelijk reglement bepaalt dat de Raad bijeenkomsten of andere werkzaamheden kan organiseren ter bevordering van de gedachtevorming op het terrein van het milieu- en natuurbeleid. Op basis van dit artikel stelde de Raad in 2003 drie bijzondere werkgroepen in: respectievelijk één voor het Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek Leefmilieu (TWOL), één voor het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) en één voor Duurzame Ontwikkeling (BWDO). De resultaten van deze werkzaamheden hebben een informatief karakter in verhouding tot de normale adviesactiviteiten van de Raad.

1) Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN)

In het gewijzigd Natuurdecreet duidde het Vlaams Parlement de MiNa-Raad aan als instantie die de Vlaamse regering moest adviseren bij de bezwaarschriften uit het openbaar onderzoek over de eerste fase van de afbakening van het VEN. Met het oog op een zo groot mogelijke betrokkenheid, richtte de Raad een Bijzondere Werkgroep op ter voorbereiding van het advies.

Bij de samenstelling van deze Bijzondere Werkgroep werd gestreefd naar een maximale en paritaire vertegenwoordiging van alle doelgroepen vertegenwoordigd in de MiNa-Raad. De volgende acht stemgerechtigde delegaties maakten deel uit van de Bijzondere Werkgroep VEN: (1) Natuurpunt, (2) de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud, (3) de Vlaamse Hoge Bosraad, (4) de Vlaamse Hoge Jachtraad en de Vlaamse Hoge Raad voor Riviervisserij, (5) de Bond Beter Leefmilieu, (6) de Boerenbond, (7) de Werkgevers en (8) de Werknemers.

De Raad opteerde tevens voor een externe, onafhankelijke voorzitter die de Bijzondere Werkgroep voorzat, namelijk Prof. dr. Annemie Draye.

Als effectieve leden zetelden: Jos Gysels (Natuurpunt), Jan Spaas (VHBR), Walter Roggeman (VHRN), Jan Claes (VHJR), Erik Grietens (BBL), Fons Beyers (Boerenbond), Steven Van Muylder (VEV), Annick Clauwaert (ABVV).

De plaatsvervangende leden waren: Valérie Kochuyt (Natuurpunt), Gudrun Van Langenhove (VHBR), Luc Vervoort (VHRN), Peter Coene (VHRR), August Feyen (BBL), Luk Joly (Boerenbond), Piet Vanden Abeele (UNIZO), Tom De Saegher (ACV), Ellen Van Hertbruggen (ACLVB).

De leden werden aangevuld door experts en leden van het secretariaat van de MiNa-Raad. De volgende experts namen deel aan de besprekingen: Tom Anthonis (KBBM), Marc Coussement (VHRR), Thierry de Grunne (VHBR), Paul De Nie (Sibelco), Guy De Praetere (ABS), Magda Monballyu (Vlaamse Raad voor Toerisme), Anneleen Op de Beeck (Natuurpunt), Edmond Schepers (Vlaamse Raad voor Toerisme), Luc Severijns (BELBAG), Christian Stivigny (Boerenbond), Henderik Vandamme (VHBR), Filip Van de Craen (VAC), Erik Wille (VHJR).

Voor het secretariaat van de MiNa-Raad woonden Bea Kayaerts (projectleider), Patricia Pauwels (administratief coördinator), Luc Goeteyn, Filip Van Overmeiren, Ann Vercouter, Laura Verlaeckt, Eefje Vlietinck, Hannelore Zoetardt, Jurgen Sleewaegen (logistiek) en Jan Verheeke (wnd. directeur) de Bijzondere Werkgroep bij.

De Bijzondere Werkgroep vergaderde 12 maal (7 en 26 november 2002; 17 december 2002; 7 en 21 januari 2003; 4, 11, 18 en 25 februari 2003; 4, 11 en 13 maart 2003).

De procedure voorzag tevens in de mogelijkheid om overleg te delegeren naar bilaterale subwerkgroepen. Subwerkgroepen werden paritair samengesteld: enerzijds natuur en milieu, anderzijds de relevante doelgroep. De procedure voorzag voor deze subwerkgroepen een ondersteunende rol. Indien op het niveau van de subwerkgroep een consensus werd bereikt dan werd deze consensus aanvaard door de Bijzondere Werkgroep. Uiteindelijk ondersteunden volgende bijzondere werkgroepen het adviesproces: subwerkgroep landbouw-natuur, subwerkgroep bos-natuur, subwerkgroep visserij/jacht-natuur, subwerkgroep recreatie-natuur, subwerkgroep bedrijven-natuur, subwerkgroep ontginningen-natuur.

De subwerkgroep landbouw-natuur vergaderde driemaal (10 januari 2003; 3 en 27 februari 2003), industrie-natuur vergaderde éénmaal (22 januari 2003), ontginningen-natuur vergaderde tweemaal (23 januari 2003 en 11 februari 2003), bos-natuur vergaderde viermaal (27 januari 2003; 5 en 26 februari 2003 en 3 maart 2003), recreatie-natuur vergaderde éénmaal (28 januari 2003), visserij/jacht-natuur vergaderde éénmaal (4 februari 2003).

De definitieve vaststelling gebeurde op het niveau van de MiNa-Raad op 19 maart 2003.

2) Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek Leefmilieu (TWOL 2003)

Met het oog op de behandeling van de dubbele adviesvraag over het TWOL als instrument voor milieubeleid en over de sturing van het wetenschappelijk onderzoek ten behoeve van het leefmilieu, heeft de MiNa-Raad op de zitting van 8 mei 2003 een Bijzondere Werkgroep ingesteld in de zin van artikel 27 van het huishoudelijk reglement: een werkgroep waarin niet alleen raadsleden, maar ook uitgenodigde experts volwaardig zitting hebben.

De Bijzondere Werkgroep werd voorgezeten door Bart Martens (BBL) en telde de volgende Raadsleden: Annick Clauwaert (ABVV), Jos Gysels (Natuurpunt), Dirk Knapen (BBL), Katleen Mariën (VEV), Walter Roggeman (VHRN), Gudrun Van Langenhove (VHBR), Rudi Verheyen (Voorzitter MiNa-Raad), Tom Willems (ACV).

De externe experts die door vergaderdeelname of per correspondentie een bijdrage leverden ten behoeve van deze Bijzondere Werkgroep waren: Gerard Cielen (KUL), Jeroen Cockx (AMINAL), Pierre Geuzens (VITO), Luc Hens (VUB), Rudy Herman (AWI), Maurice Hoffmann (IN), Willy Huybrechts (IN), Pieter Leroy (UA, KUN), Ilse Loots (UA), Philippe Van Haver (AMINAL), Jos Van Slycken (IBW), Marleen Van Steertegem (MIRA).

De Bijzondere Werkgroep kwam viermaal samen: op 4 juni, op 13 juni, op 20 juni en op 27 juni. De resultaten van de werkzaamheden werden gepubliceerd in een rapport.

3) Bijzonder Werkgroep Duurzame Ontwikkeling (BWDO)

In het verlengde van de resultaten en besprekingen van de VN-Wereldtop over Duurzame Ontwikkeling in Johannesburg (26 augustus – 4 september 2002) richtte de MiNa-Raad in september 2003 een Bijzondere Werkgroep op. De Bijzondere Werkgroep fungeert als een klankbordgroep en bestaat uit individuen met een specifieke expertise inzake duurzame ontwikkeling, die afkomstig zijn uit een breed spectrum van de maatschappelijke geledingen.

Binnen het kader van het voor te bereiden STRADO-advies zetelden Hans Bruyninckx (HIVA/UW), Walter De Jonghe (ex-CDO), Jo Dewulf (UG), Francine Mestrum (VUB), Henri Masson (UA), Freddy Mortier (UG), Luc Van Liedekerke (KUL-Ethibel), Han Verschure (KUL), Tom Waas (UA), Luc Bas (AMINAL), Jeroen Cockx (AMINAL), Ilse Dries (AMINAL), Johan Pauwels (PODDO), Jan Verschoten (ICDO), Jo Versteven (ICDO), Raf Bouckaert (Bayer), Karen De Pooter (NCOS), Jan Desmedt (FRDO), Tom Simons (CeDuBo), Ingrid Vanhaevre (OIVO), Jacques Van Outryve (BB) en Annick Clauwaert (ABVV) als deskundigen.

Koenraad De Backer (KUL), Luc Hens (VUB), Bernard Mazijn (CDO-UG), Marc Pallemarts (VUB) en Stef Proost (KUL) fungeerden als corresponderende leden.

Uit de MiNa-Raad Werkgroep Europa en Duurzame ontwikkeling namen Bart Martens (BBL), Hubert David (ondervoorzitter MiNa-Raad), Jeroen Decock (UG), Tom De Saegher (ACW), Geert Fremout (VODO), Jos Gysels (Natuurpunt), Valérie Kochuyt (Natuurpunt), Saar Van Hauwermeiren (BBL) en Tom Willems (ACV) deel aan de besprekingen.

Het Voorzitterschap van de Bijzondere Werkgroep Duurzame Ontwikkeling wordt waargenomen door Prof. dr. Hendrik Vos.

De Bijzondere Werkgroep Duurzame Ontwikkeling kwam tweemaal bijeen: op 31 oktober en op 11 december 2003.

Op 22 januari 2004 bracht de MiNa-Raad een briefadvies en een rapport over een Vlaamse Strategie voor Duurzame Ontwikkeling uit op basis van denkoefeningen van de Bijzondere Werkgroep.

3.4. Hoorzittingen en studiedagen

In 2003 ontving de MiNa-Raad enkele lijvige adviesvragen. Dit resulteerde in een hoog aantal hoorzittingen en studiedagen, georganiseerd door de Raad. De inbreng van de uitgenodigde experts leverde meestal goede informatie op voor de verdere advisering. In totaal organiseerde de Raad acht hoorzittingen in 2003. Hier volgt een chronologisch overzicht:

1) Hoorzitting Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek Leefmilieu (TWOL); 23 januari 2003 op de MiNa-Raad

Als voorbereiding op het uitgebreide advies over het TWOL organiseerde de MiNa-Raad een hoorzitting. Vertegenwoordigers van verschillende wetenschappelijke organisaties namen deel aan de besprekingen, onder meer Willy Huybrechts (IN), Philippe Van Haver (TWOL),

Pierre Geuzens (VITO), Kathleen Van Dorslaer (Steunpunt milieubeleidswetenschappen), Elisabeth Monard (VRWB) en Bernard De Potter (IWT).

2) Hoorzitting 'Verankering van duurzame ontwikkeling in Vlaanderen'; 24 januari 2003 in het Instituut voor Natuurbehoud

De hoorzitting breidde een vervolg op de hoorzitting over de gevolgen en resultaten van Johannesburg van 16 september 2002. De sprekers waren Prof. dr. Martin Jänicke (Vrije Universiteit Berlijn), Paul De Jongh (projectleider Nederlandse Strategie Duurzame Ontwikkeling), Etienne Rummens (begeleidend consultant bij BBB voor het beleidsdomein milieu), Jan De Smedt (secretaris FRDO), Bernard Mazijn (directeur CDO) en Prof. dr. Hans Bruyninckx (KUL-HIVA; Universiteit Wageningen). Tom De Saegher (ACV) trad op als moderator.

3) Hoorzitting zeevisserij; 27 januari 2003 op de MiNa-Raad

Op 20 december 2002 nam de Europese Visserijraad een aantal besluiten omtrent de hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid. Deze besluiten zijn gebundeld in een drietal verordeningen en betreffen diverse hervormingsregels. Om zich te informeren over het onderwerp organiseerde de MiNa-Raad al een hoorzitting op 9 juli 2002 over de problematiek van de Belgische zeevisserij en over de hervormingsplannen van de Europese Commissie. Tijdens de hoorzitting van 27 januari 2003 gaf Directeur ir. Luc Maertens van de Dienst voor Zeevisserij een toelichting bij de besluiten van de Visserijraad van december 2002. De Raad nam zich na afloop voor over de problematiek meerdere adviezen te formuleren en het eerste advies te richten op de instelling van regionale adviesraden.

4) Hoorzitting werking Europese Conventie; 17 april 2003 op de MiNa-Raad

Aangezien de Europese Conventie toen de Europese Grondwet voorbereidde die de basisregels moest vastleggen voor de verruimde Unie, organiseerde de Raad een informatieve hoorzitting over de aanwezigheid van bepalingen inzake milieu en duurzame ontwikkeling in de ontwerp teksten. Anne Van Lancker, vertegenwoordiger van het Europees Parlement in de Conventie, lichtte de visie van de Conventie en de stand van zaken toe. John Hontelez, secretaris-generaal van het Europees Milieu Bureau (EEB), gaf de visie weer van de internationale Europese milieubeweging.

5) Studiedag 'MiNa-Raad en lokale milieuraden: communicerende vaten?'; 16 september 2003 in het Consciencegebouw van de Vlaamse Gemeenschap

De interactie met het lokale niveau was het centrale thema. Tijdens de voormiddag stond diftar en de bevragsingsprocedure met de lokale milieuraden op het programma. Danny Wille (OVAM), Jos Gysels (Natuurpunt) en Luc Van Ootegem (KUL-HIVA) gaven een toelichting bij het project. De studie over dit participatieproject en het verslag van het debat werden gebundeld in één verslagboek. De voorstelling van de nieuwe portaal-site voor milieuraden en het debat over de samenwerkingsovereenkomst 'milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling' stonden 's namiddags geprogrammeerd. De resultaten van het debat over de samenwerkingsovereenkomst nam de MiNa-Raad mee naar een volgende aangelegenheid waarin het item ruimer aan bod kan komen.

Prof. dr. Luc Van Ootegem

Dhr. Hubert David

6) Hoorzitting Emissiereductieplan; 16 september 2003 op de MiNa-Raad

De hoorzitting sloot aan bij de adviesvraag omtrent het emissiereductieprogramma voor het Vlaamse Gewest voor de pollutanten SO₂, NO_x, VOS en NH₃ in kader van de Richtlijn 2001/81/EG. Rond de tafel zaten voornamelijk vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschap. De resultaten van de hoorzitting werden geïntegreerd in het advies.

7) Hoorzitting over het Allocatieplan en de Emissiehandel; 15 oktober 2003 op de MiNa-Raad

Deze hoorzitting werd georganiseerd ter voorbereiding van het advies over het Nationaal Allocatieplan en de Europese handel in broeikasgasemissierechten. Als externe aanwezigen noteerde de Raad onder meer Mevr. M. Voogt van het Nederlandse Ecofys en Wim Buelens van het kabinet van de Vlaamse minister van Mobiliteit, openbare Werken en Energie Gilbert Bossuyt.

8) Hoorzitting over wetsmatiging; 19 december 2003 op de MiNa-Raad

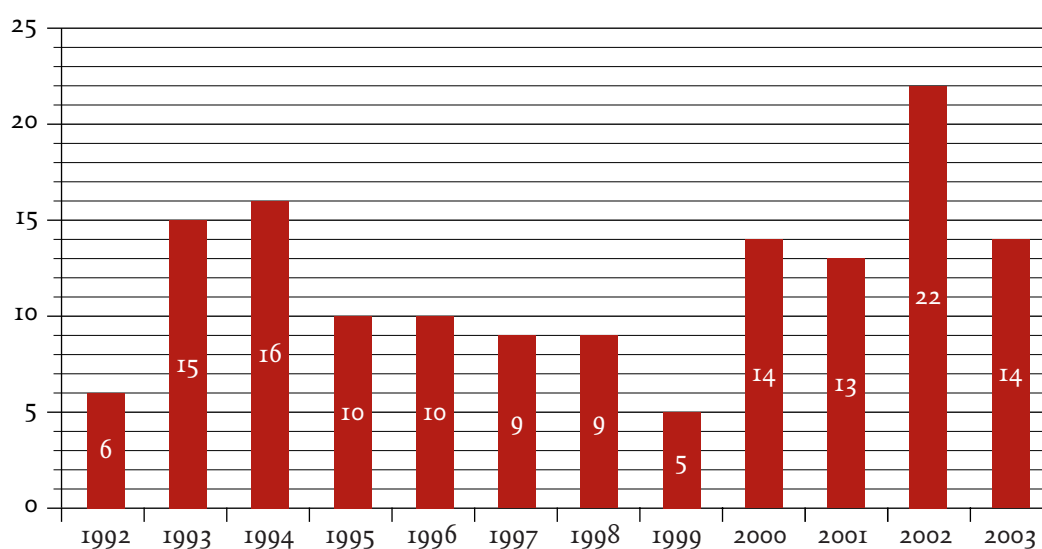
Bij wijze van voorbereiding op een advies op eigen initiatief over reguleringsmanagement, vond een hoorzitting plaats op de MiNa-Raad. Heidi Mertens en Peter Van Humbeek van de kenniscel Wetsmatiging gaven tekst en uitleg over de doelstellingen en de instrumenten.

3.5. Communicatie

3.5.1. Persberichten

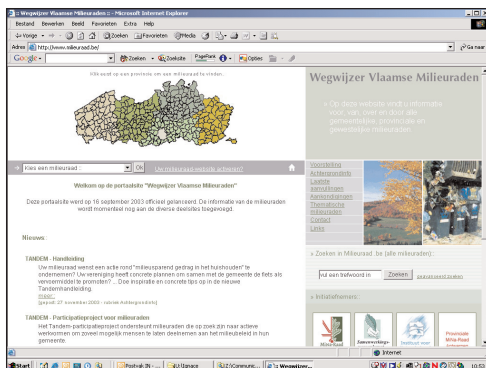
In 2003 werden 14 persberichten verstuurd naar alle kranten, tijdschriften en vakbladen. Deze daling ten opzichte van 2002 is te verklaren door het uitbrengen van de elektronische nieuwsbrief. Enkel over de maatschappelijk meest relevante adviezen en over de adviezen op eigen initiatief brengt de MiNa-Raad nog een persbericht uit.

Aantal persberichten 1992-2003

3.5.2. Website

De website is het medium bij uitstek voor informatieverwerving en informatieverbreiding. De MiNa-Raad speelt daarop in. De website – www.minaraad.be – ondersteunt de perswerking. Het secretariaat plaatst alle persberichten, elektronische nieuwsbrieven, adviezen, activiteiten-aankondigingen en -verslagen systematisch op het web. In alle documenten die de Raad voortbrengt, wordt verwezen naar de website. Op geregelde tijdstippen past het secretariaat de website aan. Alle recente aanpassingen staan opgelijst in de rubriek 'Nieuw'. Sinds december 2002 kunnen geïnteresseerden op de startpagina ook doorklikken naar de lopende adviesvragen. Organisaties en particulieren kunnen hun opmerkingen kwijt door een e-mail te sturen naar de werkgroepsecretaris die de werkzaamheden rond de adviesvraag coördineert. Het secretariaat neemt die opmerkingen dan mee naar de werkgroepen, waar de meest relevante suggesties in de discussies aan bod kunnen komen.

Op 16 september 2003 werd officieel de 'Wegwijzer Vlaamse Milieuraad' – www.milieuraad.be gelanceerd. Het betreft een portaal-site waarop alle gemeentelijke en provinciale milieu- en natuurraden gebundeld worden. Elke milieuraad krijgt gratis een onbeperkte ruimte ter beschikking om een eigen website uit te bouwen. Zo vormt de portaal-site een informatie- en communicatienetwerk voor alle milieu- en natuurraden. Het beheer van de site ligt in handen van een stuurgroep waarin AMINAL, de provinciale en gemeentelijke milieu- en natuurraden, het Milieu Management Informatie Systeem (MMIS) en de MiNa-Raad hun vertegenwoordiger(s) in hebben.

3.5.3. Elektronische nieuwsbrief

De MiNa-Raad brengt sinds 31 maart 2003 op geregelde tijdstippen (met uitzondering van de zomermaanden) een elektronische nieuwsbrief uit. De Raad wil met de nieuwsbrief zoveel mogelijk mensen bereiken die op een of andere manier bezig zijn met milieu, natuur, duurzame ontwikkeling en aanverwante beleidsterreinen. De elektronische nieuwsbrief bestaat uit vaste rubrieken, die een overzicht verschaffen van de werkzaamheden van de Raad en van de Europese ontwikkelingen die voor de Raad van belang zijn. De elektronische nieuwsbrief vervangt de vroegere abonnementen op de persberichten en de adviesoverzichten. In 2003 bracht de Raad in totaal negen elektronische nieuwsbrieven uit. Geïnteresseerden kunnen zich inschrijven via de website – www.minaraad.be/nieuwsbrief/nieuwsbrief.htm.

3.5.4. Publicaties

In opdracht van de Openbare Afvalstoffen Maatschappij (OVAM) en de MiNa-Raad, peilde het Hoger Instituut voor de Arbeid (HIVA) in welke mate lokale adviesraden hun inbreng kunnen doen in de adviserende werking van de MiNa-Raad. De onderzoekers kozen de gedifferentieerde afvaltarief (diftar) uit als testonderwerp. De studie werd uitgevoerd onder leiding van Prof. dr. Luc Van Ootegem. De resultaten werden uitgegeven in februari 2003 en vormden het onderwerp van een studievoormiddag op 16 september 2003.

In juni 2003 bracht de MiNa-Raad in samenwerking met de Nederlandse Ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en Buitenlandse Zaken en met de Vlaamse administratie, AMINAL – afdeling Europa en milieu een werkvertaling uit van de VN-Wereldtop voor Duurzame Ontwikkeling in Johannesburg, 26 augustus – 4 september 2002. Het document omvat de Politieke verklaring, het Implementatieplan en de Verklaring van Gauteng. Met deze vertaling hoopte de Raad een bijdrage te leveren aan de uitvoering van het werkprogramma en de implementatie ervan in en door Vlaanderen.

Eind juni 2003 verscheen het rapport van een bijzondere werkgroep van de MiNa-Raad over het Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek voor Leefmilieubeleid (TWOL). Hierin ging de Raad grondig in op het TWOL als instrument voor het milieubeleid.

3.6. Externe vertegenwoordiging

In naam van de MiNa-Raad geven raadsleden en/of secretariaatsleden ook extern toelichtingen bij vastgestelde adviezen en studies. Dergelijke externe vertegenwoordiging betreft vooral de deelname aan overlegtaken die gevraagd wordt door de Vlaamse regering of door andere instanties.

3.6.1. Parlementaire commissies

In 2003 trad de MiNa-Raad viermaal op in hoorzittingen die georganiseerd werden door parlementaire commissies in het Vlaams Parlement.

Op 3 juni 2003 lichtten Voorzitter Prof. dr. Rudi Verheyen en Jan Verheeke het standpunt van de MiNa-Raad toe in de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken omtrent de hervorming van het adviesradenlandschap.

Ondervoorzitter Hubert David en Dirk Uyttendaele vertegenwoordigden de MiNa-Raad in de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening tijdens de hoorzitting van 12 juni 2003 over het decreet Integraal Waterbeheer.

De Commissie Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken besprak de openbaarheid van bestuur tijdens een hoorzitting op 4 november 2003. Jan Verheeke gaf tekst en uitleg bij het standpunt van de MiNa-Raad hieromtrent.

Op 11 december 2003 stelden Jan Verheeke en Francis Noyen het standpunt van de MiNa-Raad voor in een hoorzitting van de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening over de milieu-audit en de milieuvoorwaarden.

3.6.2. Externe overlegcommissies

De MiNa-Raad wordt in de overlegcommissies in principe vertegenwoordigd door de Voorzitter of zijn afgevaardigde. In de praktijk zijn het meestal leden van de Raad of van het secretariaat die de vertegenwoordiging waarnemen. De vertegenwoordiger van de MiNa-Raad krijgt het mandaat te spreken namens de MiNa-Raad voor materie waarover de MiNa-Raad reeds een standpunt heeft ingenomen. In geval dat standpunt niet unaniem was, moet de vertegenwoordiger het meerderheidsstandpunt verdedigen, maar de minderheidsstandpunten kenbaar te maken. In geval de MiNa-Raad over bepaalde materie nog geen standpunt heeft geformuleerd, hoort de vertegenwoordiger te spreken vanuit een algemeen milieu- en natuuroogpunt. De MiNa-Raad is niet gebonden door het standpunt van het overlegorgaan of inzake materies waarover de MiNa-Raad nog geen standpunt heeft ingenomen.

In 2003 nam de MiNa-Raad deel aan verschillende overlegstructuren: onder meer aan het Comité van toezicht van het Programma voor Plattelandsontwikkeling, aan het CC1M en

aan de stuurgroepen bij het NARA & MIRA, het uitvoeringsplan huishoudelijk afvalstoffen, het uitvoeringsplan organisch biologisch afval, de portaalsite milieuraden, het voorraadbeheer, de baggerspecie, het doelgroepenbeleid, het toegepast wetenschappelijk onderzoek leefmilieu. In totaal namen secretariaatsleden en/of raadsleden deel aan ongeveer 40 externe overlegvergaderingen in 2003.

3.6.3. Studiedagen

Ook dit jaar was het secretariaat vertegenwoordigd op verschillende externe studiedagen. In totaal bezochten de secretariaatsleden ongeveer 50 studiedagen. Het schriftelijk verslag van deze activiteiten wordt telkens meegedeeld aan de plenaire vergadering van de MiNa-Raad.

3.6.4. EEAC

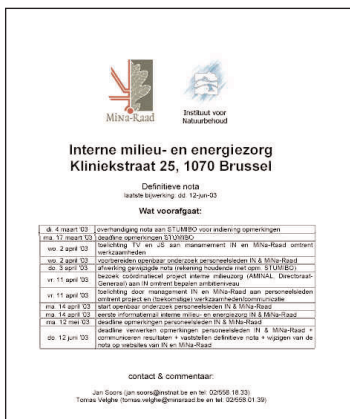
De MiNa-Raad is medeoprichter (1993) van een overlegplatform voor de milieuadviesraden uit de verschillende EU-Lidstaten. Dit overleg draagt als naam de *European Environmental Advisory Councils* (EEAC). Jan Verheeke zetelde als vertegenwoordiger van de MiNa-Raad in de stuurgroep van dit Europese overlegplatform tot 15 september 2003. Luc Goeteyn trad op in de EEAC-Werkgroep Governance op 27 & 28 april 2003 in Wenen en op 4 & 5 september 2003 in Brussel. Dirk Uyttendaele volgde de Werkgroep Mariene Ecologie op 31 maart 2003 in Brussel en op 8 oktober 2003 in Firenze. Sinds de jaarlijkse EEAC-conferentie, die in 2003 doorging in Firenze tussen 8 & 11 oktober, fungeert ondervoorzitter Hubert David als Commissaris Revisor van het EEAC. Ondertussen heeft de EEAC geïnformeerd naar de mogelijkheden om haar secretariaat te huisvesten in de gebouwen van de MiNa-Raad. Het antwoord op deze vraag werd verdaagd omdat nog geen goede inschatting kan gemaakt worden van alle effecten van de geplande hervormingen van de Vlaamse administratie en van het Vlaamse adviesradenlandschap.

IV. Interne milieu- en energiezorg 2003

4.1. Situering

Reeds van bij zijn ontstaan in 1992 probeert het secretariaat van de MiNa-Raad aandacht te besteden aan interne milieu- en energiezorg. Sinds 2001 werd deze aandacht geïntensifieerd. Zo tracht het secretariaat sindsdien meer gestructureerd te werk te gaan, zorgt het ervoor dat er veel meer overleg is met de andere gebruikers van het gebouw (= het Instituut voor Natuurbehoud), en besteedt het meer aandacht aan de interne en externe communicatie van de maatregelen. Dit hoofdstuk over interne milieu- en energiezorg in het jaarverslag is een verderzetting van wat is opgenomen in het jaarverslag 2002.

4.2. Overzicht van de maatregelen in 2003

Figuur 1: Nota interne milieu- en energiezorg Kliniekstraat 25

Het Instituut voor Natuurbehoud en het secretariaat van de MiNa-Raad werken nauw samen inzake interne milieu- en energiezorg. Beide instellingen stelden daartoe op 12 juni 2003, na het voeren van een openbaar onderzoek bij de personeelsleden, een nota vast die een overzicht geeft van de gerealiseerde en geplande projecten inzake interne milieu- en energiezorg. De nota moet als het “plan van aanpak” beschouwd worden ter (verdere) introductie van interne milieu- en energiezorg in de Kliniekstraat 25. Het raadplegen van de nota is mogelijk op www.minaraad.be (aanklikken “voorstelling”, vervolgens “interne milieu- en energiezorg”).

De maatregelen uit deze nota die in 2003 werden uitgevoerd op het secretariaat van de MiNa-Raad, zijn opgenomen in tabel x.

De projectnummers in tabel x verwijzen enerzijds naar het soort project:

AFV:	verwijst naar een project i.v.m. afvalbeheer of -preventie
ENE:	verwijst naar een project inzake rationeel energiegebruik
EXT:	verwijst naar een project inzake externe communicatie of extern overleg
MOB:	verwijst naar een project inzake mobiliteit
ORG:	verwijst naar een project inzake organisatorische aanpak
SEN:	verwijst naar een project inzake sensibilisering en communicatie personeelsleden
WAT:	verwijst naar een project inzake rationeel watergebruik

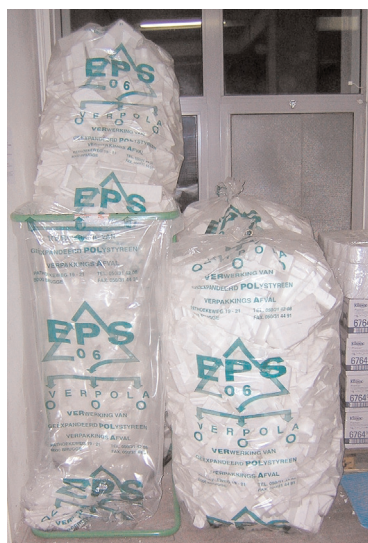
Anderzijds geven de projectnummers een inschatting van wat voorheen reeds met betrekking tot dit onderwerp werd gerealiseerd: zo geeft bijvoorbeeld AFV-016 aan dat vóór 2003 reeds 15 projecten inzake afvalbeheer of -preventie werden gerealiseerd in het gebouw van de MiNa-Raad. Sommige projectcodes in tabel x volgen elkaar trouwens niet op. Dit kan te maken hebben met het feit dat: 1° in de nota (cf. supra) ook maatregelen worden opgenomen die enkel betrekking hebben op het Instituut voor Natuurbehoud, of 2° dat maatregelen in 2003 werden gerealiseerd die bij opstelling van de nota gepland waren (en daardoor een “vast” volgnummer kregen), ofwel 3° dat maatregelen in 2003 werden gerealiseerd die bij de opstelling van de nota eigenlijk niet gepland waren (en daardoor een nieuw “vast” volgnummer kregen).

De datum van realisatie geeft aan wanneer het project werd gerealiseerd en/of gecommuniceerd, en het toepassingsgebied laat zien of het project voor het hele gebouw werd gerealiseerd ofwel enkel op het secretariaat van de MiNa-Raad.

OVERZICHT VAN DE MAATREGELEN GENOMEN INZAKE INTERNE MILIEU- EN ENERGIEZORG IN 2003 OP HET SECRETARIAAT VAN DE MINA-RAAD

ID	Projectn°	Projectomschrijving	Datum realisatie	Toepassingsgebied
1	AFV-016	Invoeren selectieve inzameling isomo-afval	14-jan-03	IN/MINA
2	AFV-018	Optimaliseren contracten Net Brussel inzake ophaling papiercontainers	06-feb-03	IN/MINA
3	AFV-019	Verwijderen oude kopieermachines	06-feb-03	MINA
4	AFV-020	Verwijderen oude energieverstovende koelkast	17-mei-03	MINA
5	AFV-023	Herlaadbare batterijen beter ingang doen vinden	22-mei-03	IN/MINA
6	AFV-026	Invoeren selectieve inzameling voor afval verzameld in kelder (bv. uit bedrijfswagens)	14-nov-03	IN/MINA
7	AFV-027	Invoeren selectieve inzameling gloeilampen, spaarlampen en kleine TL-lampen	22-mei-03	IN/MINA
8	AFV-028	Plaatsen kleine bokaal voor faxcartridges MiNa-Raad	12-sep-03	MINA
9	ENE-015	Vermijden elektriciteitsverbruik zelden gebruikte waterboiler MiNa-Raad	14-jan-03	MINA
10	ENE-016	Vermijden elektriciteitsverbruik airco serverlokaal	14-jan-03	MINA
11	ENE-043	Verlichting in toiletten optimaliseren	10-jul-03	IN/MINA
12	ENE-046	Aankoop nieuwe koelkast MiNa-Raad met Energie A+-label	21-jun-03	MINA
13	EXT-001	Mededelen bekommernissen “project interne milieuzorg MVG” aan AMINAL DG	20-feb-03	MINA
14	EXT-002	Bemerkingen formuleren ter verbetering van energieboekhouding Ingenium	24-mrt-03	IN/MINA
15	EXT-004	Beschrijving project interne milieu- en energiezorg in jaarverslag MiNa-Raad	25-apr-03	MINA
16	EXT-005	Externe communicatie project interne milieu- en energiezorg Kliniekstraat 25 via website MiNa-Raad	13-jun-03	IN/MINA
17	EXT-006	Verzenden persbericht omtrent “project interne milieu- en energiezorg in Kliniekstraat 25”	02-jul-03	IN/MINA
18	MOB-003	Plaatsen fietsenstalling inkom en kelder	12-sep-03	IN/MINA
19	MOB-006	Beter bekend maken aanwezigheid van douches in het gebouw	10-jul-03	IN/MINA
20	SEN-004	Voorzien van plakkers met vraag uitdoven lichten na bezoek toiletten	14-jan-03	IN/MINA

ID	Projectn°	Projectomschrijving	Datum realisatie	Toepassingsgebied
21	SEN-005	Aankoop energiemeter om stroomverbruik te meten	31-mrt-03	MINA
22	SEN-006	Duidelijk communiceren aanspreekpunt voor interne milieu- en energiezorg	11-apr-03	IN/MINA
23	SEN-007	Verklaring management IN en MiNa-Raad omtrent interne milieu- en energiezorg	11-apr-03	IN/MINA
24	SEN-008	Openbaar onderzoek binnen IN en MiNa-Raad organiseren omtrent geplande projecten	14-apr-03	IN/MINA
25	SEN-009	Op geregelde tijdstippen een informatiemail omtrent interne milieu- en energiezorg versturen naar personeelsleden	14-apr-03	IN/MINA
26	SEN-010	Ter beschikking stellen van een energiemeter voor personeelsleden (voor metingen thuis)	14-apr-03	IN/MINA
27	SEN-016	Uithangen affiches Coördinatieceel Milieuzorg Vlaamse overheid	14-nov-03	IN/MINA
28	WAT-007	Voorzien milieuvriendelijke douchegel in douches	23-jun-03	IN/MINA

Figuur 2: Invoeren selectieve inzameling isomo-afval

Een meer gedetailleerde beschrijving van het overgrote deel van deze uitgevoerde maatregelen (alsook een overzicht van de vóór 2003 genomen maatregelen) is ook te vinden op www.minaraad.be.

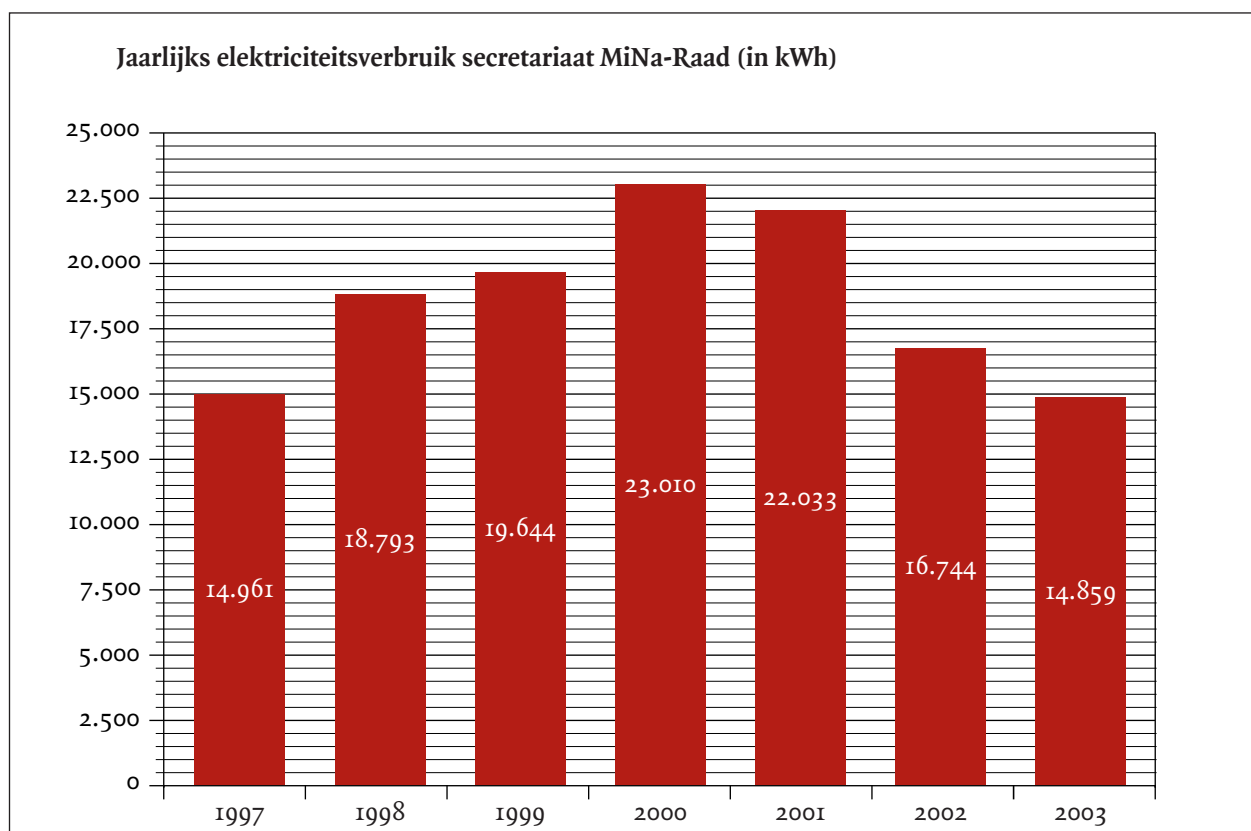
4.3. Inpassing van de aandacht van het secretariaat van de MiNa-Raad binnen de projecten geïnitieerd door de Vlaamse overheid

Ook de Vlaamse overheid in zijn geheel tracht via een tweetal (grootschalige) projecten de milieudruk van zijn activiteiten te verminderen. Het secretariaat van de MiNa-Raad denkt actief mee bij deze projecten, en deelt zijn eigen ervaringen met de projectleiders. Meer in het bijzonder gaat het om actieve inbreng in het project “Interne milieuzorg in de Vlaamse overheid” (via regeringsbeslissing van 8 mei 2002) en het project “Voorbeeldrol Vlaamse overheid met betrekking tot energiebesparing” (geïnitieerd door een resolutie gestemd in het Vlaams Parlement op 23 mei 2001). Meer informatie over deze projecten is te vinden op de website van de MiNa-Raad.

4.4. Effecten van de genomen maatregelen

Het secretariaat van de MiNa-Raad zorgt voor de opvolging van het energiegebruik in het gebouw in de Kliniekstraat 25. Het beschikt daardoor over overzichtelijke gegevens omtrent elektriciteits-, gas- en waterverbruik.

Reeds een heleboel van de maatregelen ter vermindering van het energieverbruik op het secretariaat van de MiNa-Raad werden genomen vóór 2003. We plukten in 2003 dus de resultaten van inspanningen die vroeger werden gedaan. In onderstaande grafiek wordt duidelijk weergegeven welk effect de inspanningen hebben op het elektriciteitsverbruik, en is duidelijk te zien dat in 2001 werd gestart met een verhoogde aandacht voor energiegebruik.

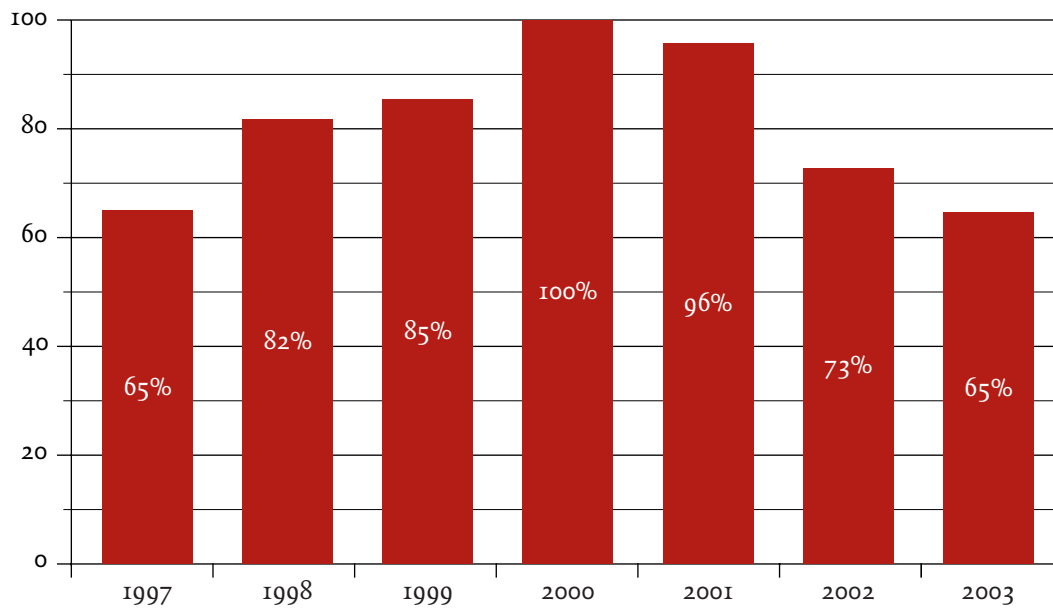

In percentages uitgedrukt, betekent dit dat het secretariaat van de MiNa-Raad met enkele eenvoudige maatregelen, in 2003 35 % bespaarde t.o.v. 2000. Dit besparingspercentage moet als een absolute ondergrens worden beschouwd. Bij de berekening ervan werd immers geen rekening gehouden met de autonome stijging van het elektriciteitsverbruik (zoals vastgesteld in de periode 1997-2000), noch met de uitbreiding met 20 % van het personeelsbestand van het secretariaat van de MiNa-Raad in de periode 2000-2003.

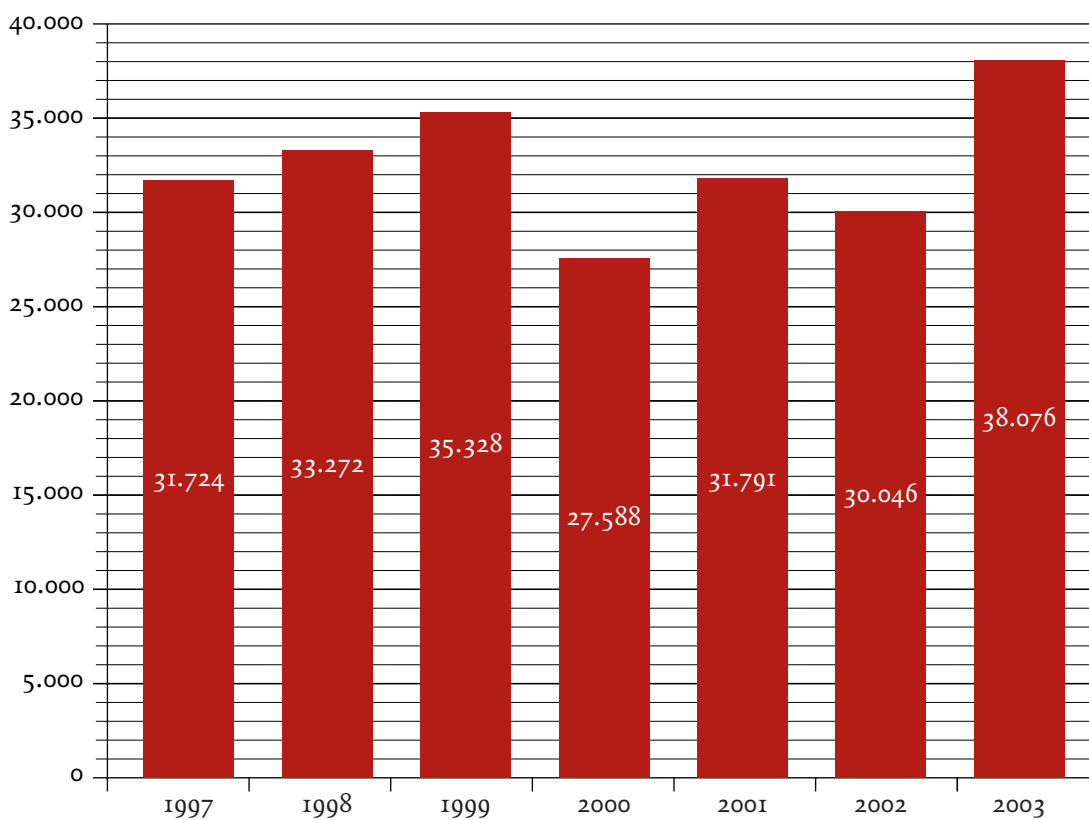
Voor het aardgasverbruik in 2003 kunnen geen gegevens voor het secretariaat van de MiNa-Raad apart worden weergegeven. Voor aardgas bestaat er immers slechts 1 teller voor het hele gebouw. Zodoende kan in onderstaande figuur enkel de evolutie van het aardgasverbruik van het hele gebouw worden weergegeven. In 2004 wordt gewerkt aan een betere toewijzing van het aardgasverbruik aan de verschillende gebruikers van het gebouw.

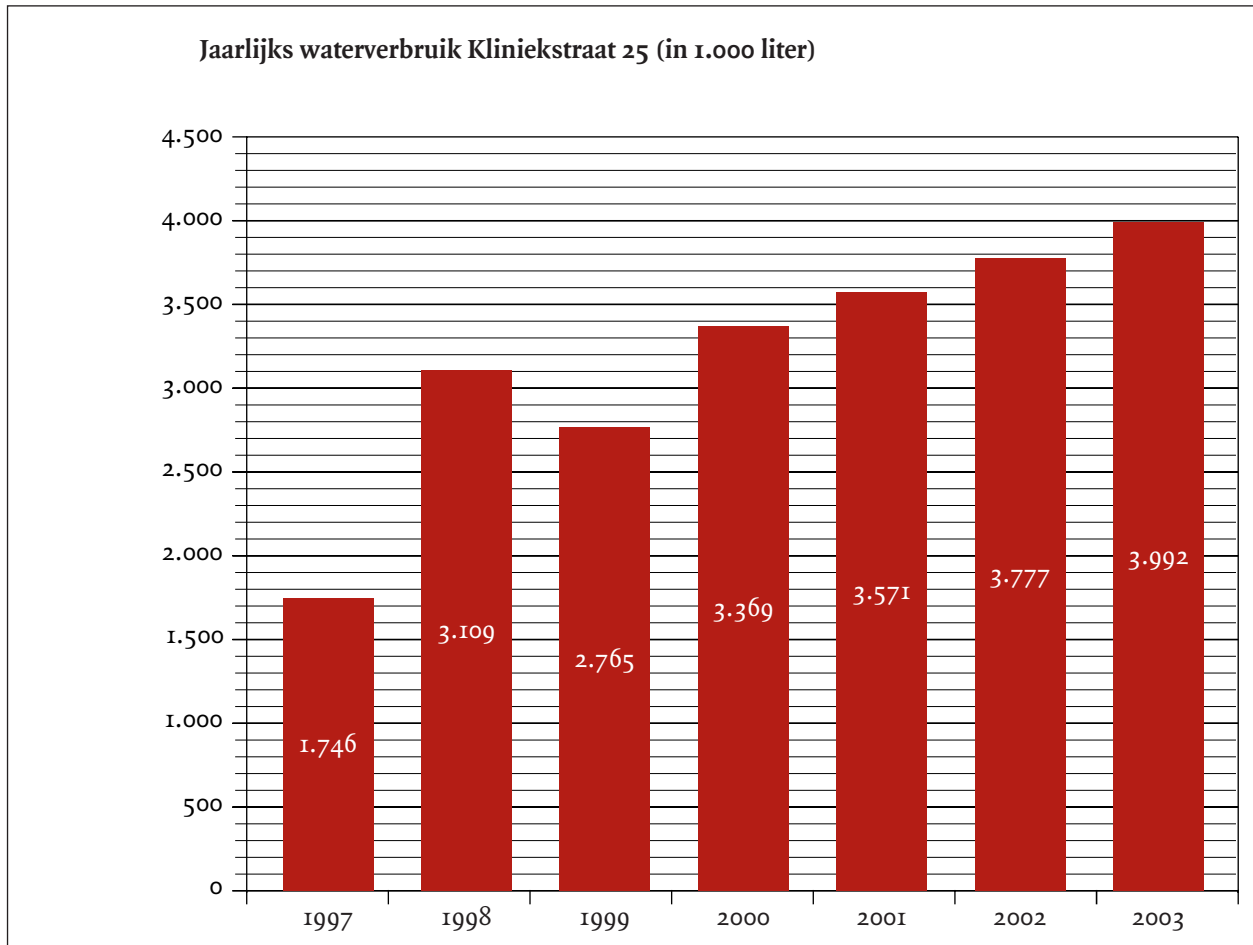
Ook het waterverbruik kan – wegens het slechts aanwezig zijn van één waterteller in het gebouw – niet uitsluitend worden “toegewezen” aan het secretariaat van de MiNa-Raad. Ook hier beperkt onderstaande figuur zich dus tot de evolutie van het waterverbruik voor het hele gebouw.

Jaarlijks elektriciteitsverbruik secretariaat MiNa-Raad (in %)
 vergelijking van het jaarlijks verbruik ten overstaan van het basisjaar 2000

Jaarlijks verbruik aardgasverbruik Kliniekstraat 25 (in m³)
 (niet klimaat-gecorrigeerd)

Inzake afvalgegevens beschikt het secretariaat van de MiNa-Raad over te weinig objectieve gegevens. Daaraan wordt gewerkt in 2004.

V. Financieel beheer

In 2003 beschikte de MiNa-Raad over een dotatie van € 932.000 (Administratieve Begroting, Programma 61.1, begrotingsartikel 4102, “Dotatie aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen”). De feitelijke inkomsten waren als volgt samengesteld:

Het overgedragen saldo voor 2002 en de voorgaande jaren was positief en bedroeg € 157.939,64. Hierin zit ook een deel van de extra dotatie die uitbetaald werd in 2002 (€ 97.200) in het kader van de VEN-werkzaamheden. De MiNa-Raad diende tegen eind maart 2003 advies te geven over het Vlaams Ecologisch Netwerk en daarvoor waren extra middelen nodig zoals bijkomende computers en personeel. Het grootste gedeelte van deze dotatie werd overgedragen naar 2003 omdat de werkzaamheden gesitueerd waren tussen december 2002 en april 2003.

De dotatie werd volledig uitbetaald: € 932.000, na aanvraag en voorlegging van jaarverslag en financieel verslag van het voorgaande jaar, en na verantwoording en toelichting bij de actuele financiële toestand.

De bijkomende inkomsten bedroegen € 3.165 en hebben betrekking op de inschrijvingsgelden voor de studiedag rond participatie van gemeentelijke milieuraden georganiseerd op 16 september 2003.

De totale feitelijke inkomsten in 2003 bedroegen aldus € 935.165.

De werkelijk gedane uitgaven in 2003 bedroegen € 977.162,73. De MiNa-Raad heeft in 2003 dus zijn volledige dotatie en een deel van het positief overgedragen saldo van vorige jaren opgebruikt. Het resterende positief saldo van voorgaande jaren wordt principieel in mindering gebracht bij de uitbetalingsruimte met betrekking tot de dotatie van 2004.

Omdat de MiNa-Raad, als overheidsorgaan, op een relatief autonome wijze omspringt met zijn budget, wordt jaarlijks een verslag opgemaakt door een onafhankelijk revisor. Het huishoudelijk reglement van de MiNa-Raad (zie bijlage 6.2) bepaalt immers: “De financiële rekeningen worden nagezien en goedgekeurd door een revisor die door de Raad is aangesteld”. Het financieel beheer kreeg de laatste jaren nog nooit opmerkingen te verwerken en ook het jaarverslag 2002 oordeelde de revisor correct en conform.

Voor het overige dient opgemerkt te worden dat de raadsleden sinds 1992 besloten hebben af te zien van de zitpenningen die hen normaalgezien toekomt (ten gevolge van het besluit van de Vlaamse regering van 14 december 1983 houdende sommige maatregelen tot harmonisatie van de presentiegelden en vergoedingen van adviesorganen). Voor de deelname aan de vergaderingen (bijzondere werkgroep en bilaterale) in verband met de VEN-werkzaamheden werden echter in 2003 wel zitpenningen uitbetaald.

VI. Bijlagen

6.1. Oprichtingsdecreet

29 april 1991. - Decreet tot instelling van een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en tot vaststelling van de algemene regelen inzake de erkenning en de subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen (1)

De Vlaamse Raad heeft aangenomen en Wij, Executieve, bekrachtigen hetgeen volgt:

HOOFDSTUK I. – Algemeen

Artikel 1. Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 107 quater van de Grondwet.

HOOFDSTUK II. - De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Art.2. Er wordt een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen ingesteld, hierna te noemen de Raad.

Art.3. § 1. De Raad is samengesteld uit één voorzitter, één ondervoorzitter, tweeëntwintig leden en zeven ledendeskundigen, allen benoemd door de Vlaamse Executieve.

De voorzitter, de ondervoorzitter en de tweeëntwintig leden zijn stemgerechtigd.

§ 2. De voorzitter en de ondervoorzitter worden door de Vlaamse Executieve benoemd onder de personen die deskundig zijn in de milieu- of de natuursector.

De voorzitter of de ondervoorzitter moeten op het ogenblik van de benoeming lid zijn van een § 3, punt 1, van dit artikel bedoelde vereniging.

§ 3. De leden worden als volgt aangewezen:

1. Twaalf vertegenwoordigers uit de voordracht van verenigingen, opgericht op particulier initiatief in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk of een instelling van openbaar nut, met zetel in het Vlaams Gewest of in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, met uitsluitend als doelstelling het leefmilieu of het natuurbehoud, ledenverenigingen of afdelingen tellen en die actief zijn in het gehele Vlaamse Gewest, na advies van hun koepelorganisatie.

Het in het eerste lid bedoelde advies vervalt voor de vertegenwoordigers die rechtstreeks door een koepelorganisatie worden voorgedragen.

Onder “koepelorganisatie” in de zin van dit decreet wordt een organisatie met rechtspersoonlijkheid verstaan, die een aantal verenigingen, eventueel bestaand uit verschillende afdelingen en al dan niet met rechtspersoonlijkheid, als aangesloten leden telt, die via een coördinatiestructuur tot gezamenlijke standpunten en acties komen waarbij de koepelorganisatie als spreekbuis voor de ledenverenigingen optreedt.

2. Zes vertegenwoordigers uit de voordracht van de organisaties die vertegenwoordigd zijn in de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen.

3. Telkens één vertegenwoordiger uit de voordracht van de volgende sectorraden: de Vlaamse Hoge Raad van Natuurbehoud, de Vlaamse Hoge Jachtraad, de Vlaamse Hoge Raad van de Riviervisserij en de Vlaamse Hoge Bosraad.

§ 4. De ledendeskundigen worden aangewezen enerzijds één uit de voordracht van de Vereniging van Provincies en één uit de voordracht van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten en anderzijds vijf uit de voordracht van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid, uit de universitaire en wetenschappelijke instellingen, zodanig gekozen dat de wetenschappelijke disciplines inzake de milieuhygiëne en het natuurbehoud in de Raad vertegenwoordigd zijn.

§ 5. De Vlaamse Executieve benoemt, uit de voordracht van de respectieve verenigingen, organisaties en raden, voor elk lid een plaatsvervanger die aan de werkzaamheden van de Raad deelneemt bij afwezigheid van het effectief lid.

§ 6. De duur van het mandaat bedraagt vier jaar en is hernieuwbaar. Het lid dat voortijdig ophoudt zijn mandaat uit te oefenen, wordt vervangen door zijn plaatsvervanger, die zijn mandaat voltooit.

Het lidmaatschap van de leden eindigt evenwel op de datum, waarop de organisatie, de vereniging of de instelling die de voordracht deed, aan de Vlaamse Executieve meldt dat het betrokken lid niet langer haar vertegenwoordiger is, waarbij terzelfder tijd een nieuw lid wordt voorgedragen.

§ 7. De leidende ambtenaren van de Diensten van de Vlaamse Executieve, die een hoofdopdracht hebben inzake het leefmilieu of het natuurbehoud, van de wetenschappelijke instellingen van het Vlaamse Gewest, die een hoofdopdracht hebben inzake het leefmilieu of het natuurbehoud en van de publiekrechtelijke rechtspersonen onder het gezag of de controle van het Vlaamse Gewest, die een hoofdopdracht hebben inzake het leefmilieu of het natuurbehoud, of hun plaatsvervangers, kunnen op vraag van de Voorzitter de vergaderingen van de Raad met raadgevende stem bijwonen.

Art. 4. § 1. De Raad heeft een algemene bevoegdheid inzake studie, aanbeveling en advies, op eigen initiatief of op vraag van [het Vlaams Parlement of (*ing. decr. 18 mei 1999, art. 4, I: 25 juli 1999*)] de Vlaamse Executieve, in verband met alle aangelegenheden die betrekking hebben op het leefmilieu of het natuurbehoud.

§ 2. De Vlaamse Executieve wint het advies van de Raad in over:

1° voorontwerpen van decreet die betrekking hebben op het leefmilieu of het natuurbehoud, met uitzondering van het begrotingsdecreet;

2° het te voeren begrotingsbeleid inzake het leefmilieu en het natuurbehoud;

3° de krachtlijnen van het te voeren beleid inzake het leefmilieu en het natuurbehoud;

4° het ontwerp van besluit van de Vlaamse Executieve tot vaststelling van de regels met betrekking tot de erkenning en subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen, zoals bepaald in artikel 16 van dit decreet.

[5° voorontwerpen van decreet en ontwerpen van reglementair besluit die betrekking hebben op mobiliteit, verkeersinfrastructuur of op sterk mobiliteitsgenererende activiteiten, met uitzondering van voorontwerpen van begrotingsdecreet, zoals bedoeld in artikel 55, § 3, 1°, van het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg en tot oprichting van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen;

6° de krachtlijnen van het te voeren beleid inzake mobiliteit, met uitzondering van het beleid inzake de havens en de luchthavens zoals bedoeld in artikel 55, § 3, 3°, van het in 5° genoemde decreet;

7° alle ontwerpen inzake beleidsondersteuning, zoals bedoeld in artikel 55, § 3, 4°, van het in 5° genoemde decreet. (ing. decr. 20 april 2001, art. 69, I: te bepalen door Vlaamse regering)]

§ 3. De Raad brengt advies uit binnen de termijn vermeld in de adviesaanvraag. Die termijn mag [wat het Vlaams Parlement betreft, niet korter zijn dan dertig dagen en, wat de Vlaamse regering betreft, (ing. decr. 18 mei 1999, art. 4, I: 25 juli 1999)] niet minder dan tien werkdagen bedragen.

Indien het advies binnen de voormelde termijn niet is uitgebracht, kan de betrokken aangelegenheid verder worden behandeld.

§ 4. De voorzitter van de Raad kan omtrent de aangelegenheden waarover de Raad op eigen initiatief of op verzoek van [het Vlaams Parlement of (ing. decr. 18 mei 1999, art. 4, I: 25 juli 1999)] de Vlaamse Executieve adviseert, vooraf het advies inwinnen van de in artikel 3, § 3, 3, genoemde sectorraden.

§ 5. De Raad legt jaarlijks aan de Vlaamse Executieve en aan de Vlaamse Raad een verslag over van zijn werkzaamheden.

§ 6. De adviezen van de Raad zijn openbaar nadat ze medegedeeld zijn aan [het Vlaams Parlement of (ing. decr. 18 mei 1999, art. 4, I: 25 juli 1999)] de Vlaamse Executieve.

Art. 5. De Raad stelt zijn bureau samen en kan werkgroepen oprichten.

Art. 6. De Raad stelt zijn huishoudelijk reglement op, dat minstens regelt:

1° de bevoegdheden van de voorzitter en de ondervoorzitter;

2° de bevoegdheden en de werkwijze van het bureau;

3° de wijze van bijeenroeping en beraadslaging;

4° de frequentie van de vergaderingen;

5° de bekendmaking van de handelingen;

6° de voorwaarden waaronder de Raad een beroep kan doen op deskundigen of op permanente of tijdelijke werkgroepen.

Dit reglement wordt ter goedkeuring aan de Vlaamse Executieve voorgelegd.

Art. 7. De Raad kan, voor het onderzoek van bijzondere vraagstukken, een beroep doen op derden, onder de voorwaarde bepaald in het huishoudelijk reglement.

- Art. 8.** De Raad beschikt over een dotatie ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.
- Art. 9.** De Vlaamse Executieve stelt de Raad een permanent secretariaat ter beschikking, dat naast personeel met een administratieve opleiding eveneens personeel met een wetenschappelijke opleiding omvat.
- De Vlaamse Executieve kan hiervoor onder meer een beroep doen op contractueel in dienst genomen personeel. Ter zake stelt zij het aantal, de loopbaan en de bezoldigingsregeling vast, in overeenstemming met de aard van de functie en de gevraagde kwalificaties.
- Art. 10.** Aan de voorzitter, de ondervoorzitter en de leden van de Raad en de werkgroepen worden presentiegelden, reis- en verblijfkosten toegekend onder door de Vlaamse Executieve te bepalen regels.

[HOOFDSTUK III. - Erkenning en subsidiëring van verenigingen en projecten]

[Art. 11. – Art 16] [...]

HOOFDSTUK IV. - Slotbepalingen

- Art. 17.** Het koninklijk besluit van 16 december 1981 houdende oprichting van de Vlaamse Raad voor het Leefmilieu wordt opgeheven op de datum van de installatie van de Raad.
- Art. 18.** De Vlaamse Executieve bepaalt voor elk artikel de datum van inwerkingtreding.

6.2. Huishoudelijk reglement van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

De MiNa-Raad,

In vergadering bijeen op 18 mei en 5 oktober 2000;

Gelet op het decreet van 29 april 1991 tot instelling van een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en tot vaststelling van de algemene regelen inzake de erkenning en subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen, inzonderheid op artikel 6 van dat decreet;

Gelet op het feit dat de MiNa-Raad nu acht jaar gewerkt heeft, en er daarom een algemene revisie van het huishoudelijk reglement aangewezen is, ten einde het aan te passen aan de huidige werkwijze;

Legt volgende gewijzigde huishoudelijk reglement, vergezeld van memorie van toelichting, voor aan de Vlaamse regering:

1. Voorafgaande titel

- Artikel 1.** In dit huishoudelijk reglement wordt verstaan onder:
- a) “Raad” : de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, opgericht bij decreet van 29 april 1991 tot instelling van een Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen enz.;
 - b) “Voorzitter” en “Ondervoorzitter” : de voorzitter en ondervoorzitter van de Raad, zoals bedoeld in art. 3 van dit decreet;

- c) “Leden” : de leden, zoals bedoeld in art. 3, par. 2 en 3 van dit decreet;
- d) “Stemgerechtigde Leden” : de leden, zoals bedoeld in art. 3, par. 2 van dit decreet;
- e) “Plaatsvervangers” : de plaatsvervangers, zoals bedoeld in art. 3, par. 4 van dit decreet, voor zover ze hun functie als zodanig waarnemen en stemgerechtigd zijn;
- f) “Bureau” : het bureau, zoals bedoeld in art. 5 van dit decreet;
- g) “Werkgroep” : een werkgroep, zoals bedoeld in art. 5 van dit decreet;
- h) “Deskundigen” : deskundigen zoals bedoeld in art. 6 van dit decreet;
- i) “directeur” en adviseur” : de leidinggevende ambtenaren van het permanent secretariaat zoals bepaald in art. 9 van dit decreet;
- j) “Derden” : andere personen dan die welke hiervoor vermeld werden.

Art. 2. De Raad oefent alle hem toegekende bevoegdheden uit, onder voorbehoud van de delegaties die door het decreet, krachtens dit reglement aan de Voorzitter, aan het Bureau, aan de werkgroepen of aan de directeur worden toegekend.

11. Vergaderingen van de Raad

Art. 3 §1. De Raad vergadert minstens tienmaal per jaar.

§2. De Voorzitter belegt de vergaderingen, na overleg met het Bureau en met inachtneming van de besluiten die de Raad daaromtrent heeft genomen. De Voorzitter bepaalt het tijdstip en de plaats van de vergaderingen.

§3. De Raad wordt eveneens binnen tien werkdagen bijeengeroepen als ten minste één derde van de stemgerechtigde leden daarom verzoekt. Dit verzoek wordt schriftelijk en gemotiveerd ingediend bij de Voorzitter.

Art. 4 §1. De Voorzitter stelt, samen met het Bureau, de agenda op voor de vergaderingen van de Raad. De leden van de Raad kunnen vooraf een schriftelijk, gemotiveerd voorstel van agendapunt indienen bij de Voorzitter.

§2. Bij de opening van de vergadering wordt de agenda door de Raad bekrachtigd.

§3. Op voorstel van een stemgerechtigd lid kan de Raad bij de opening van de vergadering spoedeisende of dringende onderwerpen aan de agenda toevoegen. De indiener wordt verzocht om een schriftelijke inleiding en eventueel een argumentatie rond het agendapunt voor te bereiden.

Art. 5 §1. De directeur zorgt ervoor dat de uitnodiging met de agenda en de stukken ten minste tien dagen voor de vergadering per brief verzonden wordt naar de leden van de Raad.

§2. De Voorzitter kan, bij het opstellen van de agenda, bij wijze van uitzondering beslissen dat deze verplichting voor bepaalde stukken niet van toepassing is. De Voorzitter motiveert deze beslissing op de eerstvolgende vergadering van de Raad.

§3. De plaatsvervangers ontvangen ten minste tien dagen voor de vergadering de stukken die nodig zijn om op de hoogte te blijven van de werkzaamheden van de Raad.

- Art. 6** §1. Ieder lid tekent op de vergadering de presentielijst.
- §2. Een lid dat verhinderd is een vergadering van de Raad bij te wonen, deelt dat tijdig mee aan zijn in het benoemingsbesluit aangewezen plaatsvervanger en aan de directeur.
- §3. De plaatsvervanger die dan de vergadering bijwoont, heeft alle rechten van het lid dat hij vervangt. Is de plaatsvervanger eveneens verhinderd, dan meldt ook hij dat tijdig aan de directeur.
- Art. 7** §1. De Voorzitter leidt de vergadering van de Raad.
- §2. Als de Voorzitter verhinderd is, wordt de vergadering geleid door de Ondervoorzitter. Is ook de Ondervoorzitter verhinderd, dan wordt de vergadering geleid door het oudste stemgerechtigde lid van de Raad dat aanwezig is.
- Art. 8** §1. Tijdens de vergadering van de Raad mag het woord alleen gevoerd worden na de toestemming van de Voorzitter.
- §2. Als een spreker zich hieraan niet houdt, dan kan de Voorzitter hem het woord ontnemen.
- §3. De Voorzitter kan de beraadslagingen sluiten wanneer hij meent dat bij de behandeling van een onderwerp geen nieuwe elementen meer naar voren worden gebracht.
- Art. 9** §1. De vergaderingen zijn niet openbaar.
- §2. Leden die zich op eigen kosten willen laten bijstaan door derden, vragen hiervoor voor de aanvang van de vergadering de toestemming aan de Voorzitter.
- §3. De Voorzitter kan bovendien derden uitnodigen, hetzij deskundigen, hetzij leidende ambtenaren of hun plaatsvervangers van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, van de wetenschappelijke instellingen of van de Vlaamse openbare instellingen.
- §4. Wanneer derden of deskundigen deelnemen aan de werkzaamheden van de Raad, stelt de Voorzitter deze aan de Raad voor. Deze derden of deskundigen hebben een raadgevende functie. Zij krijgen alleen maar het woord na toelating van de Voorzitter.
- Art. 10** §1. De directeur zorgt voor een ontwerpverslag van elke vergadering. Hierin worden vermeld : de plaats en de datum van de vergadering; de namen van de aanwezigen en van hen die verhinderd waren; het verloop van de besprekingen; de besluitenlijst. De directeur stuurt het ontwerpverslag zo spoedig mogelijk naar de leden en hun plaatsvervangers.
- §2. De Voorzitter plaatst het ontwerpverslag ter bespreking en bekrachtiging op de agenda van de eerstvolgende vergadering van de Raad.
- §3. Na de bekrachtiging ondertekenen de Voorzitter en de directeur het verslag met de besluitenlijst.
- Art. 11** §1. Ontwerpen van uit te brengen adviezen worden bij de Raad aanhangig gemaakt door de Voorzitter, het Bureau, of door een werkgroep van de Raad. Andere voorstellen van beslissingen kunnen ook door raadsleden aanhangig worden gemaakt.

§2. De voorstellen worden, bij voorkeur in de vorm van een ontwerp, schriftelijk en rekening houdend met de termijnen vermeld in artikel 5, §1 van dit reglement, ingediend bij de Voorzitter die ze op de agenda van de Raad plaatst.

§3. Voorstellen van wijzigingen, aanvullingen of standpunten inzake bij de Raad aanhangig gemaakte ontwerpadviezen kunnen alleen gaan over thema's die reeds in het ontwerpadvies aan bod komen of in de werkgroep behandeld werden, en dienen daarbij aan te sluiten.

§4. Voorstellen van wijzigingen, aanvullingen of standpunten worden bij voorkeur ingebracht en besproken op de laatste werkgroepvergadering in verband met het ontwerpadvies. Ze worden schriftelijk, bij voorkeur minstens vierentwintig uur voor de raadszitting ingebracht.

Art. 12 §1. De Raad kan alleen maar geldig beslissen als bij de stemming ten minste de helft van de stemgerechtigde leden of hun plaatsvervangers aanwezig is. De Voorzitter kan om gewichtige redenen en na uitdrukkelijke motivering van deze bepaling afwijken.

§2. De Raad beslist bij meerderheid van de aanwezige stemgerechtigde leden of hun plaatsvervangers.

§3. Bij staking van stemmen is het voorstel verworpen. In dit geval worden de verschillende standpunten en zij die de desbetreffende standpunten steunen gelijkwaardig in het advies of het verslag opgenomen.

§4. De Raad streeft, wat zijn adviezen betreft, naar consensus. Op de vergadering toegelichte en niet door de meerderheid ondersteunde standpunten van stemgerechtigde leden worden genoteerd en aan de bevoegde overheid meegedeeld.

§5. Over personen wordt geheim gestemd.

III. Het Bureau

Art. 13 §1. De Raad heeft een bureau samengesteld als volgt:

- a) de Voorzitter;
- b) de Ondervoorzitter;
- c) vier leden aangewezen onder de raadsleden;
- d) de directeur.

§2. Het Bureau wordt opnieuw samengesteld bij elke hersamenstelling van de Raad. Het lidmaatschap van het Bureau eindigt alleszins als het betrokken raads-lid eindigt lid te zijn van de Raad.

Art. 14 §1. Het Bureau bereidt de vergaderingen van de Raad voor en staat de Voorzitter bij. Dit houdt onder meer in :

- a) De ontwerpagenda van de raadsvergaderingen vaststellen en de te nemen beslissingen of uit te brengen adviezen voorstellen;
- b) De verslagen van de vergaderingen van de Raad vaststellen;
- c) Aan de Raad voorstellen doen tot regeling van diens werkzaamheden en toezicht houden op de voortgang van de werkzaamheden van de werkgroepen;
- d) Het opstellen van een ontwerpjaarverslag van de Raad;

e) Namens de Raad beslissingen nemen inzake het praktische, organisatorische, financiële en personeelsbeheer van de Raad, rekening houdend met de wettelijke en reglementaire bepalingen in dat verband.

§2. Het Bureau stelt eenmaal per jaar, na consultatie van de relevante overheden en administraties van de Vlaamse Gemeenschap, een ontwerp van strategisch werkplan en een ontwerpbegroting voor aan de Raad.

§3. Wat betreft het ontwerpen van het strategisch werkplan of het ontwerpen van een beleid inzake uit te brengen adviezen en te ondernemen activiteiten, kan het Bureau zich laten bijstaan door een ad hoc werkgroep die openstaat voor alle raadsleden en plaatsvervangers.

- Art. 15**
- §1. Het Bureau vergadert minstens tienmaal per jaar op initiatief van de Voorzitter. De Voorzitter van de Raad is tevens Voorzitter van het Bureau.
- §2. De Voorzitter stelt in overleg met de directeur, de agenda op voor de vergadering van het Bureau.
- §3. Het Bureau beslist met unanimiteit. Indien deze niet wordt bereikt, wordt het probleem voorgelegd aan de Raad.
- §4. De directeur zorgt er voor dat een ontwerpverslag van de vergadering opge maakt wordt; hij kan zich daartoe laten bijstaan door een personeelslid van het secretariaat. De directeur stuurt het ontwerpverslag met de bijbehorende besluitenlijst zo vlug mogelijk naar de leden van het Bureau. Het verslag en de besluitenlijst worden op de eerstvolgende vergadering bekrachtigd.

iv. De Voorzitter en de directeur

- Art. 16.** De Voorzitter en de directeur zijn belast met de uitvoering van wat de Raad beslist. Zij ondertekenen alle verslagen, beslissingen en adviezen. De Voorzitter kan de directeur richtlijnen en opdrachten geven bij het uitvoeren van de beslissingen van de Raad.
- Art. 17**
- §1. De directeur assisteert de Voorzitter, het Bureau en de Raad bij de uitvoering van hun opdracht. Hijzelf, de adviseur en de andere leden van het secretariaat kunnen zonder stemrecht de vergaderingen van de Raad bijwonen.
- §2. Bij afwezigheid van de directeur neemt de adviseur deze functie over.
- Art. 18**
- §1. De directeur is, namens de Raad, hoofd van het personeel dat aan de Raad ter beschikking wordt gesteld. Hij houdt zich hierbij aan het Vlaams personeelsstatuut en aan de richtlijnen die hem gegeven worden door de Voorzitter en het Bureau. Hij rapporteert regelmatig aan het Bureau.
- §2. Voor het opmaken van functiebeschrijvingen en het beoordelen van de proeftijd van nieuw aangeworven personeelsleden, is de directeur verantwoordelijk, binnen de kriglijnen die gegeven zijn door het Vlaams personeelsstatuut en na overleg met het Bureau.
- §3. Voor het aanwerven van nieuwe personeelsleden en de opvolging van het prestatie management van de personeelsleden is de directeur verantwoordelijk, binnen de kriglijnen die gegeven zijn door het Vlaams personeelsstatuut en na overleg met de Voorzitter.

§4. Voor wat de aanwerving en opvolging van prestatie management van directeur en adviseur aangaat, is de Voorzitter namens de Raad verantwoordelijk, binnen de krijtlijnen die gegeven zijn door het Vlaams personeelsstatuut.

v. De Werkgroepen

Art. 19 §1. De Raad beslist over het oprichten van permanente werkgroepen. Deze werkgroepen stellen op vraag van de Raad of op eigen initiatief een ontwerpadvies of voorstel van beslissing op. De Raad kan ook tijdelijke werkgroepen instellen met het oog op het voorbereiden van specifieke ontwerpadviezen.

§2. Tijdelijke werkgroepen zijn van rechtswege ontbonden als hun opdracht vervuld is. Permanente werkgroepen worden jaarlijks uitdrukkelijk herbevestigd naar aanleiding van de bespreking en de goedkeuring van het werkplan voor het komende jaar.

§3. De werkgroepen hebben tot taak alle zaken te behandelen die hen door of namens de Raad zijn opgedragen.

§4. De werkgroepen werken, naar gelang het geval, in opdracht en onder toezicht van de Raad. De werkgroepen brengen via hun voorzitter regelmatig verslag uit van hun werkzaamheden.

Art. 20 §1. Een werkgroep bestaat in beginsel uit leden van de Raad en / of hun plaatsvervangers. Ieder lid en iedere plaatsvervanger kan op zijn / haar verzoek deel uitmaken van een werkgroep, of de vergaderingen ervan bijwonen.

§2. Ieder stemgerechtigd lid van de Raad kan in zijn plaats één afgevaardigde aanwijzen in de vergaderingen van een werkgroep. Het stemgerechtigd lid van de Raad brengt de voorzitter van de werkgroep op de hoogte van deze volmacht.

§3. De voorzitters van de werkgroepen worden door de Raad aangewezen, en zijn in elk geval leden van de Raad of plaatsvervangers. De Raad kan ook ondervoorzitters aanwijzen bij bepaalde werkgroepen; deze vervangen de voorzitter van de werkgroep bij diens afwezigheid.

§4. De werkgroepvoorzitters en de leden hebben zitting in de werkgroepen voor maximaal de duur van hun lidmaatschap van de Raad.

§5. De voorzitter van de werkgroep kan, bij delegatie van de Raad, personen die geen lid kunnen zijn van de werkgroep, op grond van hun deskundigheid uitnodigen op de vergadering ervan. Raadsleden en plaatsvervangers die zich in de werkgroep willen laten bijstaan door derden, vragen hiervoor voor de aanvang van de vergadering de toestemming aan de voorzitter van de werkgroep.

§6. De vergaderingen van de werkgroep zijn niet openbaar. De werkgroep kan evenwel passieve waarnemers toelaten, op voorstel van de voorzitter van de werkgroep.

Art. 21 §1. De directeur van de Raad wijst, na overleg met de voorzitter van de werkgroep, een medewerker van het secretariaat aan als secretaris van de werkgroep.

§2. De voorzitter van de werkgroep belegt de vergaderingen, en bepaalt er het tijdstip, de plaats en de agenda van, na overleg met de leden van de werkgroep.

§3. Vijf dagen voor de vergadering van de werkgroep stuurt de secretaris ervan de agenda en stukken naar de leden.

§4. De agenda wordt bij de opening van de vergadering door de leden van de werkgroep bekrachtigd. Zij kunnen op dat moment bijkomende punten voorstellen, mits hiertoe een schriftelijke inleiding verstrekt wordt. De voorzitter van de werkgroep beslist over de behandeling hiervan.

§5. Ieder lid van de werkgroep tekent op de vergadering een presentielijst.

§6. Een werkgroep kan subwerkgroepen instellen, met het oog op de voorbereiding van voorontwerpadvies of andere voorontwerpen. De werkgroepsecretaris neemt ook het secretariaat waar van de subwerkgroep. De subwerkgroepen bezorgen de resultaten van hun werkzaamheden aan de voorzitter van de werkgroep.

Art. 22 §1. De voorzitter van de werkgroep leidt de vergadering. Is hij verhinderd, dan wordt nagegaan of een eventuele ondervoorzitter, een ander lid, een andere plaatsvervanger of een lid van het secretariaat het voorzitterschap van de werkgroep voor deze vergadering kan waarnemen. Zoniet wordt de vergadering van de werkgroep verdaagd.

§2. Tijdens de vergadering mag het woord alleen gevoerd worden na toestemming van de voorzitter. Als een spreker zich hieraan niet houdt, dan kan de voorzitter hem het woord ontnemen.

§3. De voorzitter kan de beraadslagingen sluiten wanneer hij meent dat bij de behandeling van een onderwerp, geen nieuwe elementen meer naar voor worden gebracht.

§4. De secretaris van de werkgroep is verantwoordelijk voor de verslaggeving van de vergaderingen van de werkgroep. De voorzitter plaatst het ontwerpverslag ter bespreking en bekrachtiging op de agenda van de eerstvolgende vergadering van de werkgroep.

Art. 23 §1. Een werkgroep streeft, wat de voor te leggen ontwerpadvies betreft, naar consensus. Indien een werkgroep geen consensus kan bereiken, worden alle ingenomen standpunten genoteerd en in elk geval aan de Raad meegedeeld.

§2. Een werkgroep bezorgt zijn ontwerpadvies aan de Voorzitter van de Raad. De voorzitter van een werkgroep licht het ontwerpadvies in de Raad toe.

§3. Een werkgroep bezorgt de Raad, bij het ontwerpadvies dat het voorstelt, een beknopt verslag van de werkzaamheden die tot het ontwerpadvies geleid hebben en een lijst van de raadsleden, plaatsvervangende leden en experts die aan de werkzaamheden deelgenomen hebben.

§4. Een ontwerpadvies van de werkgroepen wordt niet verspreid voor het door de Raad is uitgebracht.

VI. Budget

Art. 24 §1. Binnen de beperkingen van de toegekende dotatie stelt de Raad jaarlijks, op voorstel van het Bureau, zijn begroting vast en keurt de rekeningen goed.

§2. De financiële rekeningen worden nagezien en goedgekeurd door een revisor die door Raad is aangesteld.

§3. De directeur gaat contractuele en financiële verbintenissen aan namens en voor de Raad. Bij bedragen boven de 100.000 fr. wordt de betaling vooraf gemeld aan de Voorzitter of aan de Ondervoorzitter.

VII. Openbaarmaking en vertegenwoordiging

- Art. 25** §1. Een advies wordt zo spoedig mogelijk na de goedkeuring verzonden naar de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement.
- §2. De adviezen zijn openbaar nadat ze meegedeeld zijn aan de Vlaamse Regering. Andere documenten zijn openbaar en de directeur kan ze ter beschikking stellen aan derden zodra ze door de Raad zijn bekrachtigd.
- §3. Na bekrachtiging wordt het jaarverslag voorgelegd aan de Vlaamse Regering en aan het Vlaams Parlement.
- §4. De Voorzitter en de directeur verzorgen namens de Raad de publiciteit over of naar aanleiding van adviezen of andere publicaties. Er wordt een zo ruim mogelijke bekendheid aan gegeven.
- Art. 26.** §1. Voor externe vertegenwoordiging van de Raad op eigen initiatief is de Voorzitter verantwoordelijk. Hij kan de Ondervoorzitter, een werkgroepvoorzitter, de directeur of een lid van het secretariaat machtigen in zijn plaats op te treden voor bepaalde materies.
- §2. Indien op grond van een decreet, een besluit, enige andere reglementaire bepaling of op eenvoudig verzoek aan de Raad gevraagd wordt iemand af te vaardigen in een gespreksforum of op een vergadering, dan beslist het Bureau wie deze externe vertegenwoordiging opneemt en met welk mandaat, nadat de directeur informatie ingewonnen heeft over het gevraagde mandaat en over de aard van de vertegenwoordiging die gevraagd wordt.
- §3. Voor zover de externe vertegenwoordiging betrekking heeft op een materie waarover de Raad reeds advies uitbracht, en er wordt gevraagd in naam van de Raad standpunt in te nemen, dan wordt het mandaat en de inhoud van deze vertegenwoordiging door dat advies bepaald, in die zin dat de vertegenwoordiging niet strijdig mag zijn met de inhoud van dit advies, en dat desgevallend de verschillende in het advies ingenomen standpunten moeten weergegeven worden.
- §4. Voor zover de externe vertegenwoordiging betrekking heeft op een materie waarover de Raad nog geen advies uitgebracht heeft, en er wordt gevraagd standpunt in te nemen in naam van de Raad, dan wijst de betrokken vertegenwoordiger er op dat de Raad nog geen standpunt heeft ingenomen, en dat hij of zij geen uitspraken kan doen in naam van de Raad. Het Bureau wijst een permanente of tijdelijke werkgroep aan die de verslaggeving inzake de vertegenwoordiging zal bespreken en desgevallend de inhoud van het mandaat verder zal toespitsen.
- §5. Aan de Raad wordt verslag uitgebracht over de externe vertegenwoordiging in naam van de Raad. Alle raadsleden kunnen inzake vragen van de documenten die bekomen worden via de vertegenwoordigingsopdracht.

VIII. Andere werkzaamheden

- Art. 27** §1. Als hij dit nuttig acht, dan wel op verzoek van de Vlaamse regering of het Vlaams parlement, kan de Raad bijeenkomsten of andere werkzaamheden organiseren ter bevordering van de gedachtevorming op het terrein van het milieu- en natuurbeleid.
- §2. Deze bijeenkomsten of werkzaamheden kunnen een publiek of semi-publiek karakter hebben – m.n. de vorm aannemen studiedagen, colloquia of hoorzit-

tingen – dan wel een besloten karakter – m.n. de vorm aannemen van een bijzonder overleg tussen een beperkt aantal partners.

§3. Voor zover het over een besloten overleg gaat tussen een beperkt aantal partners, waarbij op permanente basis gebruik gemaakt wordt van de diensten van het secretariaat, wordt een bij dit huishoudelijk reglement aanvullend protocol gesloten betreffende de regeling van deze werkzaamheden. Dit protocol wordt goedgekeurd door de Raad.

§4. De resultaten van de aldus georganiseerde werkzaamheden hebben een informatief karakter in verhouding tot de normale adviesactiviteiten van de Raad. Voor zover deze resultaten aanleiding zouden kunnen geven tot het ontwerpen van adviezen, wordt de Voorzitter daar zo snel mogelijk van op de hoogte gebracht. Deze neemt de nodige initiatieven zodat het dossier doorgeleid kan worden naar de meest geschikte werkgroep.

IX. Diverse bepalingen

Art. 28 §1. De Raad kan wijzigingen in dit reglement doorvoeren als een twee derden meerderheid ermee akkoord gaat. Hierover wordt beslist op de tweede vergadering na het indienen van de aanvraag tot wijziging.

§2. De Raad legt de voorgestelde wijzigingen ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering.

Art. 29. Het werkjaar van de Raad loopt van 1 januari tot 31 december.

Art. 30. De zetel van de Raad is gevestigd op volgend adres : Kliniekstraat 25, 1070 Brussel.

6.3. Samenstelling secretariaat in 2003

Naam	Telefoonnummer	E-mail	Functies
Jan Verheeke	02/558.01.36	jan.verheeke@minaraad.be	Algemene leiding
Ignace Decancq	02/558.01.32	ignace.decancq@minaraad.be	Communicatieverantwoordelijke
Tomas Velghe Bert De Wel	02/558.01.39	tomas.velghe@minaraad.be bert.de.wel@minaraad.be	Energie- en klimaatbeleid, Begroting, GGO's en Economische instrumenten
Luc Goeteyn	02/558.01.42	luc.goeteyn@minaraad.be	Europees beleid, Duurzame ontwikkeling, Mobiliteit, Ruimtelijke ordening, Planning
Bea Kayaerts	02/558.01.41	bea.kayaerts@minaraad.be	Natuur en Landschap, Bos, Open ruimte Landbouw
Francis Noyen	02/558.01.38	francis.noyen@minaraad.be	Afval, Bodem, Lucht, Hinder, Bedrijfsinterne milieuzorg, Industrieel milieubeleid, Gezondheid
Dirk Uyttendaele	02/558.01.37	dirk.uyttendaele@minaraad.be	Water, Slib, Gemeenten en Provincies, Afval, Ecotaks
Eefje Vlietinck	02/558.01.40	eefje.vlietinck@minaraad.be	Milieurecht en regelgeving, Mobiliteit

Naam	Telefoonnummer	E-mail	Functies
Vera Casteels	02/558.01.30	vera.casteels@minaraad.be	Directiesecretariaat, Onthaal, Ondersteuning van het Bureau
Patricia Pauwels	02/558.01.35	patricia.pauwels@minaraad.be	Projectmanagement, Onthaal, Ondersteuning van de Raad
Katelijne Symens	02/558.01.34	katelijne.symens@minaraad.be	Adressenbeheer, Bibliotheek, Onthaal, Algemene ondersteuning
Jurgen Sleewaegen	02/558.01.45	jurgen.sleewaegen@minaraad.be	Boekhouding, Informatica, Website

6.4. Aanwezigheden Raadszittingen 2003

1 = aanwezig

0 = afwezig

1. Aanwezigheden van de voorzitter en de ondervoorzitter

Voorzitter/ondervoorzitter	16 jan.	6 feb.	6 mrt.	19 mrt.	3 apr.	8 mei	3 juni	3 juli	11 sep.	2 okt.	6 nov.	4 dec.	18 dec.
Verheyen R.	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
David H.	I	I	O	I	O	I	I	I	I	I	O	I	I

2. Aanwezigheden wat betreft de vertegenwoordigers van de milieu- en de natuurverenigingen

Bond Beter Leefmilieu	16 jan.	6 feb.	6 mrt.	19 mrt.	3 apr.	8 mei	3 juni	3 juli	11 sep.	2 okt.	6 nov.	4 dec.	18 dec.
<i>Effectieve leden</i>													
Feyen A.	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Martens B.	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Grietens E.	I	I	O	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
Van Hauwermeiren S.	I	I	I	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
Borgo E.	I	I	I	I	I	O	I	O	O	I	O	O	I
Desmet M.	O	O	O	O	I	I	I	O	O	I	I	O	I
<i>Plaatsvervangende leden</i>													
Pauwels I.	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	I	O	O
Lenders F.	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
Schauvlieghe M.	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
Van Gils W.	O	O	O	I	O	I	I	O	I	I	O	I	I
Knapen D.	O	O	I	O	O	I	O	I	I	O	I	I	O
Van Hoorebeke C.	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O	O

Natuurpunt	16 jan.	6 feb.	6 mrt.	19 mrt.	3 apr.	8 mei	3 juni	3 juli	11 sep.	2 okt.	6 nov.	4 dec.	18 dec.
<i>Effectieve leden</i>													
Vanholme S.	I	I	I	I	I	I	I	I	O	I	I	I	I
Op de Beeck A.	I	O	I	I	O	I	I	I	O	O	I	I	I
Kochuyt V.	I	I	I	I	O	O	I	I	I	I	I	I	O
Symens P.	O	I	I	I	O	I	I	O	I	I	I	I	I
Gysels J.	I	I	I	I	I	I	I	O	I	I	I	I	I
Van Steenberghe G.	I	I	I	O	O	O	O	I	O	O	O	O	I

